

Naslov izvirnika: Charles Spurgeon COME YE CHILDREN

Prevod: Barbara Hojkar Šavli

Pomoč pri pretipkavanju: Mojca Rupnik in Marjan Šavli

Lektorirala: Aleksandra Belšak, s.p.

Priprava besedila: Marjan Šavli, marjan.savli@gmail.com

Fotografija na naslovnici: Robert Collins

Založnik: Marjan Šavli in Barbara Hojkar Šavli, Mestni trg 11, Škofja Loka

CIP - Kataložni zapis o publikaciji

Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

27-47-053.2

SPURGEON, Charles Haddon, 1834-1892

Pridite otroci! : spreobrnitev in vzgoja otrok / Charles Haddon Spurgeon ; [prevod Barbara Hojkar Šavli]. - Škofja Loka : [samozal.] M. Šavli : [samozal.] B. Hojkar Šavli, 2023

Prevod dela: Come ye children

ISBN 978-961-96336-0-1 (samozal. M. Šavli)

COBISS.SI-ID 161252355

BREZPLAČEN IZVOD – NI ZA PRODAJO

Svetopisemsko besedilo je vzeto iz

- Svetega pisma Kralja Jakoba (SloKJV).

Knjiga je objavljena na spletni strani:

- https://github.com/msavli/Pridite_otroci

PRIDITE OTROCI!

Spreobrnitev in vzgoja otrok

*Charles Haddon
Spurgeon*

Pridite, otroci, prisluhnite mi.
Strahu GOSPODOVEGA vas bom učil.
Psalm 34,11

Dovoljenje založnika:

8. 8. 2006 Pilgrim Publications Pilgrimpub@aol.com
<http://www.pilgrimpublications.com/>

Dragi prijatelji in ljubitelji Spurgeona: Vsa Spurgeonova dela so »v javni lasti« in od nikogar ne potrebujete dovoljenja, da jih uporabite, kot jih želite. Molimo za vaš uspeh pri tem podvigu.

Naj vas Bog blagoslovi!
Bob L. Ross,

Ljubljeni, nad vsemi stvarmi si najbolj želim, da bi ti lahko uspeval in bil zdrav, kakor uspeva tvoja duša.

Tretje Janezovo pismo 1,2

Kazalo

»Hrani moja jagnjeta« – kako to storiti?.....	9
Ne ovirajte otrok.....	13
Učenci in matere.....	18
Pastir otrok.....	25
Takšnih je božje kraljestvo.....	31
Kot majhen otrok.....	36
Hrani <i>moja</i> jagnjeta.....	45
Otrok Timotej in njegovi učitelji.....	49
Kaj nameravate s tem služenjem?.....	56
Samuel in njegovi učitelji.....	62
Navodila za učitelje in starše.....	67
Primer lekcije za učitelje.....	71
»Pridite, otroci« – tri svarila.....	77
»Pridite, otroci« – Povabilo psalmista.....	80
Vzpodbudi kralja Davida staršem in učiteljem.....	85
Otroštvo in Sveto pismo.....	88
Pričevalci za Boga, spreobrnjeni v mladosti.....	93
Obadjajeva zgodnja bogaboječnost.....	97
Obadja in Elija.....	102
Abijevega »nekaj dobrega« – I.....	107
Abijevega »nekaj dobrega« – II.....	114
Sin žene iz Šunema – I.....	120
Sin žene iz Šunema – II.....	124
Knjiga brez besed.....	130
Življenjepis.....	132

1. poglavje

›Hrani moja jagnjeta‹ – kako to storiti?

Najboljši iz cerkve niso predobri za to delo. Ne mislite, da se vam zato, ker imate opravka z drugimi vrstami služenj, ni treba posvečati tej obliki posvečenega dela. Glede na vaše priložnosti, prijazno stojte v pripravljenosti, da pomagате najmlajšim in da spodbujate tiste, katerih glavni klic je posvečati se njim. To sporočilo prihaja za nas vse – ›Hrani moja jagnjeta‹. Za Božjega služabnika in za vse, ki imajo kakršnokoli znanje o Božjih stvareh, je dana zaveza. Glejte na to, da skrbite za otroke, ki so v Kristusu Jezusu. Peter je bil med verniki vodilni, a vendar je moral hraniti jagnjeta.

Jagnjeta so mladiči črede. Torej, posebej pozorno moramo skrbeti za tiste, ki so mladi v milosti. Morda so stari po letih, a vendar so lahko, glede na dolžino svojega duhovnega življenja, otroci v milosti. In zato potrebujejo dobrega pastirja.

Ko se nekdo spreobrne in pridruži cerkvi, naj takoj bratje in sestre v naklonjenosti poskrbijo zanj. Med nas je prišel na novo in med svetimi nima znanih prijateljev, zato se do njega vsi obnašajmo prijateljsko. Čeprav bi morali zapustiti svoje starejše prijatelje, moramo biti še posebej prijazni do tistih, ki so na novo pobegnili iz sveta in so prišli po zatočišče k Vsemogočnemu in Njegovim ljudem. Pozorno, z nenehno skrbjo, bdite nad temi novorojenimi otročiči, ki imajo številne potrebe, vendar niso močni v ničemer drugem. Pravkar so se priplazili iz teme in njihove oči komaj prenašajo svetlobo; bodimo jim senca, dokler se ne privadijo bleščečega dneva evangelija.

Naj vas osmišlja posvečujoče delo, skrb za slabotne in malodušne. Peter se je tistega jutra gotovo počutil kot na novo vpoklicani vojak, ker je prej zanikal svojega GOSPODA in s tem končal svoje javno krščansko življenje. Ponovno ga je začel, ko »je šel ven in se bridko zjokal«. Tokrat je pred svojim GOSPODOM in brati ponovno izpovedal svojo vero. Zaradi te izkušnje je sočustvoval z novorojenimi in naročeno mu je bilo, naj jih varuje. Mladi spreobrnjenci so preplahi, da bi prosili za pomoč, zato nam jih naš GOSPOD predstavi in nam značilno ukaže: »Hrani moja jagnjeta.« To bo naša nagrada: »Karkoli boste storili enemu najmanjših izmed teh, boste meni storili«.

Ne glede na to, kako mlad je vernik, bi moral javno izpovedati svojo vero in postati del Kristusove črede. Nikakor ne želimo biti sumničavi do mlade bogaboječnosti. Pri mladih vernikih ni več razlogov za sumničenje, kot jih poznamo pri tistih, ki se pokesajo pozno v življenju. Mislimo, da so spreobrnjenci v zrelih letih manj predani kot so mladi, kajti sebičen strah pred kaznijo in groza pred smrtjo prej povzročita hlinjeno vero, kot otroška predanost.

Koliko stvari otrok še ni spoznal, ki bi ga lahko pokvarile! Koliko stvari še ne ve, za katere prosimo Boga, naj jih nikoli ne izve! Oh, koliko je bistrosti in zaupanja pri otrocih, ko so enkrat spreobrnjeni k Bogu, česar pri starejših spreobrnjencih ne vidimo! Naš GOSPOD Jezus je očitno do otrok čutil globoko naklonjenost. In kako malo je podoben Kristusu ta, ki gleda nanje, kot na nadlogo v svetu in jih obravnava, kot da so mali prevaranti ali neumni naivneži. Vam, ki učite v naših šolah, je dana ta radostna prednost, da ugotovite, ali so ti mladi učenci tisti, ki so resnično jagnjeta Kristusove črede. On vam pravi: »Hranite moja jagnjeta.« To pomeni, da poučujte tiste, ki so resnično polni milosti, toda mladi po letih.

Zanimivo je, da se tukaj uporabljena besedna zveza »hrani moja jagnjeta,« zelo razlikuje od besed, postavljenih v kontekstu »hrani moje ovce«. Ne bom vas obremenjeval z grškimi besedami, vendar drugi »hrani« pomeni opravljaj delo pastirja, vladaj, uravnava, vodi,

upravljalj jih, delaj vse, kar mora pri čredi delati pastir. Prvi »hrani« pa ne vsebuje vsega naštetega, kajti pomeni predvsem hrani, to pa usmerja učitelje v nalogo, ki jo morda zanemarjajo – poučevanje otrok v veri.

Jagnjeta ne potrebujejo toliko discipline kot mi, ki toliko vemo, čeprav vemo tako malo, mi ki mislimo, da smo zelo napredni in sodimo eden drugega ter se borimo ter tekmujejo. Krščanski otroci potrebujejo predvsem učenje doktrine, smernic in življenja evangelija; potrebujejo, da prednje postavimo Božjo resnico, jasno in v moči. Zakaj bi pred njimi skrivali višje nauke, spoznanja o milosti? Niso kosti ali prazno ogrodje, kot pravijo nekateri, oziroma če so kosti, potem so polni mozga in pokriti z maščobo. Če bi bil kakšen nauk zanje pretežak, je to bolj zaradi učiteljevega doumevanja tega nauka, kot pa zaradi nesposobnosti, da bi otrok sprejemal. Seveda govorimo o resničnem spreobrnjenju otroka. Naša dolžnost je, da nauk poenostavimo in to naj bo pri našem delu poglavitno.

Otroke učite celotno resnico in nič drugega kot resnico, kajti učenje je velika potreba otrokove narave. Otroku ne samo, da mora živeti kot ti in jaz, ampak mora tudi rasti, zato ima dvojno potrebo po hrani. Ko očetje rečejo za svoje sinove: »Kakšen apetit imajo!« bi morali vedeti, da bi tudi sami imeli velik apetit, če bi svoje stroje ne samo vzdrževali, ampak istočasno tudi povečevali.

Otroci morajo rasti v milosti, se dvigovati k večji zmogljivosti v spoznanju, obstoju in občutenju ter k večji Božji moči. Zato potrebujejo predvsem hranjenje. Dobro morajo biti hranjeni oziroma poučeni, ker so v večji nevarnosti, da bi bil njihov apetit napačno potešen z zmotami. Mladost je dovzetna za zlobne nauke.

Ne glede na to, ali mlade kristjane učimo resnice ali ne, jih bo hudič zagotovo učil napačno. Na nek način ga bodo slišali, čeprav jih varujejo najprevidnejši varuhi. Edini način, da otrokovo malo merico zavarujemo pred plevami, je, da jo do roba napolnimo z dobrim

žitom. Oh, da bi nam Božji Duh pomagal to storiti! Več kot mlade učimo, bolje je. To jih bo varovalo, da ne bodo zavedeni.

Jezus nas še posebej spodbuja, naj jih hranimo, kajti tako zlahka jih prezremo. Bojim se, da so naše pridige mladim pogosto prezahtevne čeprav so lahko otroci enako resnični kristjani kot starejši. Blagoslovljen je, kdor lahko govori tako, da ga razume tudi otrok! Blagoslovljena je tista bogaboječa žena, ki se v svojem razredu prilagodi deklinškemu načinu razmišljanja, da lahko resnica iz njenega srca teče v otroška srca brez ovir ali nepotrebnega besedičenja.

Še posebno nas spodbuja, da hranimo mlade, kajti to delo je močno učinkovito. Ne glede na to, kaj počnemo z ljudmi, spreobrnjenimi pozno v življenju, iz njih nikoli ne moremo veliko narediti. Zelo smo jih veseli zaradi njih samih, vendar kaj jim ostane pri sedemdesetih, pa četudi bi živeli še nadaljnjih deset let? Poučuj otroka in ta bo imel pred seboj še petdeset let služenja v svetosti. Veseli smo, da lahko z dobrodošlico sprejmemo tiste, ki pridejo v vinograd ob šestih zvečer, vendar so tik pred sončnim zahodom komaj utegnili prijeti škarje za obrezovanje trte ter lopato; njihovega kratkega delovnega dne je kmalu konec. Čas, ki ga uporabimo za učenje pozno spreobrnjenih, je daljši od časa, namenjenega za njihovo dejansko služenje. Vzemi pa spreobrnjenega otroka in ga dobro poduči in ko zgodnja bogaboječnost pogosto postane znamenita bogaboječnost in ta znamenita bogaboječnost ima pred seboj razpon let, v katerih je lahko Bog poveličan in so mnogi ljudje blagoslovljeni in tako delo je zelo donosno. To je tudi zelo koristno delo za nas same. Vadi našo skromnost in nam ohranja ponižnost in krotkost. Uči nas tudi potrpežljivosti: naj tisti, ki dvomijo, to tudi preizkusijo. Celo mladi kristjani preizkušajo potrpežljivost tistih učiteljev, ki vanje verujejo in so zato željni upravičiti njihovo zaupanje. Če želite najti ženo ali moža z veliko dušo ali velikim srcem, iščite med tistimi, ki delajo z mladimi ter prenašajo njihove neumnosti in zaradi Jezusa sočustvujejo z njihovimi slabostmi.

2. poglavje

Ne ovirajte otrok

Poglejmo si kaj je mišljeno z oviranjem otrok. Najprej vidimo to stališče do otrok, ki prihajajo k Odrešeniku, v tem, da v služenju Bogu pogosto ni ničesar za otroke. Prižnica je nad njihovimi glavami in pridigar ne misli, da je to kakšna pomanjkljivost, v resnici je prav vesel, da je tako.

Nedavno mi je pisal človek, za katerega predvidevam, da je v meni želel zbuditi občutek moje nepomembnosti. Napisal je, da se je srečal z nekaterimi črnici, ki so moje pridige prebrali z očitnim zadovoljstvom. Pisal mi je, da verjame, da so bile za črnice zelo primerne. Da, moje pridige so bile prava stvar za črnice. Prijaznemu GOSPODU se ni niti sanjalo, kakšno iskreno zadovoljstvo mi je povzročil. Kajti če me razumejo revni ljudje, služkinje in otroci, potem sem prepričan, da me razumejo tudi ostali. Želim si pridigati črncem, če s tem mislite najnižje in v očeh sveta najbolj zaničevane ljudi.

Mislim, da ni večjega dosežka, kot osvojiti srca najnižjih. Tako je tudi v odnosu do otrok. Ljudje o takšnih učiteljih občasno pravijo: »Primeren je samo za učenje otrok, saj je slab pridigar.« Povem vam, da je v Božjih očeh ta, ki ne skrbi za otroke, slab pridigar. Vsaj del vsakega služenja in pridige bi moral biti primeren za najmlajše. Če to pozabimo, storimo napako.

Kadar starši pri vzgoji svojih otrok zanemarjajo vero, grešijo na enak način. Morda mislijo, da njihovi otroci ne morejo biti spreobrnjeni v otroštvu in da ni pomembno, kam v svoji nežni mladosti hodijo v šolo. Vendar to ni res. Ko njihove deklice in dečki zaključujejo svoje šolske dneve, mnogi starši celo pozabijo na vzgajanje v veri.

Pošljejo jih na staro celino, v kraje onesnažene z vsakršnimi moralnimi in duševnimi nevarnostmi, z idejo, da lahko tam pridobijo slovečo izobrazbo.

Pogosto sem videl zaključek takšnega študija, kjer so mladeniči postali popolnoma izvežbani razuzdanci in mladenke zgolj spogledljivke. Kakor sejemo, tako bomo želi. Pričakujmo, da bodo naši otroci spoznali GOSPODA. Že od začetka z njihovo abecedo družimo tudi Jezusovo ime. Naj svoje prve lekcije berejo iz Svetega pisma. Čudovito je, da ni knjige, iz katere bi se otroci hitreje naučili brati, kot se iz Nove zaveze. Ta knjiga ima privlačnost, ki pritegne malčkov um. Toda kot starši nikoli ne zanemarjamo verske vzgoje naših otrok; kajti če jo zanemarjamo, bomo krivi za smrt njihovih duš.

Drugi razlog je, da v mnogih cerkvah in združenjih sploh ne pričakujejo spreobrnitve otrok. S tem menim, da ne pričakujejo, da bi se otroci spreobrnili kot otroci. Teorija pravi, da če z osnovnimi principi vplivamo na mlad um in se le-ti kasneje lahko zanje izkažejo kot koristni, smo s tem veliko storili. Da bi se otroci spreobrnili od malih nog in bi jih imeli za enako verne kot njihovi starešine, to bi bilo za nekatere absurdno. Z vsem svojim srcem sem navezan na ta absurd. Verjamem, da Božje kraljestvo pripada otrokom, tako na zemlji kot v nebesih.

Še en škodljiv razlog je, da se ne verjame v spreobrnitve otrok. Ko določeni sumničavi ljudje slišijo o na novo spreobrnjenemu otroku, svoje jezike brusijo in ob vsaki priložnosti ga bodo zbadali. Zelo upravičeno vztrajajo pri skrbnem preverjanju teh otrok, še preden postanejo posvečeno ozemlje, ki jim je dopuščen vstop v skupnost. Toda motijo se, ker vztrajajo v tem, da jih lahko sprejmemo samo v izjemnih primerih. Strinjamo se, da je v primeru otrok potrebna previdnost; vendar naj bo v vseh primerih enaka in ne večja ali manjša.

Kako pogosto ljudje pričakujejo, da bodo pri vedenju fantov in deklet videli enako svečanost, kakršno vidimo pri starejših ljudeh? Za vse nas bi bilo dobro, da nikoli ne bi prenehali biti dečki in deklice, temveč bi vsem otroškim vrlinam dodali še kreposti odraslega. Otroka zagotovo ni treba ubiti, da bi iz njega naredili svetnika. Resnejši mislijo, da bi se moral spreobrnjeni otrok v trenutku postarati za dvajset let. Zelo svečan človek me je po moji priključitvi cerkvi nekoč poklical z igrišča in me posvaril pred neprimernostjo tega, da s fanti igram kriket. Rekel je: »Kako se lahko igraš kot ostali, če si Božji otrok?« Odgovoril sem, da sem zaposlen kot vratar in da je del moje dolžnosti zabavanje fantov. Moj častitljivi kritik je menil, da je to zadevo bistveno spremenilo. Toda očitno je menil, da se spreobrnjen fant, sploh nikoli ne bi smel igrati.

Mar ostali ljudje ne pričakujejo popolnejšega vedenja, kot ga kažejo sami? Če se zaradi pozabljivosti prijazen otrok razjezi ali v neki nepomembni zadevi ravna napačno, je takoj označen za malega hinavca s strani teh, ki so tudi sami daleč od popolnosti. Jezus pravi: »Pazite nase, da ne prezirate enega teh malih.« Pazite, da ne rečete neprijazne besede proti vašemu mlajšemu bratu v Jezusu ali vaši mali sestri v GOSPODU. Jezus tako odlično skrbi za svoja draga jagnjeta, da jih nosi v svojem naročju in vam, ki v vseh stvareh sledite svojemu GOSPODU, nalagam, da tudi do najmanjših v Sveti družini pokažete enako blagost.

K njemu so privedli otročiče, da bi se jih dotaknil, toda Njegovi učenci so prinašalce grajali. Ko je Jezus to videl, je bil zelo nezadovoljen. Ni bil pogosto tak. Zagotovo ni bil pogosto »zelo vznejevoljen« in ko je bil zelo vznejevoljen, smo lahko prepričani, da je mislil resno. Vznejevoljen je bil, ker so otroke odrivali proč od Njega, kajti to je bilo v nasprotju z Njegovim odnosom. Učenci so materam delali krivico. Grajali so starše, ker so se obnašali materinsko – toda počeli so ravno to, kar je Jezus želel, da počno. Svoje otroke so privedli k Jezusu iz spoštovanja do Njega. Blagoslov iz Njegovih rok so cenili bolj kakor zlato. Pričakovali so, da bo Božji blagoslov prišel z dotikom velikega Preroka. Upali so lahko, da bo

dotik Jezusove roke naredil življenje njihovih otrok veselo in srečno. Čeprav je bilo morda v mišljenju staršev malce slabosti, Odrešenik o tem, kar je izšlo iz čaščenja Njegove osebe, ni hotel trdo soditi. Zato je bil zelo vznejevoljen ob misli, da naj bi bile te dobre žene, ki so ga želele počastiti, grobo zavrnjene.

Krivica je bila storjena tudi otrokom. Prijazni malčki! Le kaj so storili, da bi morali biti grajani samo zato, ker so prišli k Jezusu? Niso se hoteli vsiljevati. Dragi otroci! K Njegovim nogam so padli v oboževalski ljubezni do Učitelja z blagim glasom, ki je s svojimi nežnimi besedami prevzel ne le odrasle, ampak tudi otroke. Najmlajši niso nameravali nič hudega, čemu naj bi jih torej obtožili?

Poleg tega je bila krivica storjena tudi Njemu. Ljudje bi lahko mislili, da je Jezus tog, zadržan in vzvišen kakor judovski učitelj. Če bi menili, da se Jezus ne more ponižati do otrok, bi s tem žalostno zmanjšali sloves Njegove velike ljubezni. Njegovo srce je velik pristan, v katerem lahko vrže sidro veliko malih ladjic. Jezus, človek – otrok, se nikoli ni počutil bolj doma kakor v družbi z otroki. Sveti otrok Jezus je imel razumevanje za otroke. Ali naj bi bil po lastnih učencih predstavljen kot nekdo, ki pred otroci zapira vrata? To bi Njegov značaj žalostno okrnilo. Zato se je žalostil ob trojnem zlu, ki je ranilo matere, otroke in Njega. Bil je skrajno nezadovoljen. Karkoli naredimo, da dragega otroka oviramo priti k Jezusu, zelo vznejevolji našega dragega GOSPODA. Vpije nam:

»Umaknite se. Pustite jih pri miru. Pustite jih, naj pridejo k Meni in ne branite jim.«¹

To je bilo tudi v nasprotju z Njegovim učenjem, saj je ponavljal:

Kdorkoli Božjega kraljestva ne bo sprejel kakor majhen otrok, ne bo vstopil vanj.

Evangelij po Marku 10,15

1 Evangelij po Mateju 19,14 »Dovolite majhnim otrokom in ne prepovejte jim, da pridejo k meni: kajti takšnih je nebeško kraljestvo.«

Kristus ni učil, da je nekaj znotraj nas, kar nas dela primerne za kraljestvo. Ni učil, da nas določeno število let lahko naredi sposobne, da sprejmemo milost. Njegovo učenje je bilo prav nasprotno – dobesedno, da se moramo izničiti in da manj pomembni, kot smo in šibkejši kot smo, bolje je. Kajti manj kot smo polni sami sebe, več je prostora za Njegovo Božansko milost. Ali mislite, da boste k Jezusu prišli po lestvi znanja? Pridite dol. Srečali ga boste spodaj. Ali mislite, da boste Jezusa dosegli po strmem hribu izkušenj? Dragi plezalec, pridi dol. On stoji na ravnini. »Oh, toda ko se bom postaral, takrat bom pripravljen za Kristusa.« Ostani, kjer si, mladi človek. Jezus te bo pričakal na pragu življenja. Nikoli nisi bil bolj sposoben, da bi ga srečal, kot prav zdaj. Od tebe ne zahteva *nič* drugega, kot da postaneš nič, da bo lahko On tebi vse v vsem. To je Njegovo učenje. In da zavrnemo otroka, ker nima tega ali onega, pomeni nasprotovati blagoslovljeni doktrini Božje milosti.

Še enkrat, zavračanje otrok je bilo zelo v nasprotju z delovanjem Jezusa Kristusa. Svojim učencem je to dal videti, kajti dvigal jih je v Svoje naročje, nanje je polagal Svoje roke in jih blagoslavljal. V vsem Njegovem življenju ni bilo v Njem ničesar, kar bi bilo podobno zavrnitvi ali odklonitvi. Rekel je: »Resnično, njega, ki bo prišel k Meni, nikakor ne bom zavrgel.« Če bi nekatere zavrgel zaradi tega, ker bi bili premladi, bi to besedilo takoj izpadlo kot laž, toda to se nikoli ne more zgoditi. On sprejme vsakogar, ki pride k Njemu. Pisano je: »Ta mož je sprejemal grešnike in je jedel z njimi.« Vse Svoje življenje bi bil lahko naslikan kot pastir z jagnjetom v Svojem naročju. Toda nikoli kakor krut pastir, ki svoje pse naščuva nad jagnjeta in jih skupaj z njihovimi materami odganja proč.

3. poglavje

Učenci in matere

Najbližji učenci našega GOSPODA so bili zelo spoštovani možje. Predvidevam, da so zaradi življenja blizu Njega, ki je bil tako popoln in tako poln ljubezni, kljub napakam in pomanjkljivostim postali zelo mili. Če so ti možje, ki so bili smetana smetane, grajali matere, ki so svoje male otroke prinašale h Kristusu, je moralo biti to v Božji cerkvi pogost prekršek. Bojim se, da je hladen mrz te zmote čutiti skoraj vsepovsod. Ne nameravam preveč posploševati, toda mislim, da bi se mnogi, če bi same sebe le malo raziskali, glede tega prepoznali za krive in bi bili vodeni, da bi skupaj s faraonovim dvorjanom rekli: »Sedaj se spominjam svojih krivd.« Ali smo dali toliko na voljo za spreobrnitev otrok, kot smo se dali na voljo za spreobrnitev odraslih? Kaj? Ali me imate za sarkastičnega? Ali se dajete na razpolago za spreobrnitev kogarkoli? Kaj vam moram reči? Strašno bi bilo, če bi Kajnov duh vstopil v vernikovo srce in mu dal reči: »Ali sem mar jaz varuh svojega brata?« Šokantno je, da bi sami pojedli maščobo, popili sladkost in pustili stradajoče množice izginiti. Toda povejte mi sedaj, če hočete reševati duše ali ne bi raje pričeli s fanti in dekleti? Da. In ta vaš občutek si delijo mnogi. Napaka je skupna.

Verjamem, da je v primeru apostolov ta občutek povzročila gorečnost za Jezusa. Ti dobri možje so mislili, da bi prinašanje otrok zmotilo Odrešenika. Bil je zaposlen s pomembnejšim delom: kregal je farizeje, učil je množice in zdravil bolne. Ali bi lahko bilo sploh pravilno, da bi ga nadlegovali z otroki? Njegovega nauka mali ne bi razumeli in Njegovih čudežev niso potrebovali. Zakaj bi jih privedli, da bi motili Njegova velika dela? Zato so učenci ravnali, kot bi hoteli reči:

»Dobre žene, vzemite svoje otroke in jih same učite postave in jih poučujte psalme ter preroke in molite z njimi. Kristus svojih rok ne more položiti na vsakega otroka. Če dopustimo, da bo prišla ena skupina otrok, bomo preplavljeni s celotno sosesko otrok in Odrešenika bomo pri tem delu na žalost prekinili. Ali tega ne vidite? Zakaj ravnate tako nepremišljeno?«

Učenci so tako spoštovali svojega GOSPODARJA, da bi brbljavce poslali stran, da le ne bi bil veliki Rabi videti kot da je postal zgolj učitelj majhnih otročičev. To bi bil morda dobiček za Boga, vendar ni bilo v skladu s splošnim prepričanjem. Tako bi nekateri bratje danes v cerkev težko sprejeli mnogo otrok, da ne bi postala združenje fantov in deklet. Če bi le-ti v velikem številu prišli v cerkev, bi cerkev gotovo lahko prišla ob dober glas! Zunanji svet bi ji rekel zgolj nedeljska šola.

Ko je bila v enem izmed naših okrajev spreobrnjena grešna žena, se spominjam, da so nastala med določenimi profesorji nasprotovanja glede sprejetja te žene v cerkev. Nekaj nizkih in nespodobnih tovarišev je šlo celo tako daleč, da so na zidovih oglaševali, da je baptistični duhovnik krstil vlačugo. Svojemu prijatelju sem povedal, da naj vzame to kot čast. Kljub temu da nas zaradi tega, ker smo otroke sprejeli v cerkev, kdo graja, bomo graje nosili kakor znak časti. Sveti otroci nam ne morejo škoditi. Bog nam bo poslal dovolj starejših in izkušenih, da bomo preudarno vodili cerkev. Ne bomo sprejeli takšnih, ki ne dajejo dokazov novega rojstva, ne glede na to, koliko so stari. Vendar ne bomo zaprli ven nobenega vernika, pa če je še tako mlad. Bog prepoveduje, da bi naše previdne brate obsojali, vendar pa si želimo, da bi se njihova previdnost kazala tam, kjer je potrebnejša. Jezus ne bo osramočen zaradi otrok. Veliko več vzrokov imamo, da se bojimo odraslih.

Apostoli so grajali otroke, saj niso poznali otroških potreb. Če bi kakšna mati iz tiste množice rekla: »Moj otrok je tako močno obseden s hudičem, da ga moram prinesiti Gospodarju,« potem Peter, Jakob in Janez ne bi nasprotovali niti za trenutek, temveč bi pomagali,

da bi obsedenega otroka pripeljali k Odrešeniku. Ali če bi druga mati rekla: »Moja deklica hira, samo še kost in koža sta jo. Dopustite mi, da prinesem svojo ljubljenko, da bo Jezus nanjo lahko položil Svoje roke.« Potem bi vsi učenci rekli: »Naredite prostor za to žensko in njeno boleče breme.« Toda zakaj naj bi ti malčki z bistrimi očmi, brbljajočimi jeziki in poskakujočih udov prišli k Jezusu? Pozabili so, da imajo ti otroci kljub njihovem veselju, zdravju in njihovi očitni nedolžnosti, veliko in resno potrebo po milostnem blagoslovu Odrešenika.

Če prizanašate zamisli iz zgodb in menite, da *vaši* otroci ne potrebujejo spreobrnjenja, da so otroci, rojeni kristjanom, zato boljši od ostalih, ker imajo v sebi dobroto, ki potrebuje samo še razvoj, boste kmalu izgubili to prepričanje. Verjemite mi, vaši otroci potrebujejo Svetega Duha, da jim da nova srca in pravega duha, sicer bodo zablodili kot ostali otroci. Zapomnite si, ne glede na njihovo starost, je v najmlajših kamnito srce in ta kamen mora biti odstranjen ali pa bo uničil otroka. Obstaja nagnjenje k zlu, celo tam, kjer se še ni razvilo v dejanja in to nagnjenje mora biti premagano po Božji moči Svetega duha, ki povzroči, da se otrok na novo rodi.

Oh, da bi Božja cerkev zavrgla staro judovsko prepričanje, ki ima pri nas še vedno veliko moč – to je, da naravno rojstvo s seboj prinese prednosti iz zaveze! Poglejte, celo pri starozaveznih verskih predpisih so bili namigi, da resnično seme ni rojeno po mesu, temveč po Duhu, kot je to v primeru Izmaela in Izaka ter Ezava in Jakoba. Ali ne bo vsaj Božja cerkev spoznala, da je: »Tisto, kar je rojeno po mesu, meso, in da je tisto, kar je rojeno po Duhu, duh?« Kdo lahko iz nečiste naredi čisto stvar? Naravno rojstvo sporoča pokvarjenost narave, toda ne more prinesiti milosti. Pod Novo zavezo nam je izrecno rečeno, da Božji sinovi: »Niso rojeni po krvi, ne po volji mesa, ne po volji človeka, temveč od Boga.« Značilno za Staro zavezo je bilo, da je rojstvo po mesu prinašalo prednost. Vendar, da sploh pridemo pod zavezo milosti, moramo biti na novo rojeni. Prvo rojstvo

nam ne prinese nič drugega kot dediščino po prvem Adamu.² Da pridemo pod vodstvo drugega Adama,³ moramo biti ponovno rojeni.

Morda bo kdo ugovarjal, pisano je, da: »Obljuba velja vam in vašim otrokom.« Nikoli pod nebom ni bilo zagrešene večje prevare, kot je citiranje tega besedila v pomenu, kot ga običajno citirajo. Velikokrat je bil navajan, da bi dokazali doktrino, ki je zelo daleč od tistega, kar očitno uči. Če vzameš polovico kateregakoli stavka, ki ga človek izreče, in izpustiš ostalo, bo mogoče videti, kot da je človek rekel nasprotno od tega, kar pravzaprav misli. Kaj mislite, da to besedilo resnično sporoča? Poglejte Apostolska dela:

Kajti obljuba [Svetega Duha] je dana vam in vašim otrokom in vsem, ki so daleč stran, *celó* tolikim, kolikor jih bo poklical GOSPOD, naš Bog.«

Apostolska dela 2,39

Ta veličastno široka izjava je zaključek, na katerem je osnovan opomin: »Spreobrnite se in sleherni izmed vas naj se da krstiti⁴ v imenu Jezusa Kristusa v odpuščanje svojih grehov in prejeli boste dar Svetega Duha.« To ni izjava posebnega privilegija, temveč je prikazana milost, ki velja za vse, ki so daleč, kot tudi za vas in za vaše otroke. Niti besede ni v Novi zavezi, ki bi kazala na to, da se koristi Božje milosti v kakršnikoli meri prenašajo po naravnem izvoru. Božje milosti pridejo le k tistim, ki jih pokliče GOSPOD, naš Bog, ne glede na to, ali so njihovi starši sveti ali grešniki. Kako so lahko ljudje tako predrzni, da iztrgajo polovico besedila, da bi to besedilo potem lahko učilo nekaj, kar ni res? Na žalost moramo gledati na svoje otroke kot na rojene v grehu in oblikovane v krivdi: »Dediče jeze, enake kakor smo ostali.« Čeprav morda sami pripadate liniji svetih in lahko sledite svojemu rodovniku od duhovnika do duhovnika in so bili v Božji cerkvi vsi ugledni, kljub temu tvoji otroci s svojim rojstvom zavzemajo točno tak položaj, kakor ga imajo

2 greh in z njim smrt.

3 Jezusa Kristusa.

4 βαπτω - gr. potapljati, namakati, potunkati.

otroci drugih ljudi. Po dragoceni Jezusovi krvi morajo biti odkupljeni izpod prekletstva postave in po delovanju Svetega Duha morajo sprejeti novo naravo. V prednosti so, ker imajo bogaboječo vzgojo in poslušajo evangelij, toda njihove potrebe in njihova grešna narava so enake, kot pri ostali rasi. Če pomislite na to, boste spoznali razlog, zakaj naj bi bili otroci pripeljeni k Jezusu Kristusu. Zato naj bi bili, kar se da hitro, pripeljeni v objem vaših molitev in vere v Njega, ki jih lahko prenovi.

Včasih sem se srečal z globljo duhovno izkušnjo pri otrocih, starih deset in dvanajst let, kot pri nekaterih osebah pri petdesetih in šestdesetih letih. Star pregovor pravi, da se »nekateri otroci rodijo z brado«. Nekateri dečki so mali možje in nekatera dekleta so male stare žene. Nikogaršnjega življenja ne moremo meriti po starosti.

Poznal sem petnajstletnega fanta, o katerem so starejši kristjani pogosto govorili: »Ta fant govori s takim vpogledom v božansko resnico, kot bi bil star šestdeset let.« Verjamem, da je ta mladenič pri petnajstih letih vedel veliko več o stvareh, ki se tičejo Boga, in o trpljenju ter mukah duše kot kdorkoli okoli njega ne glede na starost. Ne morem vam povedati, zakaj je tako, vendar vem, da so nekateri ljudje stari, ko so mladi, in nekateri so zelo zeleni, čeprav so stari. Nekateri so modri, ko bi od njih pričakoval nasprotno in drugi so zelo nemodri, ko bi od njih pričakoval, da so s svojo neumnostjo prenehali. Ne govorite o otrokovi nezmožnosti za kesanje!

Poznal sem deklico, ki je ves mesec pred spanjem jokala pod rušečim občutkom greha. Če bi radi poznali globok, grenak in strašen strah pred Božjo jezo, naj vam povem, kaj sem občutil kot otrok. Če bi radi spoznali radost v GOSPODU – marsikateri otrok je je bil tako poln, kot je lahko zdržalo njegovo malo srce. Če bi radi vedeli, kaj vera v Jezusa sploh je, ne smete gledati tistih, ki z globokim proučevanjem ugotavljajo odtenke pomenov, temveč pojdite k ljubkim otrokom, ki so Jezusa zgrabili za besedo in verovali v Njega ter ga ljubili in zato vedo ter so prepričani, da so odrešeni.

Zmožnost za verovanje se nahaja bolj v otroku kot v odraslem. Z leti postajamo vedno manj namesto vedno bolj zmožni verovanja, prav tako nas neobnovljen um vodi vedno bolj proč od Boga in nas dela manj sposobne za sprejem Božjih stvari. Nobena tla niso bolj pripravljena na dobro seme, kakor tista, ki do sedaj še niso bila stlačena kakor kolovoz in ki niso bila prerasla s trnjem. Otrok ne zna biti ponosen, ne naseda lažnosti ambicij in navidezni posvetnosti, zvijačnosti trgovanja in izumetničeni filozofiji. In tako dolgo, dokler se tega ne nauči, ima prednost pred odraslim. V vsakem primeru je novo rojstvo delo Svetega Duha in On z enako lahkoto dela v mladem ali starem človeku.

Nekateri so omalovaževali otroka tudi zato, ker so pozabili na otrokovo vrednost. Vrednost duše ni odvisna od let. »Oh, saj je samo otrok!« »Otroci so nadloga.« »Otroci so vedno v napoto.« To je običajen pogovor. Bog naj odpusti tistim, ki zaničujejo najmlajše!

Ali boste zelo jezni, če rečem, da se bolj splača rešiti fanta, kakor moža? Neskončna Božja milost je, da reši tiste, ki so stari sedemdeset let. Kajti kaj lahko sedaj naredijo dobrega s prav zadnjim koncem svojega življenja? Ko dosežemo petdeseta ali šestdeseta leta smo skoraj že iztrošeni in če smo vso našo mladost preživeli s hudičem, kaj ostane za Boga?

Toda ti ljubki dečki in deklice – iz njih se lahko marsikaj naredi. Če se takoj predajo Kristusu, imajo lahko pred seboj še dolg, srečen in svet dan, v katerem lahko z vsemi svojimi srci služijo Bogu. Kdo ve, kakšno slavo lahko izkaže Bog po njih? Roke poganov jih bodo morda imenovalе blagoslovljeni. Po njih so lahko razsvetljeni celotni narodi.

Če je bil slaven učitelj vaju, da si je pred svojimi fanti snel klobuk, ker ni vedel, ali ne bo kateri izmed njih postal ministrski predsednik, lahko enako gledamo na spreobrnjene otroke, ker ne vemo, kako kmalu bodo lahko med angeli ali kako veličastno bo njihova luč sijala med ljudmi. Dajmo otrokom njihovo resnično

vrednost. Potem jih ne bomo zadrževali, da bi šli k Bogu, ampak jih bomo takoj in vneto vodili k Jezusu.

Od naše duhovnosti in otroškosti srca je odvisno koliko se bomo zbližali z otroki in koliko bomo vstopali v njihove zgodnje strahove ter upe, njihovo brstečo vero in odpirajočo se ljubezen. Ko bomo bivali med mladimi spreobrnjenci, se bomo počutili, kot bi bili v rožnem vrtu, v vinogradu, kjer nežno grozdje oddaja dišeč vonj.

4. poglavje

Pastir otrok

Simon Peter ni bil Valežan, toda v sebi je imel veliko tega, kar poznamo kot valizanski ogenj. Bil je pravi mož, da je zbudil zanimanje mladih. Otroci se radi zbirajo okoli ognja, če je le-ta na srcu ali v srcu. Nekatere ljudi občutimo, kot bi bili narejeni iz ledu in od njih se otroci hitro umaknejo. Skupnosti ali razredi se vsako nedeljo manjšajo, če jih vodijo hladni in nedostopni ljudje. Toda če ima mož ali žena prijazno srce, se tudi otroci zbirajo s takšnim veseljem, kot se muhe v jesenskih dneh zbirajo na toplih, sončnih stenah. Zato Jezus prijazno pravi Simonu: »Hrani moja jagnjeta.« On je bil pravi mož za to službo.

Simon Peter je bil vrh vsega tudi izkušen mož. Poznal je svoje slabosti. Občutil je tesnobo vesti. Veliko je grešil in veliko mu je bilo odpuščeno in sedaj je bil pripeljan v nežno ponižnost, da je priznal Jezusovo ljubezen in prikupnost. Hočemo, da bi izkušeni možje in žene govorili spreobrnjenim otrokom in jim povedali, kaj je GOSPOD zanje storil in kakšne so njihove nevarnosti, njihovi grehi, njihove skrbi in njihove tolažbe. Mladi radi slišijo zgodbe o teh, ki so bili dlje na poti kot oni sami. O izkušanih svetih lahko rečem, da njihove ustnice hranijo znanje. Privlačne izkustvene pripovedi so primerna hrana za mlade vernike. To je učenje, kakršnega bi GOSPOD verjetno blagoslovil za zorenje otrok v milosti.

Simon Peter je bil po zatajitvi GOSPODA zelo zadolžen mož. Glede na pravilo Kraljestva – veliko ljubi ta, komur je bilo veliko odpuščeno – je imel pri Jezusu Kristusu velik dolg. Oh vi, ki niste nikoli vstopili v to, čeprav služite Kristusu in to lahko delate celo dobro, stopite takoj naprej. Recite:

»To delo sem prepustil mlajšim rokam, toda ne bom več tako delal. Imam izkušnje in zaupam, da je sedaj moje srce ogreto. Šel bom in se pridružil tem delavcem, ki neomajno v GOSPODOVEM imenu hranijo jagnjeta.«

Ko GOSPOD človeka pokliče k delu, mu dá za to delo tudi potrebno pripravo. Kako je bil Peter pripravljen na hranjenje Kristusovih jagnjet? Najprej tako, da je bil sam nahranjen. GOSPOD mu je dal zajtrk, še preden mu je dal pooblastilo. Ne morete hraniti jagnjet niti ovac, če niste sami siti. Zelo prav je, da učite večji del GOSPODOVEGA dneva, toda mislim, da je zelo nespameten tisti učitelj, ki sam ne pride poslušat pridiganja evangelija, da bi tako prejel hrano za svojo lastno dušo. Zato se najprej sami nahranite in šele nato hranite druge.

Peter je bil na hranjenje jagnjet pripravljen na poseben način, tako da je prebil čas s svojim GOSPODARJEM. Nikoli ne bo pozabil tistega jutra po križanju in vseh pripetljajev okoli njega. To je bil Kristusov glas, ki ga je slišal. Bil je Kristusov pogled, ki ga je prebodel do srca. Dihal je zrak, ki je obdajal vstalega GOSPODA in to prijateljstvo z Jezusom je odišavilo Petrovo srce in naravnalo Petrov govor, da je lahko kasneje šel in hranil jagnjeta. Priporočam vam študij knjig z navodili, vendar vam predvsem priporočam študij Kristusa. Naj bo On vaša knjižnica. Pojdite k Jezusu. Ura stika z Jezusom je najboljša priprava za učenje mladih ali starih.

Peter je bil pripravljen tudi na bolj boleč način, kot je bil prejšnji – s samoopazovanjem. Vprašanje je bilo trikrat ponovljeno: »Simon, Janezov sin, ali Me ljubiš? Ali Me ljubiš? Ali Me ljubiš?« Preden lahko GOSPOD posodo ustrezno uporabi za prenašanje žive vode žejnim, jo je pogosto treba čistiti s samoopazovanjem. Iskrenega človeka ne prizadene preiskovanje lastnega duha, kakor tudi ne da je preiskan in preizkušen po svojem GOSPODU. Hinavec je ta, ki se boji resnice, ki preizkusi njegovo poklicanost: poskuša razpravljati, poskuša premišljevati, boji se. Toda pristen človek hoče biti prepričan, če res ljubi Kristusa in zato v sebi preiskuje, se sprašuje in samega sebe zaslišuje.

V glavnem naj bi se to testiranje nanašalo na našo ljubezen, kajti najboljša priprava na učenje Kristusovih jagnjet je ljubezen – ljubezen do Jezusa in ljubezen do jagnjet. Ne moremo biti duhovniki v njihovo korist, če njihovih imen ne nosimo na svojih prsih, kot jih je Aaron. Ljubiti moramo, sicer ne moremo blagoslovljati. Če ni ljubezni, je učenje slabotno delo. Je kot kovač, ki dela brez ognja ali zidar brez malte. Pastir, ki ne ljubi svojih ovc, je najemnik in ne pastir. V času nevarnosti bo zbežal in svojo čredo prepustil volku. Kjer ni ljubezni, ne bo življenja. Mrtev človek naj ne hrani živih jagnjet. Pridigajmo in učimo ljubezen. Naš predmet je Božja ljubezen v Kristusu Jezusu. Kako lahko to učimo, če sami nimamo ljubezni?

Naš cilj je, da v srcih tistih, ki jih učimo, zasadimo ljubezen in da jo gojimo tam, kjer že obstaja. Toda kako lahko prenesemo ogenj otrokom, če ni prižgan v naših lastnih srcih? Kako lahko zagovarja ogenj tisti, čigar roke so vlažne in od katerih kaplja posvetnost in brezbržnost? Tak deluje na otroško srce bolj kot vedro vode ne pa kot plamen ognja. Jagnjeta iz črede živijo v Kristusovi ljubezni. Ali naj ne bi živela tudi v naši ljubezni? On jih kliče moja jagnjeta in to tudi so. Ali jih ne bomo ljubili že zaradi Njega?

Izbrana so bila iz ljubezni, odkupljena so bila iz ljubezni, poklicana so bila iz ljubezni, iz ljubezni so bila oprana in nahranjena z ljubeznijo in z ljubeznijo bodo budno varovana, dokler ne pridejo do zelenih pašnikov na gričih nebes. Vam in meni bo zmanjkalo opreme z ogromnim ustrojem božanske ljubezni, razen če niso naše duše polne vdane gorečnosti v dobro ljubljenih. Ljubezen je najmogočnejša priprava na služenje, ne glede na to, ali jo vadimo v skupnosti ali v razredu. Ljubi in potem hrani. Če ljubiš, hrani. Če ne ljubiš, potem počakaj, dokler te GOSPOD ne poživi in svojih neposvečenih rok ne polagaj na to sveto službo.

Šibke v čredi, nove spreobrnjence v čredi in mlade otroke v čredi je treba predvsem hraniti. Vsaka pridiga naj bo pridiga, namenjena hranjenju, in vsaka lekcija naj bo ravno tako namenjena hranjenju.

Zelo malo koristi je, če stojimo, udarjamo s pestjo po Bibliji in kličemo: »Verujte, verujte, verujte!« Nihče ne ve, kaj naj veruje. Ne vidim koristi v igranju na gosli in tamburine. Skupina glasbenikov, ki igra na medeninaste instrumente, ne more hraniti niti jagnjet niti ovc. Da vzpostavimo resnično hranjenje, je potreben nauk, trden in jasen evangelijski nauk. Ko sedete skupaj za mizo, pozvoniš za opozorilo. Toda sam zvonček nikogar ne hrani, če ni postrežena hrana. Če otroke samo pripraviš do tega, da se dobivate zjutraj in popoldne, je zanje in zate izguba časa, če ne postaviš prednje resnice za rešitev in preživetje duše. Hrani jagnjeta. Ni jim treba piskati ali jim dati okoli vratu vencev cvetja. Samo hrani jih.

To hranjenje je skromno, ponižno in nebahaško delo. Ali poznate ime pastirja? Poznal sem imena enega ali dveh tistih, ki so sledili temu klicu, toda nikoli nisem slišal, da bi kdo o njih govoril kot o velikih možeh. Njihova imena niso v časopisih, niti ne slišimo o njih, kot slišimo o trgovanju s krivico, ki se trudi, da jo opazi zakonodaja.

Pastirji so na splošno tihi in neopazni ljudje. Ko pogledate pastirja, ne boste med njim in oračem ali voznikom videli nobene razlike. Skozi vso zimo brez pritožb gara naprej in v zgodnji pomladi nima počitka ne ponoči, ne podnevi, ker ga potrebujejo jagnjeta. To počne leto za letom in vendarle ne bo nikoli dobil znamenja najvišjega reda angleškega viteštva in nikoli ne bo povzdignjen do plemstva, čeprav je morda opravil veliko koristnejše delo kot tisti, ki so na svojih lastnih lovorikah povzdignjeni na položaje. To velja za mnoge zveste učitelje otrok. Zelo malo slišimo o njem, vendar opravlja veličastno delo, zaradi katerega ga bodo blagoslavljal prihodnje generacije. Njegov GOSPODAR ve vse o njem in tistega dne bomo slišali. Morda res šele takrat.

Hranjenje jagnjet je tudi natančno delo, kajti jagnjeta ne morejo biti hranjena s čemerkoli, kar bi ustrezalo vam, še posebej ne Kristusova jagnjeta. S slabim učenjem lahko mlade vernike kmalu na pol zastrupite. Kristusova jagnjeta so še kako sposobna jesti škodljiva zelišča. Previdni moramo biti glede tega, kje jih vodimo. Če naj bodo

ljudje pozorni že na to, kaj slišijo, koliko bolj moramo biti mi pozorni na to, kaj jih učimo. To delo je potrebno opravljati pazljivo, hraniti vsako jagnje posebej in učiti resnice vsakega otroka zase na način, ki ga lahko najboljše sprejme.

Še več, to je delo, ki se nadaljuje. »Hrani moja jagnjeta« ni mišljeno sezonsko, temveč za vse čase. Če bi jih pastir nahranil enkrat tedensko, jagnjeta ne bi mogla preživeti. Mislim, da bi med eno in drugo nedeljo umrla. Če imajo le priložnost, potem dobri učitelji skrbijo za mlade vse dni v tednu. In ko jih ne učijo z govorno besedo, takrat nad njihovimi dušami pazljivo bdijo z molitvijo in s svetim zgledom. Paša jagnjet je dnevno, večurno delo. Kdaj se pastirjevo delo konča? Koliko ur dnevno dela? Povedal vam bo, da se delo ob kotitvi jagnjet ne zaključi. Spi kratek čas, kadar lahko, vzame si čas, da malo zakinka in se potem zopet dvigne k delu. Tako je s tistimi, ki hranijo Kristusova jagnjeta. Zanje ni počitka, dokler Bog njihovih ljubljenih ne odreši in ne posveti.

To je tudi naporno delo. Tisti, ki se z njim ne trudi, bo moral oddati strašno poročilo. Ali mislite, da je življenje tistega, ki služi, lahko? Povem vam, da bo tisti, ki si ga naredi za lahkega, spoznal, da je težko, ko bo moral umreti. Nič tako ne izčrpa človeka, ki je v to poklican, kakor skrb za duše. Tako je po presoji vseh, ki učijo – ne morejo delati dobro ne da bi se izčrpali. Lekcijo moraš preštudirati. Pred razred moraš prinesiti nekaj svežega. Učiti moraš in narediti vtis. Ne dvomim, da se pogosto zelo trudite za to in se sprašujete, kako boste prišli skozi naslednji *GOSPODOV* dan. Vem, da ste občasno, če ste sposobni, pod velikim pritiskom. Ne drznite si hiteti v razred nepripravljeni in ponuditi *GOSPODU* tega, kar vas nič ni stalo. Če hočemo hrano modro postaviti pred jagnjeta, tako da jo lahko sprejmejo, se moramo potruditi.

In vse to mora opravljeno v odličnosti duha. Pravi pastirski duh je zlitina mnogih dragocenih milosti. Je vroč v gorečnosti, vendar ni vnetljiv v strasteh. Je nežen, vendar vlada svojemu razredu. Je ljubeč, vendar ne zamuja ob grehu. Ima moč nad jagnjeti, vendar ni

dominanten ali oster. Je veder, vendar ni lahkomišeln. Je svoboden, vendar ni uraden. Je dostojanstven, vendar ne mračen. Kdor skrbi za jagnjeta, naj bo tudi sam jagnje in blagoslovljen bodi Bog, kajti tudi pred prestolom je Jagnje, ki skrbi za nas vse in to nas dela še bolj učinkovite, ker je On v vseh stvareh narejen v podobnosti nam. Pastirski duh je redek in neprecenljiv dar.

V šoli najdemo pri uspešnem pastirju ali učitelju naslednje značilnosti, ki ga ločijo od njegovih kolegov. Ptica, ki greje svoja jajca ali ko se že izležejo mladiči, ima v sebi materinskega duha, tako da svoje življenje posveti hranjenju svojih mladičev, druge ptice pa morda medtem uživajo v letenju. Toda ta ptica mirno leži, podnevi in ponoči ter leti samo takrat, ko mora priskrbeti hrano zevajočim kljunčkom, za katere se zdi, da nikoli niso siti.

Strast za preživetje je prevzela ptico in nekaj podobnega pride nad pravega osvajalca duš. Z veseljem bi umrl, da le pridobi duše. Hrepeni, moleduje in naporno dela, da bi blagoslovil tiste, na katere je usmerjeno njegovo srce. Da, če bi ti lahko bili rešeni, bi za to zastavil pol svojih nebes. V trenutkih zanesenosti je za pridobitev duše pripravljen zabarantati vsa nebesa. Kot Pavel – lahko bi si želel, da bi bil sam preklet, da bi le lahko bili ti odrešeni. Veliko ljudi ne more razumeti tega blagoslovljenega čudaštva. Nikoli ga niso občutili. Naj Sveti Duh v nas naredi to, da bomo z jagnjeti ravnali kot resnični pastirji. Torej to je zadolžitev: »Hrani moja jagnjeta.«

5. poglavje

Takšnih je božje kraljestvo

Naš GOSPOD učencem pove, da evangelij gradi kraljestvo. Ali je kdaj obstajalo kraljestvo, v katerem ne bi bilo otrok? Kako lahko potem raste? Jezus nam pove, da je otrokom dovoljen vstop v kraljestvo. Ne, niso samo redki posamezniki z dovoljenjem za vstop vanj, temveč piše: »takšnih je Božje kraljestvo«. Ne nagibam se oddaljiti od dobesednega pomena te zveze, niti k namigovanju, da On zgolj meni, da kraljestvo vsebuje take ljudi, ki so kot otroci. Jasno je, da je On mislil na take otroke, kot so tisti, ki so bili takrat pred njim – otročički in majhni otroci: »takšnih je Božje kraljestvo«. Otroci so v vseh kraljestvih in otroci so tudi v Kristusovem kraljestvu.

Prepričan sem, da je imel John Newton prav, ko je rekel, da so večinoma osebe, ki so sedaj v Božjem kraljestvu, otroci. Ko pomislim na vso množico otročičkov, ki so umrli in sedaj preplavljajo nebeške ulice, se mi zdi blagoslovljena misel, da so se kljub generacijam odraslih, ki so preminuli v neveri in upor, hkrati vendarle zlivale v nebesa velike množice otrok, odrešenih po Božji milosti, skozi Kristusovo smrt, da za vso večnost pred večnim prestolom pojejo visoke hvalnice o GOSPODU. »Takšnih je Božje kraljestvo«. On dajejo kraljestvu barvo in značaj. To je bolj kraljestvo otrok, kot kraljestvo odraslih ljudi.

Naš GOSPOD nam pove, da je način za vstop v kraljestvo ta, da ga sprejmemo. »Kdorkoli ne bo sprejel Božjega kraljestva kakor majhen otrok, nikakor ne bo vstopil vanj«. V Božje kraljestvo ne vstopimo s tem, da rešujemo kak globok problem in pridemo do njegove rešitve.

Niti ne s tem, da privlečemo na plan nekaj iz nas samih, temveč da sprejmemo vase nekaj skrivnostnega.

V kraljestvo pridemo tako, da kraljestvo pride v nas. Sprejme nas s tem, ko ga mi sprejmemo. Torej, če bi bil ta vstop v kraljestvo odvisen od nečesa, kar bi s študijem in z globokim premišljevanjem privlekli iz človeškega uma, potem bi lahko vanj vstopilo zelo malo otrok.

Toda odvisen je od sposobnosti, da sprejmemo in zato lahko otroci vstopijo. Tisti otroci, ki so po letih zadosti stari, da grešijo in da so rešeni po veri, morajo poslušati evangelij in ga sprejeti po veri. To lahko storijo s pomočjo Boga Svetega Duha. O tem ni več dvoma, saj jih je to storilo že mnogo.

Ne bom določil, pri kateri starosti so otroci najprej sposobni sprejeti znanje o Jezusu, toda to je veliko bolj zgodaj, kot nekateri domnevajo. Videli ter poznali smo otroke, ki so nudili obilen dokaz, da so v zelo zgodnjih letih sprejeli Kristusa in verovali Vanj. Nekateri izmed njih so zmagoslavno umrli, drugi so živeli milostno in nekateri so danes tukaj, odrasli v moške in žene, ki so častitljivi člani cerkve.

Da otročki in otroci vstopijo v kraljestvo, vemo, ker smo prepričani, da je vsa rasa, ki umre v najzgodnejšem otroštvu, vključena v izbor milosti in sodeluje v odkupitvi, ki jo je opravil naš GOSPOD Jezus. Ne glede na to, kaj si lahko nekateri mislijo, nas celoten duh in barva Božje besede kot tudi narava samega Boga, vodijo k veri, da so vsi tisti, ki zapustijo ta svet kot otročki, odrešeni.

Torej, kako otroci sprejmejo kraljestvo? Na enak način ga moramo sprejeti tudi mi. Zagotovo ga otroci ne sprejmejo po rojstvu ali po krvi, saj nam je v Janezovem evangeliju izrecno rečeno, da Božji otroci niso rojeni ne po krvi in ne po volji mesa. Ves privilegij izvora je s tem razveljavljen in noben otroček ne vstopi v nebesa zato, ker se je rodil pobožnemu očetu ali pobožni materi. Niti ne bo

nihče izključen, ker so bili njegovi predniki ateisti ali malikovalci. Moje lastno prepričanje je, da je otrok, ki umre v najnežnejšem otroštvu, naj si bo otrok muslimana ali katoličana, budista ali ljudožerca, zagotovo odrešen enako kot otrok kristjana. Ne more biti odrešitve po krvi ali rojstvu, saj tega sporočilo evangelijskega ne dopušča. Če so odrešeni, kot mi prepričano verujemo, da so, morajo biti otroci odrešeni preprosto v skladu z voljo in zadovoljstvom Boga, ker jih je On naredil, da bodo Njegovi.

Otroci, ki v najzgodnejšem otroštvu umrejo na Kitajskem in na Japonskem, so enako resnično odrešeni kot tisti, ki umrejo v Angliji ali na Škotskem. Dojenčki temno rjavih mater, dojenčki rojeni v Krealu Hotentotov (ograjani afriški vasi) ali v igvamu rdečih Indijank so vsi enako odrešeni in potemtakem niso odrešeni po kakšnem zunanem obredu ali po skrivnostni moči duhovništva.

V nebeško kraljestvo so dvignjeni po svobodni in suvereni Božji milosti. Kako so potem odrešeni? Po delih? Ne, ker niso nikoli nobenega storili. Po njihovi naravni nedolžnosti? Ne, ker če bi jim ta nedolžnost dovoljevala vstop v nebesa, bi morala prav tako zadoščati, da bi jih rešila pred bolečino in smrtjo. Če nad njimi ni določenega greha, zakaj potem trpijo? Obremenjenost z grehom, ki povzroči njihovo smrt, nam preprečuje verovati, da lahko po nedolžnosti uveljavljajo pravico do nebes. Ti dojenčki umrejo zaradi Adamovega padca. Smrt je žalostna posledica njihovega rojstva padlim staršem.

Zapomnite si njihove roteče poglede, ko ljubki malčki v svojem trpljenju dvigajo oči, kot bi hoteli vprašati, zakaj morajo prenašati toliko bolečine. Nanje gledamo s še globljo bolečino, ker jim ne moremo pomagati. Ustvarjeni so, da pokažejo na to skrivnostno povezavo med raso v njenem padcu in trpljenjem. Tesnoba umirajočega malčka je dokaz Adamovega padca in zaradi tega tudi njegove udeležbe pri tej posledici.

Vendar ljubi malčki ponovno živijo, kajti Jezus je umrl in ponovno vstal in oni so v Njem. Kar se tiče tega življenja, umrejo za

greh, ki ga niso zagrešili. Toda tudi večno živijo po pravičnosti, v katero niso bili vpleteni, namreč pravičnost Jezusa Kristusa, ki jih je odkupil. Malo vemo o tem, vendar domnevamo, da preden vstopijo v nebesa, gredo skozi obnovitveno prenovo: kajti, kar je rojeno od mesa, je meso. Da bi lahko vstopili v duhovni svet, morajo biti rojeni iz Duha. Vendar ne glede na to, kaj so storili, je jasno, da v kraljestvo ne vstopijo po moči razuma ali volje ali zaslug, temveč po brezplačni milosti, ki nima nobene zveze s tem, kar so naredili ali občutili.

Na isti način morate tudi vi priti v kraljestvo, namreč popolnoma po milosti in nikakor ne po kakršnikoli lastni moči ali zaslugi. V kraljestvo boste vstopili popolnoma po milosti, kot da ne bi nikoli živeli bogaboječega življenja ali storili enega samega dobrega dela.

Sedaj moramo pomisliti na druge otroke. Na tiste, ki preživijo dobo zgodnjega otroštva in postanejo otroci. Sposobni so dejanskega greha, spoznanja Kristusa in spreobrnjenja. Mnogi izmed teh po veri vstopijo v kraljestvo. Enako, kot ti otroci sprejmejo nebeško kraljestvo, ga moramo sprejeti tudi mi. Kako ga sprejmejo otroci? Odgovarjam: otrok sprejme evangelij s ponižnostjo, s preprostim verovanjem in z nematerialnostjo.

Otroci nam niso dani za zgled v vseh stvareh, ker imajo napake, ki se jim moramo izogibati, toda hvaljeni so v tej lastnosti – način, na katerega sprejmejo kraljestvo.

Kako ga otrok sprejme? Najprej s ponižnostjo. Otrok je dovolj ponižen, da je brez predsodkov. Vzemite majhnega otroka in mu povejte o Kristusu Jezusu, Odrešeniku. Če Bog vaše pripovedovanje zgodbe o križu blagoslovi in ji otrok verjame, jo sprejme, ne, da bi se moral bojevati z napačnimi pogledi in stališči.

Veliko ljudi posluša evangelij z mislijo, da je Kristus zgolj človek. V svojem umu se ne morejo znebiti tega predsodka in zato ne sprejmejo Jezusa Kristusa, našega GOSPODA. Drugi sliši besedo skupaj s spominom na vse, kar je slišal in prebral o verski nezvestobi, krivi veri in bogokletju. Kako lahko kaj pridobi, dokler ni to odstranjeno?

Spet drugi pride s svojim umom, polnim ponosne samopravičnosti, z vero v cerkveno politiko ali z zanašanjem na nekatere obrede.

Če bi iz naše duše lahko odstranili to navlako, bi bilo nekaj upanja – toda vse to je ovira. In ko dragi otrok posluša zgodbo o Božji ljubezni v Kristusu Jezusu, nima nobenega izmed teh predsodkov, da bi okvarili njegov sluh. Zelo verjetno niti ne ve, da je taka zla izumil človek in je blagoslovljen v svoji nevednosti. Dovolj zgodaj bo odkril zlo. Toda do takrat ponižno srka vase besedo in moli:

»Mili Jezus, ponižen in krotak,
ozri se name, ki sem še majhen otrok!
Usmili se moje preprostosti.
Dopusti mi, da pridem k Tebi.«

Osvoboditev od predhodno sprejetih mnenj je to, kar zelo potrebujemo. Prav tako, kot mora vaš mali fantek ali vaša mala deklica verovati, morate enako tudi vi. Obstaja samo ena pot za pastirja in modrijana, filozofa in kmeta. Mali otrok sprejme Kristusa ponižno, saj se mu ne sanja o zaslugah ali kupčiji. Ne spominjam se, da bi se kdaj srečal z otrokom, ko je prišel k Jezusu, da bi se moral boriti z občutkom samopravičnosti.

6. poglavje

Kot majhen otrok

Ko je naš GOSPOD blagoslovil majhne otroke, je bil na svojem zadnjem potovanju v Jeruzalem. Tako je bil to poslovilen blagoslov, ki ga je Jezus podelil malčkom in nas spominja na dejstvo, da med njegovimi poslovilnimi besedami učencem, preden je bil vzet v nebesa, najdemo nežno zadolžitev: »Hrani moja jagnjeta«. Strast vladanja je bila močna nad velikim izraelskim Pastirjem: »ki je s Svojo roko zbiral jagnjeta in jih nosil v Svojem naročju«. Primerno je bilo, da je med Svojim poslovilnim potovanjem otrokom podelil Svoj milostni blagoslov.

Naš GOSPOD Jezus Kristus ni osebno med nami, toda mi vemo, kje je in vemo, da je v nebesih in na zemlji ognjen z vso močjo, s katero blagoslavlja Svoje ljudi. Pomaknimo se torej bližje k Njemu. Iščimo Njegov dotik v obliki prijateljstva in prosimo za pomoč Njegovega posredovanja. V naše molitve vključimo druge in med temi dajmo našim otrokom in zares vsem otrokom, vodilno mesto. O Jezusu vemo več, kot so vedele žene iz Palestine, zato bodimo toliko bolj vneti, kot so bile one, da pripeljemo naše otroke k Njemu, da jih bo lahko blagoslovil in da bodo lahko sprejeti v Njem, enako, kot smo mi sami. Jezus čaka, da bi blagoslovil. Ni se spremenil ne po značaju in tudi milosti ni izgubil. Tako kot Jezus še vedno sprejema grešnike, tako še vedno blagoslavlja otroke. Nihče izmed nas naj ne bo zadovoljen, ne glede na to, ali smo starši ali učitelji, dokler Jezus ne sprejme naših otrok in jih tako blagoslovi, da bomo prepričani, da so vstopili v Božje kraljestvo.

Ko je naš Odrešenik videl, da Njegovi učenci niso bili zadržani samo do otrok, ki so želeli priti k Njemu, ampak so celo grajali tiste,

ki so jih pripeljali, je bil zelo vznejevoljen. Poklical jih je k sebi, da bi jih lahko bolje poučil. Povedal jim je, da so mu otroci, namesto da bi jih imel za vsiljivce, nadvse dobrodošli. Namesto da bili odveč, so imeli polno pravico do vstopa, kajti iz otrok in otrokom podobnih oseb, je Njegovo kraljestvo.

Še več, razglasil je, da nihče ne more vstopiti v to kraljestvo, razen na enak način, kot vstopijo otroci. Govoril je z božansko gotovostjo. Uporabil je Svoj lastni pomenljivi »resnično«. Govoril je s težo Svoje lastne osebne avtoritete: »Jaz vam pravim.« Ti uvodni izrazi so namenjeni zagotovitvi naše častitljive pozornosti naslednjemu dejstvu. Nihče ne more najti vstopa v kraljestvo, ki je neobičajno ali nenavadno, razen če sprejme evangelij tako, kot ga sprejme mali otrok.

Precej jasno je, da so učenci menili, da so otroci preveč nepomembni, da bi GOSPOD z njimi zapravljal čas. Če bi bil to princ, ki bi si želel priti k Jezusu, bi mu Peter in preostali prizadevno dogovorili predstavitev. Toda poglejte, to so bile samo revne ženske z otročički, s fanti in dekleti. Če bi prišel običajen človek, kot so bili sami, ga ne bi odganjali z grajami. Toda zgolj otroci! Dojenčki in majhni otroci! Škoda se jim je zdelo, da bi bili ti predstavljeni velikemu Učitelju. Za mlade prosilce je uporabljena beseda, ki lahko označuje otroka katerekoli starosti, od dojenčka do dvanajstletnika. Gotovo je imel Jezus dovolj skrbi brez vsiljevanja teh mladih. Moral je misliti o višjih temah in skrbeti za višje cilje. Otroci so bili tako zelo majhni, čisto pod Njegovim zaznavanjem. Tako so vsaj o njih v svojih srcih premišljevali učenci.

Toda, če premišljujemo o nepomembnosti, kdo lahko upa, da bo osvojil božansko naklonjenost? Če mislimo, da morajo biti otroci v Njegovih očeh majhni, kaj smo potem mi? Posameznike vidi, kot zelo majhne. Prebivalci zemlje so kot kobilice. Da, mi vsi smo kot nič. Če bi bili ponižni, bi vzkliknili: »GOSPOD, kaj je človek, da se ga spominjaš? In sin človekov, da ga obiskuješ?« Če sanjamo, da GOSPOD ne bo opazil najmanjših in nepomembnih, kaj si mislimo ob

takšnem besedilu, kot je ta – »Ali se ne prodajata dva vrabca za četrtenjenija? In niti eden od njiju ne bo padel na tla brez volje vašega Očeta.« Če Bog skrbi za vrabce, pa da ne bi skrbel za majhne otroke? Misel o nepomembnosti mora biti takoj opuščena. »Čeprav je GOSPOD visoko, ima On vendar spoštovanje do najnižjih.«

Toda ali so majhni otroci res tako nepomembni? Ali oni ne predstavljajo nebeških ljudi? Ali ni to vaše prepričanje? Moje je – da predstavljajo del populacije nebes, ki je zelo vreden pozornosti. Po ulicah novega Jeruzalema stopajo množice malčkov. Iztrgani od prsi, preden so zagrešili dejanski greh, prineseni iz mučnega romanja življenja, oni vedno gledajo obraz našega Očeta, ki je v nebesih. »Takih je božje kraljestvo.« Ali jih imenujete nepomembne? Otroci, ki so najštevilnejša družba v vojski izbranih, ali si jih drznete prezirati? Lahko bi zamenjal strani in za nepomembne označil odrasle. Med njimi najdemo le majhen ostanek tistih, ki služijo GOSPODU. Poleg tega je mnogim otrokom prihranjeno, da bi zrastle do stanja odraslosti in zato otroka ne smemo imeti za nepomembnega. On je oče človeka. V njem so velike možnosti in zmožnosti. Njegova moškost je še nerazvita, vendar je tam in kdor se igračka z njo, izziva moža.

Tisti, ki skuša um fanta, lahko uniči dušo moža. Majhna zmota, ki jo vbrizgamo mladeniču, lahko postane smrtonosna v možu, ko se bo počasen strup nazadnje dotaknil vitalnega dela. Plevel, posejan v brazdo otroštva, bo rasel skupaj z mladim možem. Dozorel bo na njegovem vrhuncu in ko mož pojema, bo povzročil žalostno pokvarjenost.

Na drugi strani bo resnica, ki jo spustimo v otrokovo srce, tam zorela in v njegovi moškosti bomo videli njen sad. Tisti otrok tam v razredu, ki posluša nežen glas svojega učitelja, se lahko razvije v Lutra in s svojimi strastnimi razlagami resnice pretrese svet. Kdo bi lahko vedel? V vsakem primeru bo fant, z resnico v svojem srcu, rasel v spoštovanju in strahu GOSPODOVEM in tako bo v teh hudobnih dneh pomagal pri življenju obdržati bogaboječe seme. Zato ne

dovolite, da bi kdorkoli preziral mlade ali jih imel za nepomembne. Zanje zahtevam prve vrste. Prosim, kadar se drugi držijo v ozadju, lahko njihova neodločnost vsekakor naredi prostor za malčke. Le-ti so prihodnost sveta. Preteklost se je zgodila in je ne moremo spremeniti. Celo sedanost izginja, medtem ko strmimo vanjo, toda naše upanje počiva v prihodnosti, zato dajte ob vašem odhodu prostor otrokom, prostor za fante in dekleta!

Predvidevam, da so ti odrasli apostoli mislili, da je otrokov um preveč neznaten. Mislili so, da so pri svoji igri in njihovem otroškem veselju. To, da bodo objem Jezusovih rok imeli samo za razvedrilo. To bo zanje veselje in pojma ne bodo imeli o svečanosti njihovega položaja.

In glej, glej! Igračkanje ali ne? Za otroke pravijo, da so krivi zaradi igranja! Ali se ne igrate tudi vi? Če pride do tega, da preiskujemo, kdo se več igra, otroci ali odrasli možje in žene? Kaj je večje igračkanje za moža, kot to, da živi zadovoljstvo čutnih užitkov ali za ženo, da živi, se lepo oblači in zapravlja svoj čas v družbi?

Ne, še več. Kaj je zbiranje imetja zaradi imetja samega, drugega kot bedno igračkanje? Otroške igre brez zabave! Glavna razlika je, da se večina ljudi igračka več kot otroci. Ko se otroci z nečim nesmiselno igrajo, se igrajo z majhnimi stvarmi – njihove igrače so krhke. Mar niso namenoma tako narejene, da se lahko z njimi igračkajo in jih polomijo? Otrok s svojim igračkanjem dela, kar naj bi počel. Žal poznam može in žene, ki se nesmiselno igrajo s svojimi dušami, z nebesei, s peklom in z večnostjo. Igračkajo se z Božjo besedo, z Božjim Sinom in z Bogom samim! Ne obtožujte otrok neresnosti, saj imajo njihove male igre pogosto v sebi veliko tehtnosti in so enako koristne kot prizadevanja ljudi. Polovica posvetovanj naših senatorjev in razprave v naših skupščinah so slabše od otroške igre. Igra vojne je veliko večja neumnost kot šaljivost fantovskih zvijač. Veliki otroci so slabši nesmiselni igralci, kot bodo malčki lahko kdajkoli. Ne prezirajte otrok zaradi igračkanja, medtem ko je cel svet predan norosti.

»Da,« pravijo, »ampak, če bi pustili otroke priti h Kristusu in če jih bo blagoslovil, bodo to kmalu pozabili.« Ne glede na to, kako ljubeč je Njegov pogled in kako duhovne so Njegove besede, se bodo otroci vrnili nazaj k svoji igri in njihov slaboten spomin ne bo ohranil nobene sledi tega dogodka. S tem ugovorom se spoprijemamo na enak način kot z ostalimi. Mar odrasli ne pozabljajo Božjega dotika? Kako pozabljivim generacijam govori večina pridigarjev! Zares, to je generacija, kot tista, o kateri je Izaija rekel;

Kajti predpis *mora biti* na predpis, predpis na predpis; ukaz na ukaz, ukaz na ukaz; malo tukaj *in* malo tam,

Izaija 28,10

Žal! Mnogim moramo pridigati evangelij znova in znova, dokler ni pridigar, s svojo brezupno nalogo, skoraj naveličan, kajti ljudje so podobni tistim, ki vidijo v ogledalu svoje naravne obraze in gredo svojo pot, da pozabijo, kakšne vrste močje so. Še vedno živijo v grehu. Beseda ne prebiva v njihovih srcih. Pozabljivost! Ne obtožite otrok zanj, da ne bi bila obtožba dokazana proti vam samim.

Toda ali malčki pozabljajo? Menim, da se v pozni starosti najbolje spominjamo tistih stvari, ki so se nam zgodile v najzgodnejših dneh. Osebnost sem se rokoval s sivolasimi možmi, ki so pozabili skoraj vse dogodke, ki so se zgodili med njihovim otroštvom in starostjo. Toda majhne stvari, ki so se zgodile doma, pesmice, ki so se jih učili na maminih kolenih, in besede, ki sta jih govorila oče ali sestra, so ostale z njimi. Glasovi iz otroštva odmevajo skozi vse življenje. Kar se najprej naučimo, najkasneje pozabimo. Mali otroci, ki so slišali blagoslov našega GOSPODA, ga ne bodo pozabili. Izraz Njegovega obraza bo naslikan v njihovih srcih in nikoli ne bodo pozabili Njegovega prijaznega in nežnega nasmeha. Peter, Jakob in Janez ter vsi ostali izmed vas se motite, zato morate prenašati, da prihajajo otroci k Jezusu.

Morda so tudi mislili, da otroci niso dovolj sposobni. Jezus Kristus je povedal tako čudovite stvari, da so domnevali, da otroci ne morejo razumeti. Res, to je še vedno velika napaka. Kajti otroci

zlahka vstopajo v učenje našega GOSPODA. Iz nobene knjige se ne naučijo tako hitro brati kot iz Nove zaveze. Jezusove Besede so tako podobne otroškim, tako primerne so za otroke, da jih bolje vpijajo kot besede kogarkoli drugega, ne glede na to, kako se človek trudi biti preprost. Otroci zlahka razumejo Jezusa, ki je bil kot otrok.

Kaj je s sposobnostjo? Kakšna sposobnost je potrebna? Sposobnost verovanja? Povem vam, otroci imajo več te sposobnosti kot odrasli. Sedaj ne govorimo o duhovni plati vere. Toda, kar se tiče umske nadarjenosti, je v otrokovem srcu vsa potrebna sposobnost verovanja. Njegova nadarjenost za verovanje še ni bila prenapolnjena s praznoverjem, pokvarjena s hinavstvom ali pohabljen s hudobno nevero. Samo pustite Svetega Duha, da blagoslovi nadarjenost in dovolj je bo, da ustvari obilno vero v Boga.

V kakšnem pogledu so otroci premalo sposobni? Ali jim manjka sposobnost za kesanje? Zagotovo ne. Mar nisem videl punčke, ki je zbolela od joka, ker je naredila nekaj narobe? Občutljiva vest je majhnega fantka, ko se je zavedel napake, naredila neizrekljivo nesrečnega. Ali se nekateri izmed nas ne spominjamo več ostrih puščic obtožb, ki so nas zbadale v naših srcih, ko smo bili še otroci? Razločno se spominjam časa, ko sem bil še otrok, ko zaradi greha nisem mogel počivati in sem z grenko tesnobo iskal GOSPODA. Otroci so dovolj sposobni obžalovanja, saj ga Bog Sveti Duh vzbudi v njih. To ni domneva, saj smo mi sami žive priče.

Kaj torej potrebujejo otroci glede sposobnosti? »Zakaj, saj nimajo zadostnega razumevanja,« bo nekdo dejal. Razumevanja – česa? Če bi bil Jezusov nauk tak, kot moderna miselnost, če bi bil tak vzvišen nesmisel, da ga ne bi nihče razumel razen tako imenovanega omikanega razreda, potem bi bili morda otroci nesposobni njegovega razumevanja. Toda če je Biblija resničen evangelij za uboge ljudi, potem so v njej plitvine, kjer lahko najmanjše jagnje brede v Jezusovem objemu, brez strahu, da bi ga spodneslo. Res je, da so v Pismih velike skrivnosti, kjer se lahko potapljajo Leviatani in ne najdejo dna, toda poznavanje teh globin ni bistveno za odrešitev,

sicer bi bili zelo redki izmed nas odrešeni. Stvari, ki so bistvene za odrešitev, so izredno preproste, da se v obupu nad razumevanjem stvari, ki delajo za njegov mir, nobenemu otroku ni potrebno uvesti. Kristusovo križanje ni uganka stoletja, temveč preprosta resnica za preproste ljudi: resnica, ki je meso za moža, toda tudi mleko za dojenčke.

Ali ste rekli, da otroci ne morejo ljubiti? To je vendarle eden od največjih delov krščanske izobrazbe. Mar se vam dozdeva, da je otroci ne morejo pridobiti? Ne, tega niste rekli, niti si niste drznili pomisliti na to, saj je sposobnost za ljubiti v otroku velika. Bog daj, da bi bila vedno tako velika v nas!

Z eno ali dvema besedama povzemimo misli apostolov. Mislili so, da otroci ne smejo priti h Kristusu, ker niso bili podobni njim – niso bili možje in žene. Otrok ni dovolj velik, ni dovolj visok, ni dovolj odrasel in tudi ni dovolj izreden, da bi ga Jezus blagoslovil! Tako so si mislili. Ker ni kot mož, otrok ne sme priti do GOSPODARJA. Kako potem blagoslovljen Odrešenik obrne stvar in reče: »Ne recite: ›Otrok ne more priti, dokler ne bo kot mož,‹ temveč vedite, da *vi* ne morete priti, dokler niste kot otroci. Nobene težave ni pri otroku, ker ni tak, kot ste *vi*. Težava je v vas, da *vi* niste kot otrok.« Namesto da bi moral otrok počakati, dokler ne odraste in postane mož, je mož tisti, ki se mora pomanjšati in postati kot otrok. »Kdorkoli ne bo sprejel Božjega kraljestva kot majhen otrok, nikakor ne bo vstopil vanj.«

Besede našega GOSPODA so popoln in vsezadosten odgovor na misli Njegovih učencev in vsi mi lahko med branjem le-teh, spoznavamo modrost. Ne recimo: »Bog daj, da bi bil moj otrok odrasel, tako kot sem sam, da bi lahko prišel h Kristusu!« Temveč si raje želimo, da bi bili ponovno majhni otroci, da bi lahko pozabili veliko tega, kar sedaj vemo, da bi bili lahko do čistega oprani navad in predsodkov in bi lahko ponovno začeli z otroško svežino, preprostostjo in željnostjo. Ko molimo za duhovno otroštvo, postavi Pismo svoj pečat na to molitev, saj je pisano:

Kot majhen otrok

Razen če se človek ponovno ne rodi, ne more videti
Božjega kraljestva.

Evangelij po Janezu 3,3

In spet:

Razen, če se ne spreobrnete in ne postanete kakor majhni
otroci, ne boste vstopili v nebeško kraljestvo.

Evangelij po Mateju 18,3

Torej, sprašujem se, ali ima kdo take misli, kot so bili zadržki učencev? Sprašujem se, ali ste kdaj razmišljali na ta način? Ne bi bil presenečen, če ste. Upam, da to ni več tako pogosto, kot je bilo, toda med nekaterimi skupinami starejših sem videl globoko sumničavost do bogaboječnosti mladih. Starejši odkimavajo z glavami zaradi ideje, da bi otroka sprejeli v cerkev. Nekateri so celo špekulirali in so govorili o mladih spreobrnjencih kot »samo o kupu deklet in fantov«. Kot če bi bili zaradi mladosti kaj slabši. Če slišijo o otroškem spreobrnjencu, so mnogi zelo v dvomih, razen če ta zelo kmalu umre in šele potem verjamejo vse o njem. Če otrok živi, potem si nabrusijo sekire, da bi ga lahko usekali pri preiskavi. Seveda mora otrok poznati vso doktrino in biti mora nadnaravno resen. Vsi ljudje ne poznajo višje doktrine Besede, toda če je ne pozna mlad človek, ga zavrnejo.

Nekateri ljudje pričakujejo pri otroku skoraj neskončno modrost, preden lahko verjamejo, da je ta otrok postal deležen Božje milosti. To je strašno. In spet, če se verujoči otrok obnaša kot otrok, bodo nekateri očetje zadnje generacije presodili, da ni mogel biti spreobrnjen. Kot da bi spreobrnitev k Jezusu dodala naši starosti dvajset let. Seveda se mladi spreobrnjenec ne sme več igrati ali govoriti na svoj otroški način, sicer bodo starejši presenečeni. Nekako je bilo razumljeno, da se mora otrok takoj po spreobrnitvi spremeniti v modrega moža.

V Svetem pismu česa takega, kar bi podprlo to teorijo, nisem nikoli zasledil. Toda Sveto pismo ljudem ne pomeni toliko kot sodba globoko izkušenih ljudi. Preden spreobrnjencem dovolimo v

posvečena združenja cerkve, je splošno mnenje, da jih je dobro vse izpostaviti poletju in zimi.

Torej, če ima kdo izmed vas v svoji glavi še vedno misel, ki nasprotuje spreobrnitvi otrok, naj se je skuša znebiti, saj je napačna, kot le more biti. Če bi bila pred menoj sedaj dva prosilca za vstop v skupnost, otrok in mož in bi od obeh prejel enako pričevanje, bi z enako pravico zaupal otroku, kot bi sumil moža. Resnično, če bi že morali kje sumiti, bi bil sum bolj opravičen pri odraslem kot pri otroku. Kajti veliko manj verjetno je, da bi bil otrok kriv hinavščine kakor odrasel mož. Manj verjetno je, da bi si otrok sposodil tvoje besede in fraze. V vsakem primeru, učite se iz GOSPODARJEVIH besed, da otrok ne skušate narediti podobnih sebi, temveč se morate vi sami spreminjati, dokler niste kot otroci.

7. poglavje

Hrani *moja* jagnjeta

Razlog za hranjenje jagnjet naj bi izviral iz volje njegovega GOSPODARJA in ne zaradi Petrove lastne volje. Če bi bil Peter prvi papež v Rimu, kar nikoli ni bil, in če bi bil kot njegovi nasledniki, bi mu GOSPOD zagotovo rekel: »Hrani *svoje* ovce. Tebi jih predajam, o Peter, namestnik Kristusa na zemlji.« Ne, ne, ne. Peter naj jih hrani, toda niso njegove, še vedno so Kristusove. Bratje in sestre, delo, ki ga morate opravljati za Jezusa, ni v nobenem smislu za vas. Vaši šolarji niso vaši, temveč Kristusovi. Opomin, ki ga je dal Pavel, je bil: »Hranite Božjo cerkev« in sam Peter je napisal v svojem pismu:

pasite Božji trop, ki je med vami in prevzemite nadzor *nad njim*, ne s prisilo, temveč voljno; ne zaradi umazane grabežljivosti, temveč s primernim namenom;

Prvo Petrovo pismo 5,2

Naj ta jagnjeta na koncu pokažejo, kar lahko. Slava bo šla GOSPODARJU, ne služabnikom. In ves čas, ki ga porabimo, vse prispevano delo in dodatna energija služijo v vsakem svojem trenutku zato, da prispeva k Njegovi Slavi, čigar so ta jagnjeta.

In čeprav je to poklic samozanikanja, je tudi prijetno prežet s častjo in lahko se ga lotimo z občutkom, da je to ena najplemenitejših služb. Jezus pravi: »Moja jagnjeta, moje ovce.« Pomisli nanje in se sprašuj zakaj bi jih Jezus zaupal nam. Ubogi Peter! Gotovo mu je bilo nerodno, ko se je pričel tisti zajtrk. Predstavljam si sebe na njegovem mestu in vem, da bi si komaj želel pogledati čez mizo k Jezusu, ko bi se spomnil, da sem ga zanimal s prisegami in zakletvami.

Naš GOSPOD si je želel, da bi se Peter počutil bolj udobno, zato ga je napeljal govoriti o njegovi ljubezni, ki je bila s tako resnostjo preizkušana.

Tako kot dobri zdravnik postavi lanceto,⁵ kjer je napet ognojek, tako On povpraša: »Ali me ljubiš?« To se ni zgodilo zato, ker Jezus ne bi poznal Petrove ljubezni, temveč zato da bi Peter na novo potrdil ljubezen s tem, ko je rekel: »Da, GOSPOD; Ti veš, da Te ljubim.« GOSPOD namerava imeti s Petrom, ki je naredil napako, za nekaj minut blago prerekanje, da med njima nikoli več ne bi bilo prerekanja. Ko je Peter rekel: »Da, GOSPOD; Ti veš, da Te ljubim,« bi na pol pričakoval, da bo GOSPOD odgovoril: »Ah Peter. In Jaz ljubim tebe.« Toda GOSPOD ni mislil tega, čeprav je tako rekel. Morda pomena Njegovih besed Peter ni razumel, toda mi ga lahko vidimo, ker naše misli niso tako zmedene, kot so bile tega znamenitega jutra Petrove. Jezus je dejansko rekel: »Jaz te tako ljubim, da ti zaupam to, kar sem odkupil s srčno krvjo. Najdražje, kar imam na vsem svetu, je moja čreda. Poglej, Simon, vate imam tako zaupanje, tako popolnoma se zanesem na tvojo neokrnjenost, ker si nekdo, ki me iskreno ljubi, da te postavljam za pastirja mojih ovc. Le-te so vse, kar imam na zemlji. Jaz sem zanje dal vse, celo svoje življenje. In sedaj, Simon, Janezov sin, skrbi zanje zaradi mene.« Oh, to je bilo »prijazno rečeno«. To je bilo veliko Kristusovo srce, ki je reklo: »Ubogi Peter, ubogi Peter, pridi in deli Moje najdražje skrbi.« Jezus je tako veroval Petrovi izjavi, da mu tega ni povedal v besedah, temveč v dejanjih. Da bi pokazal, kako zelo ga ljubi, je trikrat rekel: »Hrani moja jagnjeta«, »Pasi moje ovce«, »Hrani moje ovce.« Ko GOSPOD Jezus nekoga zelo ljubi, mu da veliko dela ali veliko trpljenja.

Mnogi izmed nas smo bili izvlečeni kot veje iz sežiga, saj smo bili »s svojimi hudobnimi deli Božji sovražniki«. In sedaj smo v cerkvi med Njegovimi prijatelji in naš Odrešenik nam zaupa svoje najdražje. Sprašujem se o priliki, ko je izgubljeni sin prišel domov in ga je oče sprejel, ali je na semanji dan poslal svojega izgubljenega

5 Iгла za prebadanje kože; npr. pri jemanju krvnega vzorca.

sina na trg, da bi prodal žito in prinesel domov denar. Večina med vami bi rekla: »Vesel sem, da se je izgubljeni sin vrnil,« hkrati pa: »Poslal bom njegovega starejšega brata, da sklene posel, ker je bil vedno ob meni.«

Kar se mene tiče, me je GOSPOD Jezus sprejel kot ubogega zapravljivega sina in ni minilo veliko tednov, odkar mi je zaupal evangelijski, ta največji izmed vseh zakladov. To je bilo veličastno znamenje ljubezni. Ne vem za nobeno znamenje, ki bi ga prekašalo.

Zaupanje, ki je bilo dano Petru, je dokazovalo, kako popolnoma je bila rana zaceljena in kako v celoti je bil greh odpuščen, kajti Jezus je vzel moža, ki ga je zatajil z zaklinjanjem in s priseganjem in mu ukazal hraniti Njegova jagnjeta in ovce. Oh, blagoslovljeno delo, ne zase in vendar zase! On, ki služi sebi, bo sebe izgubil, toda on, ki sebe izgubi, bo v resnici služil sebi na najboljši možen način.⁶

Glavni motiv dobrega pastirja je ljubezen. Kristusova jagnjeta moramo hraniti iz ljubezni.

Prvi dokaz ljubezni je:

Če ljubite mene, se držite mojih zapovedi.

Evangelij po Janezu 14,15

»Če Me ljubiš, hrani moja jagnjeta.«⁷ Če ljubiš Kristusa, to pokaži na takšen način, da delaš dobro drugim, da si na voljo za pomoč drugim, da se jih bo Jezus lahko veselil.

Naslednje, kar povečuje ljubezen: »Hrani moja jagnjeta,« kajti če malo ljubiš Kristusa, ko začneš delati dobro, boš kmalu ljubil bolj. Ljubezen raste z aktivno vadbo. Tudi kovačeva roka svojo moč

6 Evangelij po Mateju 10,39 Kdor najde svoje življenje, ga bo izgubil; kdor pa izgubi svoje življenje zaradi mene, ga bo našel.

7 Evangelij po Janezu 21,15 Torej ko so obedovali, reče Jezus Simonu Petru: »Simon, Jonov sin, me ljubiš bolj kakor tile?« On mu reče: »Da GOSPOD, ti veš, da te imam rad.« Rekel mu je: »Hrani moja jagnjeta.«

povečuje z vihtenjem kladiva. Ljubezen ljubi, dokler ne ljubi bolj in bolj, dokler ne ljubi še bolj. In nato ljubi bolj, dokler ne ljubi najbolj in potem ni zadovoljna, temveč si prizadeva za povečanje srca, da bi bila lahko še bolj podobna popolnemu vzoru Ljubezni Kristusu Jezusu, Odrešeniku.

Poleg tega da je hranjenje jagnjet dodaten izvor ljubezni, je tudi izlivanje ljubezni. Kako pogosto smo, medtem ko smo pridigali, povedali našemu GOSPODU, da ga ljubimo? Ne dvomim, da učitelji občutite več zadovoljstva in ljubezni do Jezusa, ko ste zaposleni s svojimi razredi, kot takrat, ko ste doma sami. Človek lahko gre domov, se usede in vzdihuje:

»Bistvo tega želim si spoznati,
pogosto zaskrbljene mi misli povzroča.«

Otira si obraz ter drgne oči in gre v nerazpoloženje brez konca. Toda če bo vstal in delal za Jezusa, se bo bistvo, ki ga želi spoznati, kmalu razkrilo, kajti Ljubezen se bo izlivala iz njegovega srca, dokler se ne bo mogel več spraševati, ali je Ljubezen tam.

Zato ostanimo v tem blagoslovljenem služenju za Kristusa, da bo le-to lahko slast ljubezni, ocean, v katerem bo plavala Ljubezen in sončna svetloba, v kateri se bo kopala Ljubezen. Rekreativna Ljubeče duše je delo za Jezusa Kristusa. Med najvišjimi in najbolj zaželenimi oblikami te nebeške aktivnosti je hranjenje mladih kristjanov – trud, da bi jih izgradili v znanju in razumevanju, da bi lahko postali močni v GOSPODU.

8. poglavje

Otrok Timotej in njegovi učitelji

Gorje sedanjim časom! Tako malo mater in babic je med kristjani, da je cerkev odločila kot modro nadomestiti poučevanje doma z učenjem, ki poteka pod cerkvenim rejenskim okriljem. Otroke, ki nimajo takšnih staršev, vzame cerkev pod svojo materinsko nego. Sam jo imam za zelo blagoslovljeno ustanovo. Hvaležen sem mnogo našim bratom in sestram, ki svoje sobotne in nedeljske dneve, in mnogi med njimi tudi znaten delež svojih večerov med tednom, namenjajo učenju otrok drugih ljudi, ki na nek način v veliki meri postanejo njihovi. Zaradi Boga se trudijo tistim otrokom, ki jih zapostavljajo lastni starši, izpolniti dolžnosti očetov in mater. In v tem pogledu delajo dobro.

Naj nihče izmed staršev – kristjanov ne pade v zmoto, da je nedeljska šola namenjena olajšanju njihovih osebnih dolžnosti. Prva in najbolj naravna stvar krščanskih staršev je, da svoje otroke vzgajajo v GOSPODOVI vzgoji in opominjanju. Naj svete babice in milostne matere skupaj s svojimi možmi poskrbijo, da bodo njihovi dečki in deklice dobro poučeni o GOSPODOVI Knjigi – Svetem pismu. Kjer ni staršev, ki bi bili kristjani, je dobro in modro, da posredujejo globoko verni ljudje. Ko drugi prevzamejo dolžnost, ki so jo tisti, ki bi jo naj opravljali, pustili neopravljeno, je to Kristusovo delo. GOSPOD Jezus z zadovoljstvom gleda na tiste, ki hranijo Njegova jagnjeta in negujejo Njegove otročiče. Saj ni Njegova volja, da bi se kdorkoli izmed teh malih pogubil. Timotej je imel veliko prednost, da so ga učili tisti, ki so ga bili dolžni učiti po naravi. Toda kjer se te velike prednosti ne more uživati, naj mi vsi, z Božjo pomočjo, skušamo otrokom nadomestiti to strašno izgubo, ki jo trpijo. Resni možje in žene, stopite naprej in se posvetite za to radostno službo.

Upoštevajte predmet napotka:

in da si od otroštva poznal sveta pisma ...

Drugo pismo Timoteju 3,15

Že od otroštva poznaš Sveto pismo in to ti more po veri v Kristusa Jezusa dati modrost, ki pelje v rešitev. Vodili so ga tako, da je s Svetim pismom ravnal z velikim spoštovanjem. Poudarjam besedo »Sveto pismo«. Eden izmed prvih ciljev nedeljske/sobotne šole bi moral biti – da bi otroke naučil spoštovanja do teh svetih spisov, teh od Boga navdihnjenih Pisem. Judje so preko vsake mere cenili Staro zavezo in čeprav so na žalost mnogi izmed njih padli v praznoverno čaščenje Pisma in izgubili njegovega duha, so bili, zaradi svojega globokega spoštovanja svetih prerokb zelo vredni pohvale.

Ta občutek spoštovanja je še posebej potreben v sedanjih časih. Srečujem se z ljudmi, ki imajo nenavadne poglede, vendar me ne skrbijo toliko njihovi pogledi, niti njihova nenavadnost, kot me skrbi, kar sem odkril v ozadju tega novega razmišljanja. Ugotovil sem, da če dokažem, da so njihovi pogledi v nasprotju s Pismi, jim kljub temu nisem ničesar dokazal, saj jim ni mar za Pismo. Odkril sem načelo, ki je veliko nevarnejše, kot spodrseljaj v nauku. Ta brezbržnost do Pisma je danes veliko prekletstvo cerkve. Dokler zaznavamo iskreni namen slediti pravilniku, smo lahko tolerantni do različnih mnenj. Toda če pride do tega, da vam je Pismo samo po sebi le majhna avtoriteta, potem nam ni treba več razpravljati. Smo v različnih taborih in prej kot to spoznamo, bolje je za vse vpletene strani. Če v deželi sploh hočemo imeti Božjo cerkev, moramo spoštovati Pismo kot sveto in ga imeti v časteh. Pismo je bilo dano po svetem navdihu in ni rezultat mračnih mitov in dvomljivih tradicij. Niti ni bilo do nas prineseno po preživetju najsposobnejšega kot ena izmed najboljših človeških knjig. Moramo jo izročiti našim otrokom in jo tudi sami sprejeti kot zanesljivo razodetje najsvetejšega Boga. Veliko poudarka dajte na tole: povejte svojim otrokom:

Otrok Timotej in njegovi učitelji

GOSPODOVE besede so čiste besede, *kakor* srebro,
preizkušeno v zemljini talilni peči, sedemkrat prečiščeno.

Psalm 12,6

Naj bo njihovo spoštovanje Svetega pisma pripeljano na najvišjo raven.

Opazite, da je bil Timotej poučevan, ne samo spoštovanja svetih predmetov na splošno, ampak še posebej je poznal Pisma. Učenje njegove matere in stare mame je bilo učenje Svetega pisma. Recimo, da otroke zberemo ob sobotah ali nedeljah in jih nato zabavamo in poskrbimo, da jim ure prijetno minevajo ali da jih učimo, kot to delamo med tednom o osnovah moralne izobrazbe – kaj smo naredili? Ničesar nismo storili, kar bi bilo vredno dneva ali Božje cerkve.

Recimo, da smo posebej pozorni, da bi otroke naučili pravil in predpisov naše cerkve in jih ne pripeljemo do Pisem. Recimo, da postavimo prednje knjigo, ki velja za standard naše cerkve, vendar ne proučujemo Svetega pisma – kaj smo naredili? Prej omenjeni standard je lahko pravilen ali pa ne in mi smo naše otroke lahko učili resnice ali pa smo jih učili napačno. Toda če se držimo Svetega pisma, ne moremo zaiti. S takšnim standardom vemo, da imamo prav. Ta knjiga je Božja Beseda in če jo učimo, učimo tisto, kar bo GOSPOD sprejel in blagoslovil.

Oh, dragi učitelji – in tu govorim tudi sebi – naj bo naše učenje bolj in bolj po Svetemu pismu. Ne skrbite, če naš razred pozabi, kaj mi pravimo, toda molite zanje, da si bodo zapomnili, kaj pravi GOSPOD. Naj bodo Božje resnice o grehu, pravičnosti in sodbi, ki pride, zapisane na njihovih srcih. Naj razodete resnice, ki zadevajo Božjo ljubezen, milost našega GOSPODA Jezusa Kristusa in delovanje Svetega Duha, ne bodo nikoli pozabljene. Naj spoznajo kreposti in nujnost odkupitvene krvi našega GOSPODA, moč njegovega vstajenja in Slavo njegovega drugega prihoda! Naj bodo nauki o milosti vgravirani na njihov um kot

... z železnim peresom *in* z diamantno konico. *Ta je vrezan na ploščo njihovega srca ...*

Jeremija 17,1

da se nikoli ne bodo izbrisali! Če lahko to zagotovimo, nismo živeli zaman. Generacija, ki sedaj vlada, je videti nagnjena k ločevanju od večne Božje resnice. Toda mi ne bomo obupavali, če bo le evangelijski vtisnjen v spomin vstajajoče rase.

Še enkrat na to temo: videti je, da je bil mladi Timotej kot otrok tako poučevan, da je bilo učenje učinkovito. Pavel pravi:

in da si od otroških let poznal sveta pisma ...

Drugo pismo Timoteju 3,15

Prednost je, da rečemo o otroku, da je »poznal Sveto pismo«. Lahko bi rekli: »Jaz sem učil otroke Pismo,« toda ali so Pisma spoznali, je čisto druga stvar. Ali vsi izmed vas, ki ste odrasli, poznate Pisma? Bojim se, da čeprav znanje na splošno narašča, je znanje o Svetem pismu redko. Če bi imeli sedaj preizkus, se bojim, da bi nekateri med vas na končnih seznamih komaj blesteli.

Toda tukaj je bil majhen otrok, ki je poznal Sveto pismo. To je, da tako rečemo, z njim je imel znamenito poznanstvo. Otroci lahko to dosežejo. To nikakor ni nemogoč dosežek. Dragi prijatelji, z Božjim blagoslovom vašega truda bodo vaši otroci poznali iz Pisma vse, kar je treba za njihovo odrešitev. Lahko imajo tako resnične misli o grehu, kot jih ima njihova mati. Lahko imajo tako jasen pogled na odkupitev, kot ga ima lahko njihova stara mama. Lahko imajo tako izrazito vero v Jezusa, kot jo ima lahko kateri izmed nas. Stvari, ki delajo za naš mir, ne zahtevajo dolgoletnih izkušenj, da bi nas pripravile za njihov sprejem – so med najpreprostejšimi mislimi. Lahko hiti, da bi jih pridobil. In otrok jih lahko bere, takoj, ko lahko teče. Mnenje, da otroci ne morejo sprejeti celotne resnice evangelija, je velika napaka, saj je njihovo otroško doživljanje bolj pomoč kot v oviro. Starejši ljudje morajo postati kot majhni otroci, preden lahko vstopijo v kraljestvo. Otrokom položite dober temelj. Naj ne bo delo nedeljske šole opravljeno na hitro ali na neskrben način. Naj otroci

spoznajo Sveto pismo. Raje se posvetimo Svetemu pismu kot katerikoli drugi človeški knjigi.

To delo je bilo pospešeno z odrešujočo vero. Pisma ne odrešijo, toda iz njih spoznaš, da se je modro odrešiti. Otroci lahko poznajo Pisma, pa še vedno niso Božji otroci. Vera v Jezusa Kristusa je tista milost, ki prinese takojšnjo odrešitev. Mnoge drage otroke pokliče Bog tako zgodaj, da ne morejo natančno povedati, kdaj so se spreobrnili. Toda bili so spreobrnjeni. V nekem trenutku so morali prestopiti iz smrti v življenje. Danes zjutraj ne bi mogli z opazovanjem določiti trenutka, ko je sonce vzhlo, toda vzhlo je. In bil je čas, ko je bilo sonce pod horizontom, in čas, ko se je dvignilo nad njega. Trenutek, ne glede na to, ali ga vidimo ali ne, v katerem je otrok resnično odrešen, je, ko veruje v GOSPODA Jezusa Kristusa. Morda sta Loida in Evnika dolga leta Timoteja učili Staro zavezo, medtem ko sami nista poznali GOSPODA Jezusa. In če je bilo tako, sta ga učili o vzorcu brez protivzorca – uganke brez odgovorov. Toda kljub temu je bilo to učenje dobro, saj je bila to vsa resnica, ki sta jo do takrat poznali.

Kakorkoli že, koliko bolj vesela je naša naloga, saj lahko tako jasno učimo o GOSPODU Jezusu in imamo Novo zavezo, da pojasnimo Staro! Ali se nam ni lahko nadejati, da bodo naši dragi otroci celo bolj zgodaj v življenju kot Timotej razumeli misel, da je Jezus Kristus povzetek in bistvo Svetega pisma in bodo tako po veri Vanj lahko prejeli moč, da postanejo Božji otroci? To omenjam preprosto, kot je, ker hočem, da bi vsi učitelji začutili, da če njihovi otroci še ne poznajo celotne Biblije in če so tam določene višje ali globlje resnice, ki jih njihovi umi še niso doumeli, so otroci vseeno rešeni takoj, ko so modri za odrešitev po veri v Kristusa Jezusa. Vera v GOSPODA Jezusa, kot je On sam povedal v Pismu, bo zagotovo rešila. Filip je rekel evnuhu:

Če veruješ z vsem svojim srcem, smeš.

Apostolska dela 8,37

In isto rečemo vsakemu otroku: »Če imaš kaj resnične vere v Jezusa, da jo izpoveš, lahko priznaš svojo vero. Če verjameš, da Jezus je Kristus in tako resnično svoje zaupanje položiš v Njega, si tako resnično odrešen, kot če bi ti glavo krasili sivi lasje.

Po tej veri v Jezusa Kristusa nadaljujemo in napredujemo v odrešitvi. V trenutku, ko verjamemo v Kristusa, smo rešeni. Toda nismo takoj tako modri, kot bi lahko bili in upamo, da bomo. Lahko bi bili rešeni neinteligentno, kot je dejansko bilo, toda zaželeno je, da bi bili sposobni izraziti razlog svojega upanja in tako bi bili modri za odrešitev po veri. Po veri postanejo otroci mali učenci kot apostoli in po veri napredujejo, da postanejo sposobnejši. Kako naj napredujemo v modrosti? Ne z opuščanjem poti vere, temveč z vztrajanjem v tej isti veri v Jezusa Kristusa, o kateri smo se začeli učiti. V šoli milosti je vera čudovita sposobnost, po kateri napredujemo v modrosti. Če ste bili po veri sposobni reči A, B in C, mora biti tako, da boste šli naprej v veri in rekli D, E in F, dokler ne boste prišli do konca abecede in postali strokovnjak v knjigi modrosti. Če lahko po veri v abecedniku preproste vere berete, morate po isti veri v Kristusa Jezusa napredovati do branja klasike, polni gotovosti in postati pisci, dobro izurjeni v stvareh kraljestva. Zato vztrajajte v vadbi vere, od katere se jih toliko oddalji.

V sedanjih časih ljudje gledajo, da bi napredovali v tem, čemur pravijo mišljenje, s čimer mislijo na jalovo domišljijo in razumevanje. Niti koraka ne moremo napredovati z dvomom. Naš edini napredek je po veri. Ne obstajajo stvari, kot so »prebroditveni kamni naših mrtvih jazov«; razen, če so to zares prebroditveni kamni navzdol v smrt in uničenje. Edine prebroditvene kamne do življenja in nebes namreč najdemo v Božji resnici, razodeti naši veri. Verjemite Bogu in ste napredovali. Torej molimo za naše otroke, da bi neprenehoma lahko spoznavali ter bolj in bolj verovali, kajti Pismo jih lahko naredi dovolj modre, da pridejo do odrešitve, vendar samo skozi vero v Kristusa Jezusa. Vera je rezultat, ki ga hočemo doseči. Vera v imenovanega, maziljenega in povelčanega Odrešenika. To je

sidrišče, v katerega bomo pripeljali te male ladjice, ker bodo tukaj počivale v popolni varnosti.

Ko zdrava navodila v Svetem pismu poživimo z živo vero, ustvarjajo trden značaj. Človek, ki je iz otroštva poznal Sveto pismo, bo, ko prejme vero v Kristusa, postavljen na trdna tla in nameščen v večne principe nespremenljive Božje besede.

O učitelji, poglejte, kaj lahko naredite! V vaših šolah sedijo naši bodoči evangelisti. V tistem razredu otročičev sedi apostol za neko oddaljeno deželo. Pod tvojo voditeljsko roko, moja sestra, lahko pride bodoči oče v Izraelu. Pod tvoje učenje, moj brat, bodo prišli tisti, ki so določeni, da sredi preganjanja nosijo GOSPODOVE zastave. Prihodnji veki se spogledujejo z vami, vsakič, ko se vaš razred zbere. Oh, da bi vam Bog pomagal dobro opraviti vaš delež! Molimo enodušno in z enim srcem, da bi bil lahko GOSPOD Jezus Kristus z našimi nedeljskimi šolami od tega dne do trenutka, ko On pride.

9. poglavje

Kaj nameravate s tem služenjem?

Vse na tem svetu bi morali gledati v luči odrešitve in šele potem bomo gledali pravilno. Če gledamo na Božjo skrbnost s stališča človeških zaslug ali z vznožja križa, se zgodi čudovita sprememba. Dokler ni naša luč Jezus, pravzaprav ničesar ne vidimo. Šele ko pogledate skozi steklo, rubinasto steklo pravne žrtve, se vse vidi v svoji dejanskosti. Uporabite ta teleskop križa in videli boste daleč in jasno. Poglejte grešnika skozi križ. Poglejte svetega skozi križ. Poglejte greh skozi križ. Poglejte radost in skrb sveta skozi križ, pogledajte nebesa in pekel skozi križ. Glejte, kako pozornost vzbujajoča naj bi bila pashalna kri in se iz vsega tega naučite prepoznati pomen Jezusove žrtve, da vse izvira iz nje, kajti Kristus je vse.

V peti Mojzesovi knjigi, v šestem poglavju in osmem verzu, ki zadeva GOSPODOVE zapovedi, beremo:

Privezal si jih boš za znamenje na svojo roko in te bodo kot
načelek med tvojimi očmi. Napisal jih boš na podboje
svoje hiše in na svoja velika vrata.

Peta Mojzesova knjiga 6,8–9

Poskrbite torej, da bo v spomin na prelito kri postava neizbrisno zapisana. V protestantskih vaseh Švice ste lahko videli besedila Svetega pisma napisana na podboje vrat. Na pol si želim, da bi imeli to navado v Angliji. Koliko evangelija bi lahko pridigali mimoidočim, če bi bila besedila Svetega pisma nad vrati kristjanov. Morda bi bilo to osmešeno kot farizejstvo, toda s tem bi lahko uspešno opravili. Dandanes so le redki nagnjeni k takim obtožbam, da smo preveč bogaboječi.

Besedila Svetega pisma rad vidim v naših hišah, v vseh sobah, na karnisah in na stenah, toda zunaj na vratih – kakšen poceni oglas z velikimi črkami bi lahko dobil evangelij!

Toda upoštevajte, da ko je Jud napisal na podboje svojih vrat obljubo, navodilo ali doktrino, je moral pisati nad površino, poškrabljeno s krvjo, in ko je naslednje leto spet prišel čas pashe, je moral ponovno s hizopom poškrabiti kri prav čez ta napis. Tako sem navdušen, ko na Božjo postavo pomislim v povezavi s to Jezusovo spravno žrtvijo, ki jo je povečala in naredila častno. Božjih zapovedi se spominjam kot odkupljen človek. Njegove obljube veljajo meni kot s krvjo odkupljenemu možu. Njegovo učenje me vodi kot nekoga, za kogar je bil pripravljen odkup. Postava v Kristusovi roki ni meč, ki bi nas ubil, temveč dragulj, ki nas obogati. Vsa resnica, ki jo sprejememo v povezavi s Kristusom, ima zelo povečano vrednost. Samo Sveto pismo postane še sedemkrat dragocenejše, ko vidimo, da pride k nam kot odrešitev od GOSPODA in na vsaki strani nosi sledi tistih dragih rok, ki so bile za nas pribite na les.

Sedaj vidite, kako je bilo narejeno vse, na kar je bilo moč pomisliti, da bi bila kri pashalnega jagnjeta postavljena na spoštljiv položaj v očeh ljudi, ki jih je GOSPOD privedel iz Egipta. Vi in jaz moramo storiti vse, česar se lahko spomnimo, da bi pred ljudmi za vedno izpostavili in ohranili dragoceni nauk o Kristusovi odkupitveni žrtvi. On je za nas postal greh, čeprav sam ni poznal greha, da bi mi lahko postali pravičnost Boga v Njem.

In sedaj vas bom spomnil na postavo, ki je bila povezana s spominom na pasho.

Zgodilo se bo, ko vam bodo vaši otroci rekli: »Kaj nameravate s tem služenjem?« da boste rekli: »To je klavna daritev pashe GOSPODU ...

Druga Mojzesova knjiga 12,26–27

V umu naših otrok moramo vzdramiti radovednost. Oh, da bi jih lahko pripravili do tega, da bi spraševali o stvareh, ki se tičejo Boga!

Nekateri med njimi so zelo zgodaj radoznali, drugi pa so, kot bi bili okuženi z enako brezbriznostjo, kot jo najdemo pri mnogih starejših ljudeh. Opraviti imamo z obema vrstama uma.

Dobro je, da otrokom razložimo obred GOSPODOVE Večerje, saj ta vnaprej simbolično prikazuje Kristusovo smrt. Obžalujem, da otroci tega obreda ne vidijo pogostejše. Krst in GOSPODOVO večerjo bi morali postaviti pred oči prihajajoče generacije, da bi nas potem lahko vprašali: »Kaj to pomeni?«

Torej, GOSPODOVA večerja je trajna pridiga evangelija in v glavnem se nanaša na žrtvovanje za greh. S prižnice lahko preženeš doktrino sprave, toda vedno bo živela v cerkvi skozi GOSPODOVO večerjo. Razlomljenega kruha in tiste kupe, napolnjene s sadom vinske trte, ne moremo pojasniti brez sklicevanja na GOSPODOVO spravno smrt. »Skupnosti Kristusovega telesa« ne moremo razložiti, ne da bi, v eni ali drugi obliki, vključili Jezusovo smrt namesto nas.

Naj vaši malčki vidijo GOSPODOVO večerjo in zelo jasno naj jim bo povedano, kaj predstavlja. In če ne vidijo GOSPODOVE večerje, temveč samo senco slavnega dejstva, naj trpljenje in smrt našega Odkupitelja pogosto prebivata v njihovi prisotnosti. Naj premišljujejo o vrtu Getsemani, Gabati in Golgoti in naj se v preprostih zvokih naučijo peti o Njem, ki je daroval Svoje življenje za nas. Povejte jim, za koga je GOSPOD trpel in zakaj. Da, učil bi jih peti himno, čeprav določeni izrazi v njej niso po mojem okusu:

Tam daleč je zeleni grič,
brez mestnih zidov.

In naučil bi jih vrstice, kot so te:

On je vedel, kako hudobni smo bili,
in vedel je, da mora Bog kaznovati greh;
Tako je iz usmiljenja Jezus rekel nam,
da On bo nosil kazen to, namesto nas.

In ko jim s temeljito resnico vzbudimo pozornost, bodimo pripravljeni razložiti veliko poravnavo, po kateri je Bog pravičen, toda grešniki so kljub temu opravičeni. Otroci lahko dobro razumejo nauk spokorniškega pravega žrtvovanja. Mišljen je bil kot evangelij za najmlajše. Evangelij izmenjave je preprost, čeprav je to skrivnost. Ne bi smeli biti zadovoljni, dokler naši mali ne spoznajo in zaupajo v njegovo dokončno Žrtev. To je zanje bistveno znanje in ključ za vse ostalo duhovno učenje. Naj naši dragi otroci spoznajo križ in imeli bodo dober temelj. Z vsemi njihovimi pridobitvami naj si pridobijo razumevanje le-tega in imeli bodo pravilno položen temelj.

Otrokova potreba po Odrešeniku bo terjala vaše učenje. Pred to nujno nalogo ne smete oklevati. Otroku ne laskajte z zavajajočimi neumnostmi o tem, da je njegova narava dobra in da jo moramo razvijati. Povejte mu, da se mora ponovno roditi. Ne podpirajte ga s predstavami o njegovi lastni nedolžnosti, temveč mu pokažite njegov greh. Omenite otroške grehe, h katerim je nagnjen, in molite, da bi Sveti Duh v njegovem srcu in vesti vzbudil obsodbo. Z mladimi ravnajte na skoraj enak način kot bi s starejšimi. Z njimi bodite temeljiti in iskreni. Trhla religija ni dobra niti za mlade niti za stare. Ti dečki in deklice potrebujejo opravičenje skozi dragoceno kri tako gotovo kot katerikoli izmed nas. Ne oklevajte povedati otroku o njegovem propadu, sicer si ne bo želel zdravila. Povejte mu tudi o kazni za greh in ga opozorite na grozljivost le-te. Bodite obzirni, toda iskreni. Resnice ne skrivajte pred mladim grešnikom, pa naj bo še tako grozljiva. Zdaj, ko je prišel v odgovorna leta, se mu bo na zadnji veliki dan slabo pisalo, če ne bo veroval v Kristusa. Predenj postavite sodni stol in ga opomnite, da bo moral položiti obračun za stvari, ki jih naredil v svojem zemeljskem življenju. Ravnajte tako, da

vzbudite vest in prosite Boga Svetega Duha, da dela z vami, dokler srce ne postane občutljivo in um ne zazna potrebe po veliki odrešitvi.

Otroci potrebujejo učenje nauka o križu, da bi lahko našli takojšnjo odrešitev. Zahvaljujem se Bogu, da v naših sabatnih šolah verjamemo v odrešitev otrok, ko so le-ti še otroci. Kako pogosto mi je bilo v veselje videti dečke in deklice, ki so prišli naprej, da bi priznali svojo vero v Kristusa! Ponovno bi rad povedal, da so najboljši, najčistejši, najinteligentnejši spreobrnjenci, kar jih imamo in smo jih imeli – mladi. Namesto da bi bila kakšna pomanjkljivost v njihovem znanju Božje besede in doktrine milosti, običajno odkrijemo, da imajo zelo očarljivo poznanstvo z glavnimi resnicami o Kristusu. Veliko izmed teh dragih otrok je bilo sposobno z velikim zadovoljstvom v srcu in z močjo razumevanja govoriti o Božjih stvareh.

Kar pogumno, dragi učitelji, in verjemite, da bo Bog rešil vaše otroke. Ne bodite zadovoljni s sejanjem principov v njihov um, ki se bo morda lahko razvil v kasnejših letih, temveč delajte za takojšnjo spreobrnjenje. Pričakujte sad v svojih otrocih, dokler so še otroci. Molite zanje, da ne bodo tekli v svet in padli v zlo zunanjega greha in se potem vrnili k dobremu Pastirju s polomljenimi kostmi, temveč da bi lahko bili po obilni Božji milosti obvarovani poti uničevalca in bi odrasli v objemu Kristusa, najprej kot jagnjeta Njegove črede in nato kot ovce Njegove roke.

O eni stvari sem prepričan, in to je, da če učimo otroke nauk o odkupitvi v najbolj nezmotljivih izrazih, bomo delali dobro sami sebi. Včasih upam, da bo Bog oživil Svojo cerkev in jo po milostnem delovanju med otroci obnovil k njeni starodavni veri. Če bi v naše cerkve privedel mnogo mladih ljudi, kako bi to lahko pospešilo lenobno kri brezbriznih in zaspanih! Otroci kristjani so nagnjeni k temu, da prinašajo življenje. Oh, da bi jih bilo več! Če nam bo GOSPOD pomagal učiti otroke, bomo učili sami sebe. Ni boljše poti za učenje, kot je poučevanje otrok in ničesar ne veš, dokler ne moreš tega naučiti drugega. Nobene resnice ne poznate temeljito, dokler je

ne morete postaviti pred otroka tako, da jo lahko vidi. Pri poskusih, da bi mali otrok razumel nauk odkupitve, boste tudi sami dobili jasnejši pogled nanj in zato vam priporočam sveto vadbo.

Kakšna milost bo to, če bodo naši otroci temeljito zakoreninjeni v nauku odkupitve po Kristusu! Če bodo posvarjeni pred lažnimi evangeliiji te hudobne dobe in če se bodo naučili počivati na večni skali Kristusovega dovršenega dela, lahko upamo, da nam bo sledila generacija, ki bo ohranila vero in bo boljša od svojih očetov. Vaše nedeljske šole so čudovite, toda kakšen je njihov namen, če v njih ne učite evangelijskega? Zberete otroke in jih utišate za eno uro in pol, potem jih pošljete domov, toda čemu to koristi? Njihovim očetom in materam lahko to prinese nekaj miru in to je morda razlog, da jih pošiljajo v nedeljsko šolo. Toda vsa resnična korist je v tem, kar učimo otroke. Najbolj temeljna resnica naj bo najbolj vidna. In kaj je to drugega kot križ? Nekateri govorijo otrokom, kako naj bodo pridni dečki in deklice in tako naprej. To je pridiganje postave otrokom, čeprav odraslim pridigamo evangelij. Ali je to pošteno? Ali je modro? Otroci potrebujejo evangelij, celoten evangelij, imeti bi morali neponarejen evangelij. Če jih učimo o Božjem Duhu, so ga enako sposobni sprejeti kot osebe zrelih let. Učite malčke, da je Jezus umrl, pravični za nepravične, da bi nas pripeljal k Bogu. Zelo zelo zaupljivo prepuščam to delo rokam učiteljev. Nikoli nisem poznal plemenitejših teles od krščanskih mož in žena, ker so enako goreči v njihovi zvestobi staremu evangelijskemu, kot so željni pridobivati duše. Bodite opogumljeni: Bog, ki je rešil toliko vaših otrok, jih bo rešil še veliko, veliko več in zadovoljni bomo, ko jih bomo videli na stotine privedenih h Kristusu.

10. poglavje

Samuel in njegovi učitelji

V Elijevih dneh je bila GOSPODOVA beseda dragocena in ni bilo prostega videnja. Dobro je bilo, ko je beseda prišla, da je lahko imel izbrani posameznik odprto uho, da jo je sprejel, in poslušno srce, da jo je uresničil. Eliju je spodletelo pri učenju svojih dveh sinov, da bi bila voljna služabnika in pozorna izpolnjevalca GOSPODOVE besede. V tem ni imel opravičila, da je nesposoben, saj je na drugi strani uspešno učil otroka Samuela častitljive pozornosti do Božje volje.

Oh, da bi tisti, ki so tako prizadevni glede duš drugih ljudi, dobro pogledali v svoje gospodinjstvo. Gorje, ubogi Eli, naredili so te za čuvaja vinogradov, svojega lastnega vinograda pa nisi varoval,⁸ kot se dogaja z mnogimi v današnjih dneh. Tako pogosto, kot je pogledoval na milostnega otroka Samuela, ga je moralo zaboleti pri srcu, kadar se je spomnil na svoja lastna, zanemarjena in nekaznovana sinova kako sta se izkazala za ničvredna pred vsem Izraelom.

Samuel je bil živa priča tega, kaj lahko povzroči milost, kjer so otroci vzgajani v strahu pred Bogom. Hofni in Pinhas pa sta bila žalostna primerka tega, kaj povzroči starševsko prizanašanje oziroma razvajanje pri otrocih najboljših mož. Ah, Eli, če bi bil tako skrben s svojima lastnima sinovoma, kot si bil s sinom Ane, tvoja sinova ne bi bila taka Belialova⁹ moža. Izraelu se ne bi studilo darovanje GOSPODU

8 Visoka pesem 1,6 Ne glejte name, ker *sem* počrnela, ker je name pogledalo sonce. Otroci moje matere so bili jezni name, postavili so me za varuhinjo vinogradov, *toda* svojega lastnega vinograda nisem varovala.

9 Iz hebr.: satan, hudič, smrt, hudobna demonska sila.

zaradi prešuštva, ki sta ga ta dva duhovniška izprijenca zagrešila pri vходу v shodni šotor.

Oh, prosim za milost, da bi negovali naše malčke za GOSPODA, tako da bi le-ti lahko slišali GOSPODA, kadar jim bo On želel govoriti.

Samuel je bil blagoslovljen z milostnim očetom in kar je bilo celo še večjega pomena, bil je otrok znamenite svete matere. Ana je bila žena velike pesniške nadarjenosti, kot se zdi iz njene znamenite pesmi:

Ana je molila in rekla: »Moje srce se razveseljuje v GOSPODU, moj rog je povišan v GOSPODU. Moja usta so povečana nad mojimi sovražniki, ker se veselim v tvoji rešitvi duše.

Prva Samuelova knjiga 2,1

Pesniška duša živi v vsaki vrstici. Pogumen, a kaznovalen duh diha iz vsakega stavka. Celotna devica Marija, najbolj blagoslovljena med ženami, ni mogla storiti ničesar drugega, kot izreči podobne zahvale. Še bolje, Ana je bila žena velikih molitev. Bila je žena potrtega duha, toda njene molitve so se nazadnje vrstile k njej z blagoslovom. Dobila je sina, ki ji ga je dal GOSPOD. Samuel je bil zelo drag svoji materi. Da bi pokazala svojo hvaležnost in v izpolnitev zaobljube, ki jo je v svojem trpljenju dala GOSPODU, je Ana GOSPODU posvetila najboljše, kar je imela, zato je svojega sina pripeljala pred GOSPODA v Šilo. To je lekcija vsem staršem, ki ljubijo Boga, naj poskrbijo za to, da svoje otroke posvetijo Bogu.

Kako zelo priljubljeni bomo, če bodo vsi naši otroci kot Izak – otroci obljube! Kako blagoslovljeni starši bi bili, če bi videli vstati vse naše otroke, da kličejo Odrešenika blagoslovljen! Delež nekaterih med vami je bil, da ste videli vse vaše otroke vštete med Božje ljudi. Vsi vaši dragulji so sedaj v Jahvejevi skrinji. V njihovem zgodnjem otroštvu ste jih predali Bogu in jih v goreči molitvi posvetili Njemu. Kar ste ga prosili, vas je sedaj GOSPOD uslišal. Rad bi, da bi naši prijatelji, kadar se njihova družina poveča, v svojih hišah imeli

majhna služenja. Videti je dobro in koristno, da se prijatelji zberejo in darujejo molitev, da bo otrok lahko dedič obljub, da bo po mogočni milosti lahko zgodaj poklican in sprejet v Božjo družino.

Zaznali boste, da ko je bil Samuel izročen v Elijevo skrbništvo in učenje, da ga je Eli do neke mere poučeval v duhu religije, toda ni videti, da bi mu pojasnil nenavadne oblike in narave posebnih in točno določenih manifestacij Boga, ki so bile dane Njegovim prerokom. Drznim si reči, da se mu prav nič ni sanjalo, da bi bil lahko Samuel deležen Božjih manifestacij. Tiste znamenite noči, ko je proti jutru Božja svetilka ugašala, je GOSPOD zaklical: »Samuel, Samuel!« in mladi otrok ni bil sposoben razložiti – ker ga niso učili, da je bil to Božji glas, ne pa človeški. Da pa se je naučil duha resnične vere, kaže njegova takojšnja poslušnost in ta poslušnost je postala zanj dragocen vodič v zmedi zaradi mnogih dogodkov. Tekel je k Eliju in rekel:

Tukaj *sem*, kajti klical si me.

Prva Samuelova knjiga 3,5

In čeprav se je to trikrat ponovilo, je videti, da je zlahka zapustil svojo toplo posteljo in tekel k svojemu krušnemu očetu, da bi videl, ali mu lahko prinese kaj udobja, ki bi ga njegova starost morda ponoči potrebovala ali kako drugače izpolni njegov ukaz. To je prepričljiv znak, da je otrok osvojil zdrava načela ubogljivosti – čeprav ni razumel skrivnosti preroškega klica. Veliko boljše, da mlado srce vadimo prenašati jarem, kot da otroško glavo polnimo z znanjem, pa če je še tako dragoceno. Malo ubogljivosti je boljše kot tona učenja.

Ko je Eli zaznal, da je Bog poklical otroka, ga je naučil njegove prve male molitve. Je zelo kratka, toda zelo polna:

»Govori GOSPOD, kajti tvoj služabnik posluša.«

Prva Samuelova knjiga 3,9

Naj krščanski starši otroku pojasnijo, kaj je molitev. Povejte mu, da Bog odgovarja na molitev. Usmerite ga k Odrešeniku in ga potem

spodbudite, naj svoje želje izrazi v svojem lastnem jeziku, ko vstane in ko gre počivat.

Zberite malčke okrog svojih kolen in prisluhnite njihovim besedam, pojasnite jim njihove potrebe in jih spomnite na milostno Božjo obljubo. Osupli boste in lahko dodam, da vas bo včasih tudi zabavalo. Toda pogosto boste presenečeni nad izrazi, ki jih bodo uporabljali, izpovedmi, ki jih bodo izgovarjali in željami, ki jih bodo izražali. Prepričan sem, da vsak kristjan, ki bi stal v slušnem dosegu in poslušal preprosto molitev malčka, ki bi resno prosil Boga za to, kar misli, da si želi, ne bi nikoli več otroka želel učiti molitvenih obrazcev. Temveč bi rekel, da je (kot stvar vzgoje srca) spontano izlivanje srca boljše od najboljših obrazcev in bi jih morali za vedno opustiti.

Vendar naj ne govorim preveč pometajoče. Če morate svojega otroka učiti izreči obrazec za molitev, potem vsaj poskrbite, da ga ne boste učili reči nekaj, kar ni res. Če svoje otroke učite katekizem, pazite, da je v celoti skladen s Svetim pismom, drugače jih lahko učite laži. Ne učite ga ničesar drugega, kakor resnice, ki je v Jezusu, in sicer, kot se je lahko nauči in prosite Svetega Duha, da to resnico napiše na njegovo srce.

Bolje, je da mlademu popotniku ne priskrbite usmeritvenih znamenj, kot da bi ga zavedli z lažnimi. Luč svetilnika uničevalca je hujša kot tema. Če mladino naučite govoriti neresnico o verskih stvareh, jim niti ateizem ne more bolj poškodovati njihovega uma. Predpisana (zunanja) vera je smrtni sovražnik oživljajoče bogaboječnosti. Če svoje malčke učite katekizma ali molitvenih obrazcev, naj bo v njih samo resnica. Če je mogoče, v otrokova usta nikoli ne položite besede, ki je otrok ne more povedati resnično iz svojega srca.

Bolj previdni moramo biti glede resničnosti in pravilnosti v govoru. Če otrok skozi okno opazuje nekaj, kar se dogaja na ulici in nam potem pove, da je to videl drugače, ga morate pripraviti do tega,

da zgodbo popravi. Tako se bo vanj vtisnila potreba biti resnicoljuben v vsakem pogledu.

Posebej v stvareh, povezanih z vero, držite vašega otroka stran od vsake oblike sodelovanja, dokler nima pravice biti udeleženec. Nikoli ga ne spodbujajte priti h GOSPODOVI mizi, dokler res ne verjamete, da v njegovem srcu deluje milost. Kajti zakaj bi ga vodili, da já in pije v svojo lastno obsodbo?

Z vsem svojim srcem vztrajajte, da je vera svečana resničnost, ki je ne smemo posnemati ali se potvarjati in skušajte pripeljati otroka k razumevanju, da ni greha, ki bi bil pred Bogom bolj priskuten, kot je hinavščina. Iz svojega mladega samuela ne naredite mladega hinavca, temveč učite svoje ljube malčke, govoriti pred GOSPODOM z globoko svečanostjo in natančno resničnostjo. Naj si nikoli ne drzne reči karkoli, kar ni resnica, ne glede na to, ali je to odgovor na vprašanje iz katekizma ali oblika molitve. Če že morate imeti molitveni obrazec, naj ne izraža želja, ki jih otrok nikoli ni imel, temveč naj bo prilagojen njegovim zmožnostim.

O častitem Johnu Angellu Jamesu je rečeno: »Kot večina mož, ki so bili v Kristusovi cerkvi znameniti in spoštovani, je imel pobožno mater, ki je imela navado vzeti otroke v svojo sobo in z vsakim posebej moliti za odrešitev njihovih duš.« Ta naloga, ki je dopolnila njeno dolžnost, je oblikovala značaj njenih otrok in večina, če ne vsi, so jo, ko so odrasli, imenovali blagoslovljena. Ali so takšna sredstva kdajkoli odpovedala?

Rotim vas, učitelji nedeljskih šol – čeprav je to komaj potrebno, saj vem, kako goreči ste v tej stvari – takoj, ko pri vaših otrocih opazite prvi skrivni pogled dneva, opogumljate njihove mlade želje. Verujte v spreobrnitev otrok, dokler so otroci. Verujte, da jih GOSPOD po svoji milosti lahko pokliče, lahko prenovi njihova srca, jim da delež in usodo med Njegovimi ljudmi in to veliko prej, preden dosežejo najboljša leta.

11. poglavje

Navodila za učitelje in starše

Prvič: Pridobite jih, da pridejo v vašo šolo

Pridobite otroke, da pridejo v vašo šolo. Nekateri učitelji se pritožujejo, da ne morejo pridobiti otrok. V Londonu imamo nabor otrok. To je dobra ideja in nabor bi lahko imeli v vsaki vasi ter v vsakem mestu in bi v nedeljsko šolo spravili vsakega otroka, ki bi ga lahko. Svetujem vam, da na vse možne, poštene in pravilne načine pridobite otroke, da pridejo. Ne podkupujte jih. Temu načinu močno nasprotujemo in le šole najnižje vrste ga uporabljajo, zato se jim upirajo celo očetje in matere. »Toda potem jih kmetovalec Brown ne bo zaposlil ali pa jih bo veleposestnik zavrnil ali če otroci ne pridejo ob nedeljah v šolo, potem ne bodo hodili med tednom.«

Oh, ta beraški trik podkupovanja! Želim si, da bi se to prenehalo. Kaže samo na slabotnost, ponižanje in sovraštvo ločine, ki brez uporabe tako podlega načina ne uspe. Toda, če izvzamemo to metodo, ne bodite preveč natančni, kako pridobite otroke za šolo. Kajti če s pridiganjem v črnem plašču ne bi mogel pridobiti ljudi, da pridejo v mojo kapelo, bi naslednji dan sklical skupine. Nekako bi pripravil združenja. Bolje početi nenavadne stvari, kot imeti prazno kapelo ali prazno učilnico.

Ko sem bil na Škotskem, smo, da bi si pridobili občinstvo, pošiljali moža, ki je zvonil okoli vasi, in načrt je bil znamenito uspešen. Ne varčujte pri pravih sredstvih, toda pridobite otroke, da pridejo.

Poznal sem Božje služabnike, ki so v nedeljskih popoldnevih odšli na ulice in govorili z otroki, ki so se igrali naokrog in jih tako

prepričali, da so prišli v šolo. To je tisto, kar bo resen učitelj naredil. Rekel bo: »John, pridi v našo šolo. Ne moreš si predstavljati, kako prijetno je.«

Na ta način pripelje otroke v šolo in jim na svoj zmagoviti način pove zgodbe in anekdote o dekletih in fantih, ki so ljubili Odrešenika, in na ta način je šola polna. Pojdite in lovite otroke. Proti temu ni nobenega zakona. V vojni s hudičem je vse pravično. Torej, moje prvo navodilo je, pridobite te otroke in pridobite jih, kakorkoli jih lahko.

Drugič: Da vas imajo radi

Če lahko, potem pripravite otroke do tega, da vas bodo imeli radi. »Pridite otroci, poslušajte me.« Veste, kako so nas včasih učili v damskih šolah, kako smo stali z rokami na hrbtu in ponavljali lekcije. To ni bil Davidov načrt. »Pridite, otroci – pridite sem, sedite na moja kolena.« »Oh,« razmišlja otrok, »kako lepo, da imamo takega učitelja. Učitelja, ki mi bo pustil, da pridem k njemu, učitelja, ki ne reče: »Pojdi,« temveč »Pridi!« Napaka mnogih učiteljev je, da otrokom ne dovolijo, da bi prišli k njim, temveč si v šolah prizadevajo negovati vrsto strašnega spoštovanja. Preden lahko učiš otroke, potrebuješ srebrn ključek prijaznosti, da odkleneš njihova srca in si zagotoviš njihovo pozornost. Recite: »Pridite, otroci.« Poznali smo nekatere dobre može, ki so jih otroci sovražili.

Spomnite se zgodbe o dveh majhnih fantkih, ki so ju nekega dne vprašali, če bi rada šla v nebesa, in ki sta v presenečenje svojega učitelja odgovorila, da v resnici raje ne bi. Ko sta bila vprašana: »Zakaj ne?« je dejal eden izmed njiju: »V nebesa ne bi rad šel zato, ker bo tam dedek in gotovo bo rekel: »Pojdita, fanta, poberita se!« Z dedkom ne bi bil rad v nebesih.«

Torej, če ima fant učitelja, ki mu govori o Jezusu, vendar ima čemeren pogled, kaj si bo fant mislil? »Sprašujem se, če je tudi Jezus

tak kot vi. Če je tako, mi ne bi bil všeč.« Podobno velja za učitelja, ki, če je le malo izzvan, primaže otroku klofuto in ga v istem trenutku uči, da je treba drugim odpustiti in biti do njih prijazen. »Torej,« si misli fant, »to je zelo lepo, ni dvoma, toda moj učitelj ne kaže, kako naj to naredim.« Če otroka odženete stran od sebe, izgubite moč nad njim, saj ga ne boste mogli ničesar naučiti. Nobene koristi ni, da učite tiste, ki vas ne ljubijo. Poskusite jih torej pripraviti do tega, da vas bodo imeli radi in potem se bodo od vas naučili česar koli.

Tretjič: Pridobite si pozornost

Pridobite si otroško pozornost. »Pridite, otroci, poslušajte me.« Če ne poslušajo, lahko govorite, toda govorili boste v prazno. Če ne poslušajo, boste garali brez učinka, kajti vam in tudi vašim učencem je vse skupaj brez pomena. Ničesar ne morete narediti, ne da bi si zagotovili njihovo pozornost. »To je prav tisto, česar ne morem narediti,« pravi eden. Vendar je to odvisno od vas. Če jim ponudite nekaj, kar je vredno njihove pozornosti, bodo gotovo pozorni. Dajte jim nekaj, kar je vredno slišati in gotovo bodo poslušali. To pravilo ni vsesplošno, toda pogosto drži.

Ne pozabite povedati nekaj anekdot. Anekdotam sicer zelo nasprotujejo kritiki pridig, ki pravijo, da jih na prižnicah ne bi smeli uporabljati, toda nekateri izmed nas poznamo stvari bolje. Vemo, kako zbrati množice. Lahko pričamo iz izkušenj, da lahko nekaj anekdot občasno pridobi pozornost ljudi, ki suhoparnega nauka sicer ne bi poslušali. Med tednom skušajte zbrati toliko dobrih ponazoritev, kot je le mogoče. Kamorkoli greste, če ste resnično moder učitelj, lahko vedno nekaj najdete, kar lahko spremenite v zgodbo, da jo poveste vašim učencem. In ko bodo vaši šolarji zdolgočaseni in boste izgubljali njihovo pozornost, jim recite: »Ali poznate Pet zvonov?« Če je tak kraj v vasi, bodo vsi odprli svoje oči. Ali pa vprašate: »Ali poznate ovinek proti Rdečemu levu?« Potem jim povejte nekaj, kar ste brali ali slišali, kar bo pritegnilo njihovo pozornost.

Ljubek otrok je nekoč dejal: »Oče, rad poslušam pridiganje npr. tega in onega, kajti v svoje pridige vključita toliko prijetnega – kot to in kot tisto.« Da, otroci imajo vedno radi prijetne stvari. Naredite prisposode, slike, predstave zanje in vedno boste napredovali. Prepričan sem, da če bi bil jaz fant, ki bi poslušal nekatere izmed vas, in če mi tu in tam ne bi povedali kakšne zgodbe, bi me večkrat videli odhajati kot prihajati. Če si vi ne bi prizadevali vzbuditi mojega zanimanja in če bi sedel v vročem razredu, ne vem, če ne bi moja glava kinknila in bi zaspal ali pa bi se igral s Tomom na svoji levi in počel mnogo čudnih stvari kot ostali. Zapomnite si torej, da boste učence pripravili k poslušanju.

12. poglavje

Primer lekcije za učitelje

Prvič: Etika

Učite jih etike. Nikoli ne učimo etike kot pot odrešitve. Bog nas obvaruj, da ne bi kadarkoli na kakršenkoli način pomešali dela človeka z odkupitvijo, ki je v Kristusu Jezusu!

... naj zadržuje svoj jezik od zla in svoje ustnice, da ne bodo govorile nobene zvijače; naj se ogiblje zla in dela dobro; naj išče mir in mu sledi.

Prvo Petrovo pismo 3,10–11

»Z milostjo ste rešeni po veri in to ni od vas, temveč je Božje darilo.« In vendar učimo etiko, ko učimo duhovnost. Vedno znova ugotavljam, da evangelij na vsem svetu ustvarja najboljšo etiko.

Menim, da naj bo učitelj nedeljske šole pozoren na etiko fantov in deklet, ki so mu zaupani, in jim zelo natančno govori o tistih grehih, ki so med mladimi najpogostejši. Zelo iskreno in primerno lahko svojim otrokom pove stvari, ki jih nihče drug ne more povedati, posebno, ko jih spomni na greh laganja, ki je pri otrocih tako običajen ali greh drobnih krajev ali pa neposlušnosti staršem ali o kršitvi GOSPODOVEGA dne. Rad bi, da bi bil učitelj pri navajanju teh grehov enega za drugim, zelo natančen.

Le malo koristi je od tega, da jim o grehu govorimo na splošno, vzeti jih morate enega za drugim, kot je to storil David. Najprej poskrbi za jezik: »Zadržuj svoj jezik od zla in svoje ustnice od zvijačnega govorjenja.« Potem poskrbi za nadzor v celoti. »Loči se od zla in delaj dobro; išči mir in hodi za njim.« Če otrokova duša ne bo rešena

po drugih delih učenja, ima lahko ta del učenja koristen učinek na njegovo življenje in do tu bo vse v redu. Vendar je etika sama po sebi relativno nepomembna.

Drugič: Bogaboječnost

Najboljši del tega, kar učite, je bogaboječnost.¹⁰ Nisem rekel religija, temveč bogaboječnost. Mnogi ljudje so religiozni, ker je tak običaj, brez da bi bili bogaboječi. Mnogi imajo vsa zunanja znamenja bogaboječnosti, vse zunanje spoštovanje. Takim ljudem pravimo »religiozni,« saj nimajo pravih predstav o Bogu. Razmišljajo o njihovem kraju slavljenja, njihovi nedelji, njihovih knjigah, toda ničesar o Bogu. Kdor ne spoštuje Boga, ne moli k Bogu, ne ljubi Boga, je brezbožen, ne glede na njegovo zunanjo religijo.

Ravnajte tako, da bi otroke vedno naučili gledati Boga. Na njihov spomin napišite besede: »Moj Bog me vidi.« Pripravite ga do tega, da si bo zapomnil, da sta vsako njegovo dejanje in misel Bogu pred očmi. Noben nedeljski učitelj ne razpušča razreda, dokler ponovno ne poudari, da obstaja Bog, ki opazi vse, kar se dogaja. Oh, da bi bili mi sami bolj bogaboječi, da bi govorili več o bogaboječnosti in bi bolj ljubili bogaboječnost!

Tretjič: Hudobnost greha

Tretja lekcija je hudobnost greha. Če se otrok tega ne bo naučil, poti v nebesa ne bo spoznal. Nihče izmed nas ni nikoli vedel, kaj je Odrešenik Kristus, dokler nismo vedeli, kako hudobna stvar je greh. Če nas Sveti Duh ne nauči izredne škodljivosti greha, nikoli ne bomo spoznali blagoslovljene rešitve.

Ko učimo otroke, iščimo Njegovo milost, da bomo vedno sposobni poudariti sovražno naravo greha. »Obličje GOSPODA je proti

10 Globoka vernost, ljubiti in biti poslušen Bogu.

njim, ki delajo hudobijo, da bi izbrisal spomin nanje z zemlje.« Vašemu otroku ne prizanašajte. Naj spozna, kam greh pelje. Ne bojte se, kot se nekateri ljudje bojijo jasno in odprto govoriti o posledicah greha. Slišal sem o očetu, katerega eden izmed sinov, zelo brezbožen mladenič, je bil vzet na zelo nenaden način. Oče ni, kot bi storili nekateri, rekel svoji družini: »Upajmo, da je vaš brat šel v nebesa.« Ne, temveč je premagal svoje naravne občutke in bil po Božji volji in milosti sposoben zbrati svoje otroke in jim povedati: »Moji sinovi in hčere, vaš brat je mrtev. Bojim se, da je v peklju. Poznali ste njegovo življenje in vedenje. Videli ste, kako se je obnašal. In sedaj ga je Bog v njegovih grehih iztrgal proč iz tega življenja.« Potem jim je svečano povedal o kraju gorja, kamor je verjel – da, skoraj vedel – da je sin šel in jih prosil, naj se mu izognejo in bežijo pred jezo, ki pride.

Tako je bil ta dogodek sredstvo, s katerim je svoje otroke pripeljal do resnega premisleka. Toda če bi ravnal, kot bi nekateri, z občutljivostjo srca, ne pa z iskrenostjo namena, in bi rekel, da upa, da je njegov sin šel v nebesa, kaj bi potem rekli ostali otroci? »Če je on šel v nebesa, potem se nam ni treba bati. Lahko živimo, kot nam je všeč.« Ne, ne! Mislim, da ni nekrščansko reči o nekaterih ljudeh, da so šli v pekel, če smo videli, da so imeli peklenska življenja. Toda vprašanje je: »Ali lahko sodimo svoja soustvarjena bitja?« Ne, toda lahko jih spoznam po njihovih sadovih. Ne sodim jih ali obsojam. Oni sami sebe sodijo. Videl sem njihove grehe iti predhodno na sodbo in ne dvomim, da bodo potem ti ljudje sledili. »Toda ali ne morejo biti rešeni ob enajsti uri?« Slišal sem o nekom, ki je bil, toda ne vem več za nikogar drugega in ne morem reči, da bo kdaj še kdo. Torej, bodite iskreni s svojimi otroki in jih učite z Božjo pomočjo, da »zlo pogubi hudobnega.«

Četrtrič: Potreba po zamenjavi srca

Niti polovice dela niste opravili, če jih skrbno ne naučite četrte lekcije – absolutne potrebe po zamenjavi srca. »GOSPOD je blizu njim,

ki so zlomljenega srca; in rešuje tiste, ki so potrtega duha.« Oh! Naj nam Bog omogoči, da bi imeli to vedno pred očmi in v mislih, da mora najprej obstajati zlomljeno srce in potrtni duh. Dobra dela ne bodo nič koristila, če ne bo nove stvaritve. Da bodo najbolj naporene dolžnosti in najbolj resne molitve vse kot nič, če ne bo iskrenega in popolnega obžalovanja greha in celotne opustitve greha po Božji milosti in usmiljenju!

Zagotovo, ne glede na to, kaj izpustite pri poučevanju, naučite otroke tri O-je: Odpad, Odkupitev in Oživitev. Povejte otrokom, da so odpadli po padcu¹¹ in da je edina rešitev zanje odkupitev po krvi Jezusa Kristusa in oživitev po Svetem Duhu. Te življenjske resnice stalno ohranjajte pred njimi in potem boste imeli pred seboj prijetno nalogo povedati jim ljubko temo zadnje lekcije.

Petič: Radost kristjana

Na petem mestu povejte otrokom o radosti in blagoslovljenosti tega, da so kristjani.

GOSPOD odkupuje dušo svojih služabnikov in noben od teh,
ki zaupajo vanj, ne bo zapuščen.

Psalm 34,22

Ni mi treba razlagati, kako govórite o tej temi, ker če veste, kaj pomeni biti kristjan, vam nikoli ne bo zmanjkalo snovi. Ko pridemo na to temo, našemu umu ni do govorjenja; raje bi se veselil v njegovi blaženosti. Resnično je bilo povedano:

»Blagoslovljeni so tisti, katerih krivičnosti so odpuščene in
katerih grehi so pokriti.«

Pismo Rimljanom 4,7

11 Izvirni greh Adama in Eve.

Blagoslovljen je tisti človek, ki svoje trdno upanje postavlja
[v] GOSPODA in ne spoštuje ponosnega niti takšnega, ki
odvrča k lažem.

Psalm 40,4

Da, resnično, blagoslovljen je mož, žena, otrok, ki zaupa v GOSPODA Jezusa Kristusa in čigar upanje je v Njem. Vedno poudarjajte tole – da so pravično blagoslovljeno ljudstvo, da so izbrana Božja družina, odkupljeni s krvjo in odrešeni po moči, da so blagoslovljeni ljudje, dokler so tu na zemlji in da bodo večno blagoslovljeni zgoraj v nebesih.

Naj vaši otroci vidijo, da vi pripadate tej blagoslovljeni družbi. Če vedo, da ste v težavah, če je le mogoče, pridite v svoj razred nasmejani, tako da bodo vaši učenci lahko rekli: »Učitelj je blagoslovljen mož, čeprav je upognjen pod bremenom težav.« Vedno težite k temu, da ohranite radosten obraz, da bodo vaši dečki in deklice videli, da je vaša vera blagoslovljena resničnost. Naj bo to edina glavna točka vašega učenja, da, čeprav

Mnoge so stiske pravičnega, toda GOSPOD ga osvobaja iz
njih vseh. Varuje vse njegove kosti, niti ena izmed njih ni
zlomljena.

Psalm 34,19–20

GOSPOD odkupuje duše Svojih služabnikov in nobeden od teh, ki zaupajo Vanj, ne bo zapuščen.

Tako sem vam dal pet lekcij. Sedaj naj vam svečano povem, da mora biti vsak izmed vas kljub vsemu učenju, ki ga lahko nudite otrokom, globoko prepričan, da niste sami sposobni narediti ničesar, da omogočite odrešitev otrok, temveč da je sam Bog tisti, ki resnično omogoči vse od začetka do konca. Vi ste samo pisalo. Bog lahko z vami piše, vendar ničesar ne morete napisati sami. Vi ste meč. Bog lahko z vami zadane otrokov greh, toda ne morete ga zadeti sami.

Zato imejte vedno v mislih, da morate biti najprej sami poučeni o Bogu in potem morate prositi Boga, da vas uporabi za učenje. Ker če

ne bo višji Učitelj, kot ste vi, delal z vami in učil otroka, bo otrok propadel. Ni vaše učenje tisto, ki lahko reši duše otrok. To naredi blagoslov Boga Svetega Duha, ki spremlja vaša dela. Naj Bog blagoslovi in krona vaš trud z bogatim uspehom! Če ste neposredni v molitvah in stanovitni v ponižnih prošnjah, bo gotovo tako tudi storil. Nikoli ni resen učitelj ali pridigar ›delal zaman v GOSPODU‹ in pogosto se je izkazalo, da je bil kruh, vržen v vodo, najden po mnogih dneh.¹²

¹² Pridigar 11,1 Svoj kruh vrzi na vodo, kajti našel ga boš po mnogih dneh.

13. poglavje

»Pridite, otroci« – tri svarila

Prvič: Koga učite?

S pomnite se, koga učite: »Pridite, otroci.« Mislim, da bi morali vedno imeti spoštovanje do svojega občinstva. S tem ne mislim, da moramo biti previdni ali pridigamo gospodu, doktorju, gospodiču, sinu direktorja ali županovi hčerki – ker so v GOSPODOVEM pogledu taki nazivi nepomembni. Vendar si moramo zapomniti, da pridigamo možem in ženam, ki imajo duše, tako da njihovega časa ne tratimo s stvarmi, ki niso vredne njihove pozornosti. Ko učite v sobotnih šolah, ste celo v bolj odgovornih okoliščinah, kot jih ima minister. On pridiga odraslim ljudem, ljudem presoje, ki, če jim ni všeč, kar govori, lahko gredo kam drugam. Toda vi učite otroke, ki nimajo možnosti iti drugam. Če učite otroka napačno, vam verjame. Če ga učite krive vere, jo bo sprejel. Kar ga učite sedaj, ne bo nikoli pozabil. Ne sejete, kot nekateri pravijo, na neomadeževano zemljo, saj je že dolgo zasejana s hudičem. Toda vi sejete na zemljo, ki je sedaj bolj rodovitna, kot bo kdajkoli kasneje. Na zemljo, ki bo veliko bolj obrodila sad sedaj kot v kasnejših dneh. Sejete na mlado srce in kar sejete, bo skoraj gotovo ostalo tam, sploh če učite hudobijo, ker ta ne bo nikoli pozabljena.

Začenjate z otrokom. Pazite, kako z njim ravnate. Ne pohujšajte ga. Z marsikaterim otrokom so ravnali kot z indijanskimi otroki, ki so jim namestili na čelo bakrene plošče, da ne bi mogli rasti. Sedaj je veliko takih naivnežev samo zato, ker jim tisti, ki so skrbeli zanje, ko so bili mladi, niso dali priložnosti, da bi si pridobili znanje, tako da jim takrat, ko so se ti naivneži postarali, za znanje ni bilo več mar.

Skrbno sledite svojemu cilju. Učite otroke in pazite, kaj jih učite. Dodaj strup v izvir in zastrupil boš celoten vodotok. Pazite, kaj je vaš cilj! Upogibajte mladiko in stari hrast bo zato upognjen. Pazite, poigravate se z otroško dušo, če se sploh poigravate. Če je Bog z vami, je to otroška duša, ki jo pripravljate za večnost. Zavoljo vsakega otroka vam dajem svečano opozorilo. Če je umor predpisati strup umirajočemu, mora veljati za veliko večji zločin dati strup mlademu življenju. Če je zlo zavajati siivolase, mora biti še veliko večje zlo zavesti noge mladih na napačno pot, po kateri bodo morda hodili za vedno.

Drugič: Učite za Boga

Prikličite si v spomin, da učite za Boga. »Pridite, otroci, prisluhnite mi: »Strahu GOSPODOVEGA vas bom učil.« Če bi bili vi kot učitelji poklicani samo zato, da učite geografijo, jih najbrž ne bi za večno prizadeli, če bi jih učili, da je severni tečaj blizu ekvatorja. Ali če bi rekli, da je konec Južne Amerike blizu evropske obale ali če bi jim zagotovili, da je Anglija sredi Afrike. Toda vi ne učite geografije ali astronomije, niti ne vadite otrok za poslovno življenje v tem svetu, temveč jih po svojih najboljših močeh učite za Boga. Recite jim raje: »Otroci, pridite sem, da boste poučeni v Božji Besedi. Če je mogoče, pridite sem, da bomo lahko sredstvo za odrešitev vaših duš.«

Pazite, kaj je vaš cilj, ko se pretvarjate, da jih učite za Boga. Če že hočete, ranite otroško roko, toda za Božjo voljo, ne ranite njegovega srca. O začasnih stvareh govorite kar hočete, toda rotim vas, da v duhovnih stvareh pazite, kako jih vodite. Bodite previdni, da je resnica tista, ki jim jo vtisnete v spomin in samo resnica. Kako postane vaše delo s tako odgovornostjo svečano! Kdor dela samo zase, lahko to dela, kakor želi. Toda kdor dela za drugega, mora paziti, da ugodi svojemu gospodarju. Kogar zaposluje kralj, se mora paziti, kako opravlja svojo dolžnost. Toda kdor dela za Boga, mora trepetati, če slabo opravlja svoje delo.

Če ste to, za kar se priznavate, si zapomnite, da delate za Boga. Žal! Bojim se, da so mnogi daleč od tega, da bi imeli tako trezen pogled na delo učitelja v nedeljski šoli.

Tretjič: Potrebujejo učenje

Zapomnite si, da vaši otroci potrebujejo učenje. »Pridite, vi, otroci, prisluhnite mi: »Strahu GOSPODOVEGA vas bom učil.« To dela vaše delo še bolj svečano. Če otroci ne bi potrebovali učenja, ne bi bil tako skrajno zaskrbljen okoli tega, če jih boste učili pravilno. Ljudje lahko opravljajo nadurno delo ali dela, ki niso potrebna, kakor želijo, toda to delo je zares potrebno.

Vaš otrok potrebuje učenje. Rojen je bil v krivdi. V grehu ga je namreč spočela njegova mati. Ima hudobno srce in ne pozna Boga in nikoli ne bo spoznal GOSPODA, če ga ne učimo. Vaš otrok ni kot nekakšna tla, o katerih smo slišali, da imajo v svojem drobju skrito dobro seme, temveč ima namesto tega v svojem srcu seme zla. Bog lahko tja vsadi dobro seme. Javno izpovedujte, da ste Njegovo orodje za sejanje semen v otrokovo srce. Zapomnite si, da bo otrok za vedno izgubljen, če to seme ne bo posejano. Njegovo življenje bo življenje odtujitve od Boga in ob njegovi smrti mora biti njegov delež večna kazen. Bodite torej pazljivi, kako učite in se spominjajte nujne potrebnosti le-tega. To ni hiša v ognju, ki bi potrebovala vašo pomoč pri stroju za gašenje, niti ni razbitina na morju, ki bi vas zahtevala v rešilnem čolnu, temveč je nesmrten duh, ki vam glasno vpije: »Pridi in mi pomagaj.« Zato vas rotim, učite strahu GOSPODOVEGA in samo tega. Bodite zelo željni reči in iskreno povedati: »Jaz vas bom učil strahu GOSPODOVEGA.«

14. poglavje

»Pridite, otroci« – Povabilo psalmista

Presenetljivo je, da dobri ljudje svojo dolžnost pogosto odkrijejo, kadar so postavljeni v najbolj ponižujoče položaje. Nikoli v svojem življenju ni bil David v slabšem položaju, kot je ta, katerega daje slutiti ta Psalm.¹³ Naslovljen je: »Davidov psalm, ko se je delal blaznega pred Abimelehom in ga je ta spodil, da je odšel.« Ta pesem je bila namenjena počastitvi spomina na ta dogodek in je bila po njem navdihnjena. Davida je zaneslo pred kralja Ahiša, Abimeleha Filistejcev in da bi lahko pobegnil, se je pretvarjal, da je nor, zato je svojo norost pospremil z nekaterimi zelo ponižujočimi gibi, ki bi lahko naznanjala njegovo blaznost. Odnali so ga z dvora in kot je običajno, ko so taki ljudje na ulici, se je verjetno okrog njega zbralo precej otrok. V prvi Samuelovi knjigi¹⁴ je zapisana žalostna zgodba. Kasneje, ko je David pel hvalnice GOSPODU in se spominjal, kako je postal posmeh majhnim otročičem, se je zdelo, da je rekel:

13 Psalm 34.

14 Prva Samuelova knjiga 21,11–15 Ahíševi služabniki so mu rekli: »Ali ni to David, kralj dežele? Ali niso prepevale druga drugi o njem v plesih, rekoč: »Savel je umoril svoje tisoče, David pa svoje deset tisoče?« David si je te besede položil v svoje srce in se boleče bal Ahíša, kralja iz Gata. Pred njimi je spremenil svoje obnašanje in v njihovih rokah se je hlinil zmešanega in praskal po vhodih velikih vrat in si svojo slino pustil izlivati na svojo brado. Potem je Ahíš rekel svojim služabnikom: »Glejte no! Vidite, človek je zmešan. Zakaj ste ga *torej* privedli k meni? Mar potrebujem zmešanih ljudi, da ste pripeljali tega *pajdaša*, da igra norca v moji prisotnosti? Ali naj ta pajdaš pride v mojo hišo?«

»Ah, pri moji norosti pred otroci na ulici, ponižal sem se po ocenah generacij, ki bodo živele za mano; sedaj si bom prizadeval odpraviti škodo – »Pridite, otroci, prisluhnite mi: »Strahu GOSPODOVEGA vas bom učil.««

Če David ne bi bil nikoli v takem položaju, zelo verjetno nikoli ne bi pomislil na to dolžnost. Ne odkrivam namreč, da bi kdajkoli v kateremkoli Psalmu rekel: »Pridite, otroci, poslušajte me.« Skrbel je za svoja mesta, svoje province in za svoje ljudstvo, ki je pritiskalo nanj in je lahko le malo časa posvetil izobrazbi mladih. Toda tukaj, kjer je bil pripeljan v najbolj podrejen položaj, ki ga človek sploh lahko dobi, ko je postal kot nor, se spomni svoje dolžnosti.

Vzvišen ali uspešen kristjan ni vedno skrben do »jagnjet.« Ta dolžnost običajno preide na vse današnje Petre, katerih ponos in samozaupanje sta bila strta in se tako dejansko razveselijo odgovoriti na vprašanje svojega GOSPODA, kot je to storil apostol, ko mu je Jezus rekel: »Ali me ljubiš?«

»Pridite, otroci, prisluhnite mi: »Strahu GOSPODOVEGA vas bom učil.«« Nauk pravi, da so otroci sposobni učenja strahu GOSPODOVEGA.

Ljudje običajno postanejo modrejši po tem, ko so bili prej neumni. David je bil izjemno neumen in sedaj je postal resnično moder. In ker je bilo tako, ni bilo niti verjetno, da bi izrekel neumna čustva ali dal navodila, ki bi bila narekovana po šibkem umu. Od nekaterih smo slišali, da otroci ne morejo razumeti velikih skrivnosti vere. Poznamo celo nekatere učitelje nedeljskih šol, ki se previdno izogibajo omenjanju velikih nauk evangelija, ker mislijo, da jih otroci niso pripravljeni sprejeti. Žal! Enaka napaka se je priplazila na prižnico. Med določenimi pridigarji je trend verovanja, da mnogi nauki Božje Besede, pa čeprav resnični, niso primerni za učenje ljudi, ker bi jih sprevrgli v svoje lastno uničenje. Proč s takim svečeništvom! Karkoli je Bog razodel, bi morali pridigati. Karkoli je ON razodel, pa čeprav tega nisem sposoben razumeti, bom v to še vedno veroval in to tudi pridigal. Če je sposoben odrešitve,

verjamem, da ni nauka Božje Besede, katerega otrok ne bi bil sposoben sprejeti. Rad bi, da bi otroke učili vse velike nauke resnice brez ene same izjeme in da bi se jih lahko v njihovem kasnejšem oblikovanju trdno držali.

Lahko sem vam za pričo, da otroci lahko razumejo Pisma. Ko sem slišal odkrite izjave obeh strani vprašanja, povedanih med prijatelji mojega očeta, vem, da sem kot otrok lahko razpravljal o mnogih zapletenih točkah sporne teologije. Dejansko so otroci v zgodnjem življenju sposobni razumeti nekatere stvari, ki jih mi kasneje težko razumemo. Otroci imajo znamenito preprostost vere in preprostost vere je sorodna najvišjemu znanju. Zares, ne moremo vedeti, ali je velika razlika med preprostostjo otroka in genijem najpopolnejšega uma. Kdor sprejme stvari preprosto kot otrok, bo imel pogosto zamisli, kakršnih mož, ki je nagnjen k delanju logičnih zaključkov, ne bo nikoli pridobil.

Če želite vedeti, ali lahko učimo otroke, vas usmerjam k mnogim v naših cerkvah in v pobožnih družinah – ne k čudežnim otrokom, temveč k takim, kot jih pogosto vidimo. To so Timoteji in Samueli in tudi majhna dekleta, ki so zgodaj prišla in spoznala Odrešenikovo ljubezen. Takoj, ko je otrok sposoben, da se pogubi, je tudi sposoben biti odrešen. Takoj, ko otrok lahko greši, lahko ta otrok s pomočjo Božje milosti veruje in sprejme Božjo Besedo. Takoj, ko se otroci lahko naučijo zla, bodite prepričani, da so se sposobni ob poučevanju Svetega Duha učiti dobrote. Nikoli ne vstopite v razred z mislijo, da vas otroci ne morejo razumeti. Ker če to storite in jim ne nudite razumevanja, je to verjetno zato, ker vi sami ne razumete. Če otrok ne učite tega, kar želite, da bi se naučili, je to lahko zato, ker niste primerni za to nalogo. Če se otrok ni naučil, bi morali poiskati preprostejše besede, primernejše njihovim sposobnostim in potem bi odkrili, da ni bila otrokova krivda, temveč učiteljeva. Menim, da so otroci sposobni odrešitve. Kdor je v Božji suverenosti spreobrnil sivolasega grešnika z napačnih poti, lahko odvrne majhnega otroka od njegovih mladostnih neumnosti.

On, ki ob enajsti uri najde nekoga postopati po trgu in ga pošlje v vinograd, lahko in tudi kliče ob svitu dneva može, da bodo delali Zanj. On, ki lahko spremeni tok reke ki se je valila dalje in postala mogočna poplava, lahko nadzira novorojeni potoček, ki žubori iz svojega izvira rojstva in ga usmeri v strugo po Njegovi želji. On lahko naredi vse. Lahko deluje v srcih otrok kot želi, saj so vsi pod Njegovim nadzorom.

Ne bom se zadrževal, da bi utemeljeval nauk, ker menim, da nihče ni tako neumen, da bi vanj dvomil. Čeprav mu verjamete, se bojim, da mnogi ne pričakujete, da bi slišali o otrocih, ki so bili odrešeni. Po cerkvah sem opazil nekakšen odpor do vsega, kar je podobno otroški bogaboječnosti. Bojimo se zamisli o majhnem fantku, ki ljubi Kristusa. Če slišimo o majhnem dekletu, ki hodi za Odrešenikom, pravimo, da je to mladostna simpatija, zgodnji občutek, ki bo ugasnil. Rotim vas, nikoli z otroško bogaboječnostjo ne ravnajte nezaupljivo. To je nežna rastlina. Ne trebite jo pregrobo.

Pred časom sem slišal zgodbo, za katero verjamem, da je popolnoma resnična. Ljubka mala deklica, stara pet ali šest let, resnična Jezusova ljubljenska, je zahtevala od svoje matere, da bi se smela pridružiti cerkvi. Ko ji je mati povedala, da je premlada, je bila uboga stvarca izredno žalostna. Čez nekaj časa je mati, ki je opazila bogaboječnost v otrokovem srcu, o tem govorila z duhovnikom. Duhovnik je govoril z otrokom in rekel materi: »Popolnoma sem prepričan o njeni bogaboječnosti, toda ne morem je sprejeti v cerkev, ker je premlada.« Ko je otrok to slišal, je njen obraz prešinila nenavadna potrnost. In naslednje jutro, ko je mati prišla do njene majhne posteljice, je ležala z biserno solzo v vsakem očesu, mrtva zaradi gorja. Njeno srce je bilo zlomljeno, ker ni mogla hoditi za svojim Odrešenikom in narediti, kar ji je On zapovedal. Za ves svet ne bi hotel umoriti tega otroka!

Pazite, kako ravnate z mlado bogaboječnostjo. Bodite zelo nežni pri ravnanju z njo. Verujte, da so otroci lahko odrešeni prav tako kot vi. Sam najbolj trdno verujem v odrešitev otrok. Ko vidite mlado srce

pripeljano do Odrašenika, ne stojte ob strani z osornim govorjenjem in nezaupanjem do vsega. Včasih je bolje biti zaveden, kot biti sredstvo za razžaljenje enega teh malih, ki verujejo v Jezusa. Bog je Svojim ljudem poslal trdno vero, da so mali brstiči milosti vredni vse nežne skrbi!

15. poglavje

Vzpodbudi kralja Davida staršem in učiteljem

Prvič: Zgled bogaboječnosti

Prva je zgled bogaboječnosti. David je rekel: »Pridite, otroci, prisluhnite mi: »Strahu GOSPODOVEGA vas bom učil.« Ni vas sram stopati po Davidovih stopinjah, kajne? Ne boste nasprotovali slediti zgledu nekoga, ki je bil najprej znamenito svet in nato znamenito velik. Ali ste preponosni, da bi sledili stopinjam pastirčka, ubijalca velikana, ljubega izraelskega psalmista in mogočnega monarha? Ah, ne! Prepričan sem, da boste srečni, če boste takšni, kot je bil David. Vendar, če želite še višji zgled, kot je bil Davidov, poslušajte Davidovega Sina, ko so iz njegovih ustnic tekle sladke besede: »Pustite majhne otroke, naj prihajajo k Meni in ne branite jim, kajti takšnih je Božje kraljestvo.« Prepričan sem, da bi vas opogumilo, če bi vedno mislili na te zglede.

Vam, ki učite, zaradi tega poklica ni odvzeta čast. Nekateri bi o vas lahko rekli: »Saj ste samo učitelj nedeljske šole,« toda vi ste plemenite osebnosti, imate častno zaposlitev in slavne prednike. Radi vidimo, da se osebe, ki v družbi nekaj pomenijo, zanimajo za nedeljske šole.

Velika napaka v mnogih izmed naših cerkva je, da so otroci prepuščeni mlajšim ljudem, da skrbijo zanje. Starejši člani, ki imajo več modrosti, se nanje zelo malo ozirajo. Zelo pogosto bogatejši člani cerkve stojijo ob strani, kot bi učenje ubogih ne bila posebna naloga bogatih (kar v resnici je). Upam na dan, ko bomo našli mogočne

može Izraela, kako pomagajo v tem velikem vojskovanju proti sovražniku.

V ZDA smo slišali o predsednikih, sodnikih, članih kongresa in osebah na najvišjih položajih, ki se niso čutili ponižane, sam preziram uporabo tega izraza, temveč so si šteli v čast učiti majhne otroke v sobotnih šolah. Tisti, ki poučuje razred v sobotni šoli, si je zaslužil diplomo. Raje bi prejel naziv S.Š.U (sobotni šolski učitelj) kot »dipl.inž.<, »mag.<, »dr. znanosti< ali katerokoli drugo čast, ki je bila kadarkoli podeljena po človeku. Ker so vaše dolžnosti tako častne vas, torej rotim, da zberete pogum. Naj vas kraljevski zgled Davida in Božanski zgled Jezusa Kristusa navdihneta s svežo marljivostjo in naraščajočo gorečnostjo ter z zaupno in vztrajno stanovitnostjo v veri. Nadaljujte naprej s svojim blagoslovljenim delom in recite, kot je rekel David: »Pridite, otroci, prisluhnite mi: »Strahu GOSPODOVEGA vas bom učil.«

Drugič: Spodbuda uspeha

Druga je spodbuda velikega uspeha. David je rekel: »Pridite, otroci, prisluhnite mi.« On ni dodal: »Morda vas bom učil strahu GOSPODOVEGA,« temveč: »Jaz vas *bom* učil.« Imel je uspeh oziroma če ga ni imel, so ga imeli drugi. Uspeh sobotnih šol! Če začnem govoriti o tem, bom imel snovi brez konca; zato ne bom pričel. Mnoge knjige bi lahko napisali na to temo in ko bi bile vse napisane, bi lahko rekli: »Predvidevam, da celo sam svet ne bi mogel vsebovati vsega, kar bi lahko napisali.« Tam zgoraj, kjer bleščeče množice večno pojejo visoke Božje hvalnice, zgoraj, kjer belo oblečena množica meče svoje vence pred Njegove noge, bomo zagledali uspeh sobotnih šol. In tudi tam, kjer se milijone otročičev zbira soboto za soboto, da bi peli:

»Nežen Jezus, iz srca ponižen in krotak,«

z veseljem vidimo uspeh sobotnih šol. In tudi v skoraj vsaki prižnici naše dežele in tam v cerkvenih klopeh, kjer sedijo diakoni in se bogaboječi člani družijo v čaščenju, je viden uspeh sobotnih šol.

In daleč stran, tam čez širni ocean, na južnih otokih, v deželah, kjer prebivajo tisti, ki se priklanjajo kladam iz lesa in kamenja, tam so misijonarji, ki so bili odrešeni v sobotnih šolah in tisoči, blagoslovljeni z njihovimi deli, prispevajo k naraščanju mogočnega toka nepreštevanih, skoraj sem rekel neskončnih množic ljudi. To je uspeh učenja sobotnih šol.

Nadaljujte s svojim svetim služenjem. Veliko je bilo že storjenega, toda še več bo šele storjenega. Naj vas vse vaše pretekle zmage vžgejo z novo, svežo gorečnostjo. Naj bo spomin na vaše zmage pri prejšnjih podvigih in vse trofeje, ki ste jih osvojili za svojega Odrešenika na bojišču preteklosti, spodbuda, da hitite naprej z dolžnostjo sedanjosti in prihodnosti.

16. poglavje

Otroštvo in Sveto pismo

Pavel je mladega Timoteja sam učil evangelij. Ne samo, da je slišal njegov nauk, temveč je videl tudi njegovo delovanje. Ljudem ne moremo vsiliti resnice, temveč lahko naše učenje naredimo jasno ter odločno in istočasno tako tudi živimo. Resnica in svetost sta najbolj zanesljivi zdravili proti zmoti in nepravčnosti. Apostol je rekel Timoteju:

Toda ti nadaljuj pri stvareh, ki si se jih naučil in se o njih
pričal, ker veš od koga si se *jih* učil;

Drugo pismo Timoteju 3,14

Potem je naglasil drugo močno zdravilo, ki je mlademu pridigarju obilno služilo – in to je poznavanje Svetega pisma od njegovega najzgodnejšega otroštva. To je bilo mlademu Timoteju eden njegovih najboljših varuhov. Njegovo zgodnje učenje ga je držalo kot sidro in ga rešilo pred strašnim tokom časa. Srečen je mladenič, o katerem je apostol lahko rekel:

»in da si od otroštva poznal sveta pisma, katera so te
zmožna storiti modrega za rešitev duše po veri, ki je v
Kristusa Jezusa.«

Drugo pismo Timoteju 3,15

Da bi bili opremljeni za prihajajoči spopad, moramo zgolj pridigati evangelij, živeti evangelij in poskrbeti tudi za to, da otroke učimo Božjo Besedo. Temu zadnjemu se moramo še posebej posvetiti, kajti po ustih otročičev in dojenčkov bo Bog utišal sovražnika. Nesmiselno je sanjariti, da se mora človeško učenje boriti proti človeškemu učenju ali da more Satan izganjati Satana.

Ne. Kjerkoli strupene kače grizejo ljudi, dvignite bronasto kačo in možje se bodo ozrli nanjo in živeli.

Pripeljite ven otroke in jih dvignite in obrnite njihove očke proti nebeško predpisanemu zdravilu. Kajti še vedno je življenje v pogledu. Življenje kot zdravilo proti različnim kačjim strupom, ki sedaj zastrupljajo človeško kri. Navsezadnje za temno noč ni nobenega drugega zdravila kot vzhajajoče sonce. Za temo sveta ne ostane nobeno upanje kot upanje v to Luč, ki razsvetljuje vsakega človeka. Sij še naprej, o Sonce Pravičnosti, a megla, oblaki in tema morajo izginiti. Držite se apostolskih načrtov in počivajte, prepričani v apostolski uspeh. Pridigajte Kristusa. Pridigajte Besedo, ko je sezona in izven sezone ter učite otroke. Ena glavnih Božji metod za varovanje Njegovih polj pred plevelom je, da jih zgodaj posejemo s pšenico.

Delo Božje milosti v Timoteju se je začelo z zgodnjim učenjem: »Že od otroštva si poznal Svete spise.« Upoštevajte čas za učenje. Izraz »od otroštva« bi lahko bolje razumeli, če bi brali: »od zgodnjega otroštva« ali kot je v popravljeni verziji: »od obdobja otročička«. To ne pomeni že dodobra odraslega otroka ali mladostnika, temveč otroka, ki se pravkar dviga iz dojenčka. Timotej je prav od zgodnjega otroštva poznal svete spise. Ta izraz je brez dvoma uporabljen, da bi pokazal da ni nikoli prezgodaj za poučevanje svetopisemskega znanja. Otročički sprejemajo vtise že dolgo, preden se tega dejstva zavemo. Tekom prvih mesecev otrokovega življenja se otrok nauči več, kot si predstavljamo. Kmalu se nauči ljubezni svoje matere in svoje lastne odvisnosti. In če bo mati modra, se nauči pomena poslušnosti in potrebnosti izročitve svoje volje višji volji. To bo morda glavno načelo njegovega celotnega prihodnjega življenja. Če se zgodaj nauči poslušnosti in podreditve, lahko to prihrani tisoče solz iz otrokovih oči in prav toliko iz srca njegove matere. Če celotno zgodnje otroštvo pustimo neobdelano, izgubimo posebna prednostna tla.

Svetega pisma se otroci lahko učijo takoj, ko so sposobni karkoli razumeti. To je zelo presenetljivo dejstvo, ki sem ga slišal zagovarjati od mnogih učiteljev, da se bodo otroci bolje naučili brati iz Svetega pisma kot iz katerekoli druge knjige. Komaj razumem zakaj bi bilo lahko tako. Morda zaradi preprostosti jezika, a vendar verjamem, da je tako. Kadar je pozabljen dogodek iz splošne zgodovine, se bodo pogosto oklenili svetopisemskega dejstva. V Svetem pismu je prilagodljivost človeškim bitjem vseh starosti in zato ustreza otrokom. Kadar mislimo, da moramo začeti s čim drugim in voditi do Svetega pisma, delamo napako. Biblija je knjiga za branje ob jutranji zarji. Določeni deli so nad otroškim razumevanjem, ker so težko razumljivi tudi najbolj naprednim med odraslimi. V njej so globine, v katerih lahko plavajo leviatani. Toda tam so tudi potoki, v katerih lahko brodi jagnje. Modri učitelji vedo, kako malčke voditi na zelene pašnike poleg mirnih voda.

V življenju tistega Božjega moža, čigar izguba težko pritiska na mnoga naša srca – poimensko, grof Shaftesbury – sem pričel opazati, da so bili njegovi prvi verski vtisi pridobljeni od ponižne ženske. Vtisi, ki so Shaftesbury-ja naredili za Božjega moža in prijatelja ljudi, so bili sprejeti v otroški sobi. Mali lord Ashley je imel bogaboječo doviljo, ki mu je govorila o Božjih stvareh. Pove nam, da je umrla, še preden je bil star sedem let. To je jasen dokaz, da je bilo njegovo srce zgodaj v življenju sposobno sprejeti pečat Božjega Duha in ga sprejeti po ponižnem posredovanju. Blagoslovljena med ženami je bila ta, katere imena ne poznamo, toda, s svojim svetim učenjem izbranega otroka je naredila neprecenljivo uslugo za Boga in ljudi. Mlade pestunje, upoštevajte to.

Dajte nam z Božjo milostjo prvih sedem otroških let in lahko se bomo upirali svetu, mesu in hudiču, da ne bi uničili te nesmrtné duše. Ta prva leta, dokler je glina še mehka in prožna močno odločajo o obliki posode. Vi, ki učite mlade, ne recite, da je vaša služba manj pomembna od naše, ker delamo s starejšimi ljudmi. Ne, vi skrbite za duše najprej in vaši vplivi, ker pridejo prvi, bodo vztrajali najdlje. Oh, da bi bili lahko dobri in samo dobri!

Med mislimi, ki obidejo starega človeka, preden stopi v Nebesa, so najštevilnejše tiste, ki so ga obiskovale poprej, ko je sedel na kolenih svoje matere. To, kar je pripravilo Dr. Guthrieja, da je med umiranjem zaprosil za »deško himno«, ni nič drugega kot nagon naše narave, ki nas vodi, da zaključimo krog z zlaganjem obeh koncev življenja skupaj Otročje stvari so starosti najljubše. Osvobodimo se ovojev, ki nas obdajajo ter ovirajo in pojdemo spet nazaj k našemu pristnemu jazu in zato so na naših ustnicah nekdanje pesmi in v našem umu nekdanje misli. Učenja iz našega otroštva zapustijo v našem umu ostre in jasne vtise, ki ostanejo tudi po tem, ko preteče sedemdeset let. Naj spoznamo, da so takšni vtisi namenjeni najvišjim ciljem.

Dobro je opaziti čudovito izbiro učiteljev. Če povemo, kdo je učil mladega Timoteja, ničesar ne izgubimo. V prvem poglavju drugega pisma Timoteju Pavel pravi:

... ko se spominjam nehlinjene vere, ki je v tebi, katera je najprej prebivala v tvoji stari materi Loídi in tvoji materi Evniki; in prepričan sem, da tudi v tebi.

Drugo pismo Timoteju 1,5

Brez dvoma sta se stara mati Loida in mati Evnika pri učenju malčka združili. Kdo drug naj bi učil otroka kot starši? Timotejev oče je bil Grk in verjetno pogan, toda njegov otrok je bil srečen, ker je imel častitljivo babico, tako pogosto malemu otroku najljubšo izmed vseh sorodnikov. Z njim je bila tudi milostna mati, nekoč predana Judinja in kasneje tudi trdno verujoča kristjanka, ki je svojega otroka vsak dan z veseljem učila *GOSPODOVO Besedo*.

Oh, drage matere, v vas je po Bogu položeno zelo sveto zaupanje! V resnici vam je rekel: »Vzemi tega otroka in ga neguj Zame in dal ti bom tvoje plačilo.« Poklicani ste, da oskrbite bodočega Božjega človeka, da bo lahko temeljito opremljen za vsako dobro delo. Če vas Bog ohrani, boste lahko doživeli in slišali, kako ta čeden fant govori tisočim in v srcu boste imeli sladko misel, da so tiha učenja otroške sobe vodila moža, da ljubi svojega Boga in mu služi.

Tisti, ki mislijo, da ženska, zadržana doma pri svoji mali družini ne dela ničesar, mislijo nasprotno od tega, kar je res. Bogaboječa mati komaj lahko zapusti svoj dom, da bi se udeležila čaščenja na določenem mestu. Nikar si ne domišljajte, da je izgubljena za delo v cerkvi. Daleč od tega. GOSPODU služi na najboljši možni način.

Matere, vaša prva in najnujnejša dolžnost je, da učite vaše otroke strahu GOSPODOVEGA. Krščanske žene s poučevanjem Svetega pisma otrokom prav tako izpolnjujejo svoj delež za GOSPODA kot Mojzes, ko je sodil Izraela ali Salomon, ko je gradil tempelj.

17. poglavje

Pričevalci za Boga, spreobrnjeni v mladosti

Sumim, da Elija Obadjaja ni pretirano cenil. Z njim ni ravnal po preudarku, temveč ga je naslavljajal ostreje, kot bi od sovernika kdo pričakoval. Elija je bil mož akcije – drzen, vedno v ospredju, ničesar ni skrival. Obadja je bil tih vernik, zvest in trden, toda v zelo težki situaciji, zato je bil prisiljen opravljati svojo dolžnost na manj očiten način. Njegovemu življenju je vladala vera v GOSPODA, vendar ga ni odgnala iz dvora. Opažam, da celo po tem, ko ga je Elija v pogovoru bolje spoznal, je še vedno govoril o Božjem ljudstvu, kot da ne spoštujejo Obadjaja in njemu podobnih. Elija pravi:

»... kajti Izraelovi otroci so zapustili tvojo zavezo, zrušili tvoje oltarje in z mečem pomorili tvoje preroke, in jaz, *celó* samo jaz sem ostal in strežem ti po življenju, da bi mi ga vzeli.«

Prva knjiga Kraljev 19,10 in 14

Zelo dobro je vedel, da je Obadja, ki je bil ugleden človek, čeprav ne ravno prerok, ostal. Toda videti je, da ga je ignoriral, kot bi bil v velikem boju za obstanek premalo pomemben. Menim, da je bilo to zato, ker je ta jekleni človek, ta prerok ognja in groma, ta mogočni služabnik Najvišjega, zelo malo cenil kogarkoli, ki ni prišel v ospredje in se boril kot on. Vem, da je nagnjenost ljudi hrabrega in gorečega uma, da nekoliko podcenjujejo tiho in umirjeno bogaboječnost.

Resnični in priznani Božji služabniki se lahko trudijo pod težkimi neugodnimi okoliščinami proti silovitemu nasprotovanju, toda

lahko so komaj poznani in lahko se celo izogibajo najmanjšemu priznanju o našem bremenu. Zato jih ljudje, ki živijo v siloviti luči javnega življenja, kdaj celo podcenjujejo.

Te manjše zvezde se izgubijo v sijaju mož, ki jih Bog prižge kot novo sonce, da zažarijo skozi temo. Elija je nad izraelskim nebom vzplamtel kot blisk z gromom iz roke Večnega in povsem naravno je, da je bil nekoliko nestrpen do tistih, katerih poklicanost je bila počasnejša in manj vpadljiva. V nekaterih ozirih je takšen tudi primer Marte in Marije.¹⁵

GOSPOD ne mara, da bi Njegovi služabniki, ne glede na to, kako veliki so, o svojih manjših tovariših mislili zaničevalno. Zdi se mi, da je On uredil stvari tako, da je Obadja postal pomemben, ko se je moral Elija soočiti z besnim izraelskim kraljem Ahabom. Preroku je bilo zapovedano, da gre in se pokaže Ahabu in tako je storil. Toda presodil je, da je bolje začeti s tem, da se pokaže dvornemu oskrbniku. On bi novico lahko povedal svojemu GOSPODARJU in ga pripravil na srečanje. Ahab je bil zaradi strašnih posledic dolgotrajne suše ogorčen in bi v svoji prenagljeni razjarjenosti lahko poskušal ubiti preroka. In tako je pridobil čas za premislek, da bi se lahko malce ohladil. Elija je imel srečanje z Obadjajem in mu zapovedal, naj gre in reče Ahabu:

»Glej, Elija je tukaj!«

Prva knjiga Kraljev 18,8b

Včasih lahko najbližja pot k našemu cilju pelje malo naokrog. Toda presenetljivo je, da je Obadja postal koristen možu, ki je bil

15 Evangelij po Luku 10,38–41 Pripetilo se je torej, ko so šli, da je vstopil v neko vas in neka ženska, po imenu Marta, ga je sprejela v svojo hišo. In imela je sestro, po imenu Marija, ki je prav tako sedla k Jezusovim stopalom in poslušala njegovo besedo. Toda Marta je bila obremenjena glede tolikšne postrežbe in je prišla k njemu ter rekla: »GOSPOD, ti ni mar, da me je moja sestra pustila, da sama strežem? Ukaži ji vendar, naj mi pomaga.« In Jezus je odgovoril ter ji rekel: »Marta, Marta, vznemirjaš se in skrbiš glede mnogih stvari.

toliko nad njim. Elija, ki se nikoli ni bal obraza kraljev, se je vseeno znašel v položaju, ko je za svojega pomočnika uporabil veliko bolj plahega posameznika.

Nadalje izvemo iz pripovedi, da Bog v tem svetu nikoli ne ostane brez prič. Da, tudi na najhujših krajih sveta ne bo ostal brez prič. Kako strašen kraj za prebivanje je moral biti Ahabov dvor za resničnega vernika! Če tam ne bi bilo drugega grešnika kot tista ženska Jezabela, bi že ona povsem zadoščala, da kraj spremeni v greznico krivice. Ta svojevoljna, ponosna sidonska kraljica je ubogega Ahaba ovila okrog svojega prsta, kakor je želela. Morda nikoli ne bi bil tak preganjalec, kot je postal, če ga ne bi ščuvala njegova žena.

Toda ona je silno sovražila čaščenje GOSPODA in prezirala Izraelovo domačnost v primerjavi z bolj pompoznim, bleščečim sidonskim slogom. Ker ni trpela nobenega ugovarjanja, je moral Ahab popuščati njenim gospodovalnim zahtevam. Kadar se je dvignil njen ponos, je kljubovala vsemu. Toda na tem istem dvoru, kjer je bila Jezabela gospodarica, je bil glavni dvorni upravitelj mož, ki se je silno bal Boga. Nikoli ne bodite presenečeni, kajti z vernikom se lahko srečate kjerkoli. Milost lahko živi tam, kjer nikoli ne bi pričakoval, da bo preživela eno samo uro.

Jožef se je na faraonovem dvoru bal Boga, Daniel je bil zaupni svetovalec Nebukadnezarja, Mordohaj je sedel pri Ahasverjevih vratih, Pilatova žena je prosila za Jezusovo življenje in v Cezarjevem gospodinjstvu so bili sveti. O najdbi diamantov najboljše vrste razmišljajte na takih kupih gnoja, kot je bil Neronov dvor. Tisti, ki so se v Rimu bali Boga, niso bili samo kristjani, temveč so bili zaradi svoje bratske ljubezni in radodarnosti vzor vsem drugim kristjanom. Gotovo ni v tej deželi mesta, kjer ni vsaj nekaj luči. Najgloblje brezno krivice ima svojo baklo. Ne bojte se. Tiste, ki hodijo za Jezusom, lahko najdete v preddverju pekla. Na Ahabovem dvoru srečate Obadjaja, ki se veseli držati občestvo s preziranimi svetimi in

zaradi skrivališč preganjanih duhovnikov zapusti uradne vladarjeve sprejeme.

Opazam, da so ti pričevalci za Boga zelo pogosto osebe, spreobrnjene v svoji mladosti. Videti je, da ima Jezus veselje, narediti jih na dan bitke za svoje posebne nosilce prapora.

Poglejte Samuela! Ko se je ves Izrael zgražal zaradi hudobnosti Elijevih sinov, je deček Samuel služil pred GOSPODOM. Poglejte Davida! Ko ni bil nič drugega kot pastirček, je s svojimi psalmi in s spremljajočo glasbo svoje harfe zbujal odmeve osamelih hribov. Poglejte Jošija! Ko se je Izrael uprl, je bil otrok Jošija ta, ki je porušil oltarje Baalu in zažgal kosti njegovih svečenikov. Daniel je bil še mladenič, ko se je zavzel za čistost in Boga. GOSPOD ima do dne – ne vem kje – nekega majhnega Luthra, ki sedi na kolenih svoje matere, nekega mladega Calvina, ki se uči v naši nedeljski šoli, nekega mladostnika Zwingla, ki poje himno Jezusu.

Ta svet postaja slabši in slabši, to kažejo mnoga znamenja. Toda GOSPOD se na to pripravlja. Dnevi so temni in zlovešči in ta večer se lahko zmrači v še temnejšo noč, kot je bila znana poprej. Toda Božja stvar je varna v Božjih rokah. Njegovo delo ne bo zadržano zaradi pomanjkanja ljudi.

Ne iztegujte roke Uzija, da bi podprli GOSPODOVO skrinjo. Ta bo šla varno naprej po poti, ki jo je vnaprej določil GOSPOD.¹⁶ Kristusu ne bo spodletelo, niti ne bo odvrnjen. Bog pokoplje svoje delavce, toda njegovo delo živi naprej. Če se na dvoru ne najde kralj, ki časti Boga, se bo tam vendarle našel guverner, ki se od svoje mladosti boji GOSPODA, ki bo poskrbel za GOSPODOVE preroke in jih skril, dokler ne pridejo boljši časi. Zato bodite pogumni in upajte na boljše čase. Nič, kar je zares vredno ni v nevarnosti, dokler je Bog na prestolu. GOSPODOVE rezerve prihajajo in njihovi bobni oznanjajo zmago.

16 Druga Samuelova knjiga 6,6 In ko so prišli do Nahónovega mlatišča, je Uzá stegnil *svojo roko* k Božji skrinji in jo prijel; kajti voli so jo tresli.

18. poglavje

Obadjajeva zgodnja bogaboječnost

Obadja je bil že zgodaj bogaboječ. »Toda jaz, tvoj služabnik, se od svoje mladosti bojim GOSPODA.«¹⁷ Oh, da bi lahko to rekla vsa naša mladina, ki bi zrastle do odraslih mož in žena! Srečni so ljudje, ki se jim je to zgodilo!

Ne moremo povedati, kako se je Obadja že v mladosti pričel bati Boga. Učitelj, ki ga je vodil do vere v GOSPODA, ni omenjen. Vendar lahko logično predvidevamo, da je imel verne starše.

Čeprav se zdi osnova za prejšnjo domnevo precej šibka, mislim, da je precej trdna, ko vas spomnim na njegovo ime. To mu je bilo običajno izbrano po njegovem očetu ali materi, ker pomeni »Jahvejev služabnik«. Zato sklepam, da to kaže na bogaboječnost njegovih staršev.

V dneh, ko je bilo povsod preganjanje proti zvestim in je bilo GOSPODOVO ime zaničevano zaradi telet iz Betela in Baalovih podob, ki so bile postavljene vsepovsod, mislim, da neverni starši ne bi dali svojemu otroku imena »Jahvejev služabnik«. Če sami ne bi čutili spoštovanja do GOSPODA, se ne bi nekoristno izpostavljali opazkam svojih malikovalskih sosedov in sovraštvu mnogih.

17 Prva knjiga Kraljev 18,12 *Takoj, ko odidem od tebe, se bo zgodilo, da te bo GOSPODOV Duh odnesel ne vem kam. Ko pridem in povem Ahábu in te ne bo mogel najti, bo tako, da me bo ubil. Vendar se jaz, tvoj služabnik, od svoje mladosti bojim GOSPODA.*

V času, ko so imena nekaj pomenila, bi mu starši dali ime »Otrok Baala« ali »Služabnik Karmela« ali kakšno drugo ime, značilno za čaščenje popularnih bogov, če ne bi bil pred njihovimi očmi strah pred Bogom.

Izbira takega imena mi kaže njihovo resno željo, da bi njihov sin lahko odrasel, da služi Jehovi, in da ne bi svojega kolena nikoli upognil pred osovraženimi maliki sidonske kraljice. Bodisi da je to bilo res ali ne, je skoraj gotovo, da tisoči najbistrejših vernikov dolgujejo svoja prva nagnjenja k bogaboječnosti prijetnim spominom na dom.

Koliko izmed nas bi lahko nosilo takšno ime, kot je ime Obadja. Kajti nič prej nismo zagledali luči, kot so nas naši starši skušali razsvetliti z resnico. Posvečeni smo bili služenju Bogu, še preden smo vedeli, da Bog obstaja. Prenekatera solza iskrene molitve je padla na naše deško čelo in nas zaznamovala za Nebesa. Negovani smo bili v vzdušju predanosti. Komaj je minil kak dan, v katerem nismo bili spodbujeni, da bi bili zvesti Božji služabniki, in ko smo bili še mladi, so nas rotili, naj iščemo Jezusa in mu predamo svoja srca.

Če Obadja ni imel milostnih staršev, ne morem ugibati, kako bi Obadja v tistih žalostnih dneh postal GOSPODOV vernik. To bi se sicer lahko zgodilo, če bi se slučajno srečal s kakšnim prijaznim učiteljem, blago pestunjo ali morda ljubeznivim služabnikom v hiši svojega očeta ali bogaboječim sosedom, ki si bi okrog sebe drznil zbrati majhne otroke in jim povedati o GOSPODU, Izraelovemu Bogu. Tudi kakšna sveta žena bi lahko v njegov mladi um prenesla GOSPODOVO postavo, še preden bi ga Baalovi svečeniki lahko zastrupili s svojimi lažmi. V povezavi s spreobrnitvijo tega moža v njegovi mladosti ni omenjen nihče in pravzaprav to ni pomembno, kajne? Če smo resnični Božji služabniki, s srcem na pravem mestu, mi niti ne želimo biti omenjeni.

Ta zgodba Obadjajeve bogaboječnosti je imela posebne znake pristnosti. Način, s katerim jo je opisal, je zelo poučen: »In vendar tvoj služabnik časti GOSPODA od mladih nog.«

»Jaz, tvoj služabnik, se od svoje mladosti bojim GOSPODA.« Komaj se spominjam, da bi v vsem svojem življenju v običajnem pogovoru slišal bogaboječnost otrok opisano s tem izrazom, čeprav je to običajna beseda v Svetem pismu. Mi pravimo: »Ljubi otrok je imel rad Boga.« Govorimo o tem, kako »so srečni« in tako naprej. Ne sprašujem se o pravilnosti jezika, a vendar Sveti Duh govori o »strahu GOSPODOVEM« kot »začetku modrosti«.

Strah GOSPODOV je začetek modrosti ...

Psalm 111,10

David pravi: »Pridite, otroci, prisluhnite mi: »Strahu GOSPODOVEGA vas bom učil.« Otroci bodo skozi vero v GOSPODA Jezusa pridobili veliko radosti, toda če je ta radost resnična, je polna očarljivega čaščenja in strahu GOSPODOVEGA.

Ni treba, da bi vam na veliko govoril o prednostih zgodnje bogaboječnosti. Zato jih bom samo strnil v nekaj stavkov. Verovati v Boga zgodaj v življenju pomeni biti rešen pred tisoč obžalovanji. Takšnemu človeku nikoli ne bo treba reči, da v svojih kosteh nosi grehe svoje mladosti. Zgodnja bogaboječnost nam pomaga, da oblikujemo prijateljstva za celo življenje, ki se bodo izkazala za koristna in nas rešijo pred tistimi, ki so škodljiva.

Mlad kristjan ne bo padel v običajne grehe mladostnika in svojega telesa ne bo poškodoval z nasilnimi dejanji. Zelo verjetno se bo poročil s kristjanko in tako bo imel na svojem pohodu proti nebesom sveto spremljevalko. Za svoje družabnike si bo izbral tiste, ki bodo njegovi prijatelji v cerkvi in ne v gostilni. To bodo pomočniki v kreposti in ne zapeljevalci v pregreho.

Verjemite, da ko začnemo življenje, je veliko odvisno od tega, katere ljudi si izberemo za naše družabnike. Če začnemo v slabi družbi, se je zelo težko ločiti od nje.

Človek, ki je zgodaj v življenju pripeljan h Kristusu, ima prednost, da mu On pomaga oblikovati svete navade in je rešen pred tem, da bi bil suženj slabih. Navade kmalu postanejo druga narava in zelo težko je oblikovati nove navade. Toda tiste, ki se oblikujejo v mladosti, se ohranijo tudi v starosti. Nekaj je v tistem verzu:

To je lažje delo, če začnemo
služiti GOSPODU pravočasno;
Toda grešniki, ki se postarajo v grehu,
se zakrknejo v svojih prestopkih.

Prepričan sem, da je tako. Še več, opažam, da zelo pogosto tisti, ki so h Kristusu pripeljani v svoji mladosti, veliko hitreje in raje rastejo v milosti kot ostali. Ni se jim treba znebiti toliko navad in ni jim treba prenašati takšne teže starih spominov. Brazgotine in krvaveče rane, ki delujejo po preživetih letih v hudičevi službi, manjkajo tem, ki jih GOSPOD privede v Svojo cerkev, še preden bi odtavali daleč v svet.

Kar se tiče vpliva zgodnje bogaboječnosti na druge, je ne morem dovolj priporočiti. Kako privlačna je! Milost je videti najprivlačnejša v mladosti. Tega, česar ne bo videti pri odraslem, bo najpovršnejšemu opazovalcu takoj padlo v oči, ko bo to videl pri otroku. Milost v otroku ima prepričljivo moč – verolomni odvrže svoje orožje in se čudi. Beseda, spregovorjena iz otroka, ostane v spominu in njeni preprosti naglasi se dotaknejo srca. Kjer odpove duhovnikova pridiga, lahko pridobi zmago otrokova molitev.

Še več, vera v otroku predstavlja spodbudo tistim v zrelejših letih. Ko drugi vidijo malčke odrešene, si rečejo: »Zakaj ne bi tudi mi našli GOSPODA?« Po določeni skrivni moči otroška bogaboječnost odpira zaprta vrata in obrača ključ v ključavnici nevere. Kjer poti za resnico

Obadjajeva zgodnja bogaboječnost

ni moglo priboriti nič drugega, je to storila otrokova ljubezen. Še vedno je resnično:

Iz ust otročičev in dojenčkov si zaradi svojih sovražnikov
odredil moč, da bi lahko utišal sovražnika in maščevalca.

Psalm 8,2

19. poglavje

Obadja in Elija

Mladostna bogaboječnost vodi naprej v neomajno bogaboječnost. Obadja je lahko rekel: »Vendar se jaz, tvoj služabnik, od svoje mladosti bojim GOSPODA.« Čas ga ni spremenil. Ne glede na to, koliko je bil star, se njegova vera ni razkrajala.

Vsi imamo radi novosti in poznal sem nekaj mož, ki so zaradi spremembe skrenili s prave poti. Ni težko do smrti hitro zgoreti v mučeništvu. Pečenje v počasnem ognju je veliko hujši preizkus trdnosti. Vztrajati v milosti med dolgim življenjem skušnjav resnično pomeni biti bogaboječ. Kajti Božja milost, spreobrniti moža kot je bil Pavel, ki je bil poln groženj proti svetim, je fantastična. Toda da Božja milost ohranja vernika deset, dvajset, trideset, štirideset, petdeset let, je prav tako velik čudež in zasluži več naše velikanske hvale, kot jo običajno narekuje. Obadjaja pretečeni čas ni prizadel. Ko je bil star, je bil takšen kot je bil v mladosti.

Niti ga ni odnesla moda takratnih hudobnih časov. Biti GOSPODOV služabnik so imeli za nizkotno stvar, staromodno in omejeno, kot stvar preteklosti. »Moderna miselnost« tistega časa je bilo čaščenje Baala. Ves dvor je hodil za sidonskim bogom in vsi dvorjani so šli po isti poti. Plemiči in plemkinje so častili Baala, ker je kraljica častila Baala. Toda Obadja je rekel:

» ... vendar se jaz, tvoj služabnik, od svoje mladosti bojim
GOSPODA.«

Prva knjiga Kraljev 18,12

Blagoslovljen je mož, ki mu ni mar za modo, ker bo le-ta prešla. Če nekaj časa vlada navdušenje za zlo, kaj naj verujoči človek stori

drugega kot to, da trdno vztraja pri resnici? Obadja ni bil prizadet zaradi odsotnosti sredstev milosti.

Duhovnik in leviti so zbežali v Judejo, preroke so ubili ali pa so bili skriti in javnega GOSPODOVEGA čaščenja ni bilo v Izraelu. Tempelj je bil daleč stran v Jeruzalemu, zato ni imel priložnosti slišati karkoli, kar bi ga učvrstilo ali spodbudilo, vendar kljub temu Obadja ni skrenil s svoje poti.

Njegov položaj je bil povrh vsega zelo težaven – bil je glavni dvorni oskrbnik. Če bi ustregel Jezabeli in častil Baala, bi mu bilo v njegovem položaju veliko lažje, ker bi užival njeno kraljevsko pokroviteljstvo. Toda bil je tam, voditelj v Ahabovi hiši, vendar se je bal GOSPODA. Najbrž je moral ravnati zelo taktno in skrbno paziti na svoje besede. Ne čudim se, da je postal zelo previden in se je celo nekoliko bal Elija, da mu ne bi le-ta dal naloge, ki bi vodila v njegov propad. Postal je izredno preudaren in gledal na stvari iz druge strani, da ne bi ogrozil svoje vesti ali spravil v nevarnost svojega položaja. To zahteva neobičajno modrega moža, toda kdor to lahko doseže, bo naredil dober vtis. Obadja ni zbežal pred svojim položajem, niti ni odstopil od svoje vere. Če bi bil prisiljen delati krivico, sem prepričan, da bi posnemal duhovnike in levite ter se zatekel v Judejo, kjer se je čaščenje GOSPODA nadaljevalo. Toda čutil je, da lahko v svojem privilegiranem položaju brez popuščanja malikovanju naredi nekaj za Boga, zato se je odločil ostati in se boriti.

Kadar ni upanja na zmago, se lahko tudi umakneš. Toda hraber mož je tisti, ki presliši zvok trobente, ko ta zatrobi umik in zamiži pred teleskopom ter noče videti znaka za prekinitve ognja, temveč samo vztrajno drži svoj položaj v upanju in naredi sovražniku čim več škode. Obadja je bil mož, ki je v resnici »branil utrdbo«, saj je čutil, da je njegova naloga ostati blizu okrutne ženske in rešiti življenja vsem stotim Božjim služabnikom pred njeno kruto močjo, ko so bili vsi preroki zaradi Jezabele obsojeni na smrt. Če ne bi mogel storiti nič več kot doseči toliko, ne bi živel zaman.

Občudujem moža, čigar odločitev je bila enaka njegovi preudarnosti, čeprav bi se sam zelo bal zasesti tako tvegan položaj. Njegova pot je bila podobna hoji po napeti vrvi. Tega ne bi hotel poskusiti sam, niti ne bi priporočil komu izmed vas, da bi poskusil nekaj tako tveganega. Elijeva vloga je veliko bolj varna in sijajna. Prerokova pot je bila dovolj jasna. Ni mu bilo treba ugajati, temveč Ahabu dokazati zmoto. Ni mu bilo treba biti pazljiv, temveč ravnati na neustrašno odkrit način za Izraelovega Boga. Koliko večji mož se nam zdi Elija, če oba primerjamo. Obadja pade na obraz pred njim in ga naslavlja »Moj GOSPOD Elija« in to po pravici, saj mu je bil podrejen. Sam pa ne smem zapasti k enakemu razpoloženju glede pomembnosti Elija. Za Obadjaja je bilo sijajno, da je zmogel Ahabovo gospodinjstvo z Jezabelo v njem, vendar je kljub vsemu ohranil priporočilo Božjega Duha, naj se zelo boji GOSPODA.

Kljub temu je ohranil tudi svoj uspeh v življenju. In to mu štejem kot zelo veliko zaslugo. Nič ni bolj tveganega za moža, kot biti uspešen v tem svetu ter postati bogat in ugleden. Seveda si to želimo, po tem hrepenimo in za to si prizadevamo. Toda kako mnogo jih je zaradi uspešnosti izgubilo vse duhovno bogastvo!

Mož, ki je ljubil Božje ljudstvo, sedaj pravi: »To je prostaški razred ljudi.« Tako dolgo kot je lahko slišal evangelij, mu ni bila mar arhitektura hiše. Toda sedaj je postal esteta in mora imeti koničast vrh zvonika, gotsko arhitekturo, prižnico iz marmorja, svečeniško trgovino s klobuki in modnim blagom, konservatorij v cerkvi in vse vrste izumetničenih stvari. Ko si je napolnil svoj žep, si je izpraznil možgane in še posebej je izpraznil svoje srce. V enakem razmerju, kot je napredoval v svojem premoženju, je odpadel od resnice in načel. To je hudoben posel, ki bi ga v preteklosti prvi obsodil. V takšnem vedenju ni junaštva. To je strahopetno do zadnje mere. Bog nas obvaruj pred njim; toda velika množica ljudi ni obvarovana pred tem. Njihova vera ni stvar načel, temveč stvar koristi. Ni iskanje resnice, temveč hrepenenje po imenitni družbi, karkoli že to lahko pomeni. Slavljenje Boga ni njihov cilj, temveč da bi za svoje hčere dobili bogate soproge. Ni vest tista, ki jih vodi, temveč upanje, da

bodo lahko povabili gospoda Johna k sebi na kosilo in v zameno kosili v dvorcu.

Ne mislite, da sem sarkastičen. Govorim vam v trezni užaloščenosti o stvareh, ob katerih se počutim osramočen. Dnevno slišim o njih, čeprav me osebno ne prizadenejo. To je doba hudobnosti, maskirana z dostojno zunanjo podobo. Bog nam pošilja moža iz testa, kot je John Knox, ali če imate raje, kot je Elija iz diamantnega gramoza. In če sta se ta dva izkazala kot preveč toga in nepopustljiva, bi bili lahko zadovoljni z možmi, kot je Obadja. Verjetno je težje oblikovati može, kot je Obadja: toda pri Bogu je vse mogoče.

Obadja, s svojo zgodnjo milostjo in stanovitno odločnostjo postane mož znamenite bogaboječnosti in to je še bolj presenetljivo, če upoštevamo, kaj je bil in kje je bil. Znamenita bogaboječnost se je našla pri plemenitem visokem komorniku Ahabovega dvora! To je resnično čudež milosti. Vera tega moža je bila silovita. Ni je tako odkrito uporabil kot Elija, ni bil poklican k takšni življenjski poti, temveč je bivala globoko v njegovi duši in ostali so to vedeli. Jezabela je to vedela, o tem ne dvomim. Ni ji bil všeč, toda morala ga je prenašati. Nanj je gledala postrani, toda ni ga mogla odstraniti. Ahab se mu je naučil zaupati in ni mogel brez njega, ker je bil Obadja modrejši. Morda ga je Ahab želel obdržati samo zato, da bi Jezabeli pokazal, da je še vedno mož in je lahko bil svojeglav, če je želel.

Razložite si to, kakor hočete, toda izredno je bilo, da je v središču upora proti Bogu deloval nekdo s silovito predanostjo Bogu. Tako kot je strašno najti Juda Iškarijota med apostoli, je veličastno odkriti Obadjaja med Ahabovimi dvorjani. Kakšna milost je delovala, da je ohranjala takšen ogenj v sredi morja, takšno bogaboječnost sredi podle krivičnosti!

Obadjajeva zgodnja vera je zanj kasneje postala udobna bogaboječnost. Ko je mislil, da ga hoče Elija izpostaviti veliki nevarnosti, se je skliceval na svoje dolgo služenje Bogu z besedami:

» ... vendar se jaz, tvoj služabnik, od svoje mladosti bojim
GOSPODA.«

Prva knjiga kraljev 18,12

Prav tako, kot je rekel David, ko se je postaral:

O Bog, učil si me od moje mladosti in doslej sem oznanjal
tvoja čudovita dela. Tudi sedaj, ko sem star in sivolas, o
Bog, me ne zapusti, dokler ne pokažem tvoje moči *temu*
rodu *in* tvojo oblast vsakemu, *ki* bo prišel ...

Psalm 71,17–18

Ko se ljudje postarajo, jim bo v veliko tolažbo gledati svoje življenje, ki so ga preživeli v služenju Bogu. Ne boš se zanašal na svoje služenje, ne boš mislil, da je kaj zaslug v njem, temveč boš za to blagoslavljal Boga. Služabnika, ki je bil od svoje mladosti s svojim gospodarjem, ne bi smeli spoditi, ko osivi. Gospodar zdrave pameti spoštuje osebo, ki mu je dolgo in dobro služila. Recimo, da živi z vami v družini stara varuška, ki vas je negovala kot otroka in je vzgojila tudi vaše otroke. Ali bi jo vrgli na cesto, ko je opravila svoje delo? Ne, zanjo se boste kar najbolj zavzeli in če je v vaši moči, jo boste držali stran od doma za brezdomce. GOSPOD je veliko bolj dobrotljiv in milostljiv, kot smo mi, in Svojih starih služabnikov nikoli ne bo zavrnil.

20. poglavje

Abijevega ›nekaj dobrega‹ – I

Jerobeam, ki ga je GOSPOD postavil na Izraelov prestol, se je izkazal nezvestega. Prišel je čas, da ga vrže s prestola. GOSPOD, ki običajno najprej pokaže palico, preden dvigne sekiro, je poslal v njegovo hišo bolezen: njegov sin Abija je hudo zbolel.

Potem so se starši spomnili na starega Božjega preroka in preko njega želeli izvedeti, kaj se bo zgodilo z otrokom. Kralj je prosil egiptovsko princeso, ki jo je poročil, naj se preobleče v kmečko ženo in tako dobi od Božjega moža ugoden odgovor. Bal se je namreč, da ne bi prerok, če bi vedel, da je povpraševalec Jerobeamova žena, nad njim in njegovim otrokom napovedal nadlogo.

Ubogi neumni kralj! Predstavljal si je, da prerok, ki lahko vidi v prihodnost, ne more pa prepoznati preobleke, s katero se je lahko njegova kraljica prikrla! Mati je bila tako zaskrbljena za usodo svojega sina, da je zapustila bolniško sobo in šla v Šilo, da bi slišala prerokovo mnenje. Zaman je bila njena zvita preobleka! Slep prerok je bil še vedno videc in ne samo, da jo je prepoznal, še preden je stopila v hišo, temveč je videl tudi prihodnost njene družine. Prišla je polna praznoverja, da bo slišala vedeževanje, toda odšla je mračna. Slišala je o svojih hibah in svojo obsodbo.

V strašnem sporočilu, ki ga je prerok Ahija predal Jerobeamovi ženi, je bila samo ena sama svetla točka.¹⁸ Bila je samo ena beseda

18 Prva knjiga Kraljev 14,13 Ves Izrael bo žaloval za njim in ga pokopal, kajti on bo edini izmed Jerobeamovih prišel do groba, ker se je v Jerobeamovi hiši v njem našla *neka* dobra stvar do GOSPODA, Izraelovega Boga.

utehe, vendar žal poganski kraljici ni nudila nobene tolažbe. Otrok je bil milostno določen, da bo umrl, ker se je v Jerobeamovi hiši le na njem našlo nekaj, kar je vseč GOSPODU, Izraelovemu Bogu«. Poglejmo kaj vemo o mladem princu Abiju. Njegovo ime je bilo primerno. Dobro ime lahko pripada zelo slabemu človeku, toda v tem primeru je bilo nošeno upravičeno. On je Boga klical svojega Očeta in njegovo ime označuje prav to.

»Ab«, je kot veste, beseda za Očeta in Jah je beseda za Jehova – Jahve je bil njegov oče. Imena ne bi omenil, če ga njegovo življenje ne bi uresničilo. Oh, vi, ki nosite dobra biblijska imena, poskrbite, da jih ne boste onečastili!

V tem otroku je bilo »nekaj, kar je vseč GOSPODU, Izraelovemu Bogu«, Toda, kaj je bilo to? Kdo bi to označil? Pred nami se odpira brezmejno polje ugibanja. Vemo, da je bilo v njem nekaj dobrega, toda kakšno obliko je le to prevzelo, ne vemo. Tradicija je postavila trditve, toda ker so te zgolj izmišljotine, da zapolnijo praznino, so komaj vredne omembe. Naše lastne presoje bodo verjetno enako netočne kot ta neverjetna izročila. Veliko se lahko naučimo iz molka Svetega pisma. Ni nam natančno povedano, katera je bila tista dobra lastnost, ker je katerakoli dobra stvar v GOSPODOVIH očeh zadosten znak milosti. Čeprav otrokova vera ni omenjena, smo prepričani, da je imel vero v živega Boga, ker brez nje v Božjih očeh ne bi bilo v njem ničesar dobrega. Kajti »brez vere je nemogoče ugajati Bogu«. Bil je otrok, ki je veroval v Jahveja, Izraelovega Boga.

Njegova mati ga je pustila zato, da bi na njegovo prošnjo šla h GOSPODOVEMU preroku povprašat glede njega. Blizu dvora je bilo mnogo lažnih prerokov. Njegovemu očetu ne bi bilo potrebno poslati žene v Šilo, če ne bi deček prosil za to. Otrok je veroval v veličastnega Boga, ki je naredil nebo in zemljo, in ga v veri častil. Vendar se ne bi spraševal, če je bila v tistem otroku bolj očitna njegova ljubezen kot njegova vera. Spreobrnjeni otroci namreč običajno bolj govorijo o ljubezni do Kristusa kot o zaupanju v Njega. Ne zato, ker v njih ni vere, temveč zato, ker je čustvo ljubezni

duševno bolj sorodno otrokovi naravi kot je bolj razumsko dejanje vere. Srce je pri otroku veliko in zato ljubezen postane njegov najlažje viden sad. Ne dvomim, da je ta otrok že zgodaj pokazal vdanost nevidnemu Jahveju in odpor do malikov očetovega dvora. Verjetno je pokazal sveti gnus pred čaščenjem boga v podobi teleta. Celotni otrok bi imel dovolj razuma zaznati, da mora biti napačno izenačenje veličastnega in sijajnega Boga z bikcem, ki ima rogove in kopita. Morda je otrokova prečiščena narava izvirala tudi iz tistih osnovnih duhovnikov, najnižjih v deželi, ki jih je njegov oče zbral skupaj. Ne poznamo natančno oblike, ki jo je privzela, toda tukaj je bila: »nekaj dobrega« je bilo v otrokovem srcu, kar je bilo vseč Jahveju, Izraelovemu Bogu.

To, kar je bilo v njem, ni bilo zgolj nagnjenje k dobremu, niti dobra želja, temveč resnično dobra, bistvena vrlina. V njem je živela resnična in bistvena milost in to je veliko več kot prehodna želja. Kakšen otrok je ta, ki ne bi ob določenem času, ko je bil poučen v strahu GOSPODOVEM, začutil drhtenja srca in hrepenenja po Bogu? Smola. Dobrota je tako pogosta kot jutranja rosa. Toda gorje, le-ta prav tako hitro tudi izgine. Mladi Abija je imel v sebi nekaj zadosti realnega in bistvenega, da je bilo to imenovano »dobra stvar«, Božji Duh je v njem zanesljivo delal in v njem je pustil neprecenljiv dragulj milosti. Občudujmo to dobro stvar, čeprav je ne moremo natančno opisati.

Občudujmo tudi, da je bilo v otrokovem srcu »nekaj dobrega,« ker ni jasno, kako je tja prišlo. Ne moremo povedati, kako je milost vstopila v Tirco in na tamkajšnji dvor ter si pridobila to mlado srce. Bog je videl dobro stvar, ker vidi najmanjšo dobro stvar v kateremkoli izmed nas. Ima namreč hitro oko, da zazna vse kar gleda proti Njemu. Toda kako je to delovanje milosti prišlo do otroka? Ni nam razkrito in ta molk nam je v poduk. Za nas ni pomembno vedeti, kako otrok sprejme milost. Ni treba, da smo bolešno željni izvedeti kdaj, kje ali kako je bil otrok spreobrnjen. Morda je celo nemogoče povedati, ker je Božje delovanje tako postopno, da ne moremo vedeti ne dneva in ne ure. Celotni tisti, ki so spreobrnjeni v zrelejših letih,

svojega spreobrnjenja ne morejo podrobno opisati. Toliko manj lahko pričakujemo, da bomo očrtali izkušnjo otrok, ki se nikoli niso izgubili v očitnemu grehu, temveč so pod omejitvami bogaboječe vzgoje ohranjali zapovedi od svoje mladosti - tako kot ta otrok iz Pisem.

Kako to, da je ta otrok imel to stvar, dragoceno za Boga, v svojem srcu? Toliko vemo: prepričani smo, da jo je tja položil Bog. Toda s kakšnimi sredstvi? Otrok po vsej verjetnosti ni slišal učenja Božjih prerokov. Nikoli ni bil, kot mladi Samuel, pripeljan v GOSPODOVO hišo. Njegova mati je bila malikovalska princesa, njegov oče je bil med najhudobnejšimi možmi, a vendar je Božja milost dosegla njunega otroka.

Ali je GOSPODOV Duh deloval na njegovo srce skozi njegove misli? Mogoče je zadevo premislil in je spoznal, da je Bog Bog in da se ga ne sme častiti pod podobo teleta, kot ga je častil njegov oče? Celo otrok bi lahko to videl. Ali je kakšen osamljen častilec pod zidom palače pel hvalnice Jahveju?

Morda je otrok videl svojega očeta tisti dan, ko je vzdignil svojo roko proti Jahvejevemu preroku pri oltarju v Betelu in se mu je nenadoma posušila njegova desna roka? Ali je otrok zajokal, ko je videl svojega očeta tako paraliziranega v oblasti Njegove moči? In ali se je smejal iz radosti srca, ko je bil po prerokovi molitvi njegov oče spet kakor poprej? Ali je ta veliki čudež milosti v njem povzročil ljubezen do Izraelovega Boga? Morda je to zgolj domislek, da bi to lahko bilo tako? Posušena desna roka pri očetu in to pri očetu kralju je stvar, o kateri bi otroku gotovo povedali. Če je bila ozdravljena po molitvi, bi govorice o čudežu napolnile dvor. O tem bi govorili vsi in tudi princ bi slišal o tem.

Kaj pa, če je ta malček imel bogaboječo dojiljo? Kaj, če je bil zanj sel ljubezni kakšno dekle, kot je bila tista, ki je služila Naamanovi ženi? Ali mu je dojlja pela kakšno pesem s Siona in mu pripovedovala o Jožefu in Samuelu, ko ga je nosila sem ter tja? Izrael

je nedavno zapustil svojega Boga, zato je ohranil nekaj zvestih sledilcev Abrahamovega Boga. Morda je eden izmed njih otroku prinesel zadosti znanja, da je to znanje postalo sredstvo za posredovanje Božje ljubezni njegovi duši.

Lahko ugibamo, toda ne moremo se pretvarjati, da vemo, ali je bilo tako, niti ni potrebe po tem. Če se bo pokazalo sonce, je malo pomembno, kdaj se je tisti dan prvič zasvitilo. Ko vidimo v otrocih nekaj dobrega, bodimo zadovoljni s to resnico, čeprav ne moremo povedati, kako je tja prišla. Božji izvolitveni ljubezni nikoli ne zmanjka sredstev, da izpelje svoj namen. Svojo učinkovito milost lahko pošlje v srce Jerobeamove družine: in medtem ko se oče meče na obraz pred svojimi maliki, lahko GOSPOD sebi najde resničnega častilca v kraljevem otroku. »Iz ust otročičev in dojenčkov si ukazal moč zaradi Tvojih sovražnikov«. Tvoje stopinje niso vedno vidne, o Bog milosti, toda naučili smo se te oboževati v Tvojih delih, celo kadar ne razumemo Tvojih poti.

Ta »dobra stvar« je v določenem obsegu opisana. To je bila »dobra stvar za Jahveja, Izraelovega Boga«, dobra stvar je gledala proti živemu Bogu. V otrocih bomo pogosto našli dobre stvari v odnosu do njihovih staršev, pa najsi so negovane ali ne. Toda te niso zadostni dokazi milosti. Včasih se bodo našle dobre stvari v smeri ljubeznivosti in moralne odličnosti. Naj bodo vse priporočljive in vzgojene, toda niso jasni sadovi milosti. Da reši dušo, mora biti ta dobra stvar vseč Bogu.

Spomnite se, kako beremo v Novi zavezi o kesanju do Boga in o veri v našega GOSPODA Jezusa Kristusa. Glede tega je bistvena smer, v katero gleda lice dobre stvari. Življenje je v pogledu. Če človek potuje stran od Boga, potem vsak korak, ki ga naredi, povečuje razdaljo med njima. Toda če je njegov obraz obrnjen proti GOSPODU, bo morda sposoben samo otroškega opotekajočega se koraka, kljub temu pa se bo vsak trenutek pomikal bližje in bližje. V tem otroku je bilo nekaj dobrega *do Boga* in to je najbolj razpoznavno znamenje resnično dobre stvari.

Otrok je imel ljubezen in v tej ljubezni je bila ljubezen do Jahveja. Imel je vero, toda to je bila vera v GOSPODA. Njegov verski strah je bil strah pred živim Bogom. Njegove otroške misli, želje, molitve in hvalnice so bile namenjene resničnemu Bogu. To želimo videti ne samo pri otrocih, temveč tudi pri odraslih. Želimo videti njihova srca obrnjena h GOSPODU in njihove misli ter želje potovati proti Najvišjemu.

V tem dragem otroku je ta »dobra stvar« naredila takšen zunanji značaj, da je postal otrok izredno priljubljen. O tem smo prepričani, saj je rečeno: »Ves Izrael bo žaloval za njim«, Verjetno je bil dedič kraljestva svojega očeta in v Izraelu so bila bogaboječa, toda užaloščena srca, ki so upala, da bodo videla boljše čase, ko bo ta otrok zasedel prestol. Morda so celo tisti, ki jim vera ni bila mar, vendarle nekako opazili mladeniča in pred seboj opazovali njegovo prihajanje in odhajanje ter rekli: »On je Izraelovo upanje. Ko ta deček postane mož, bodo nastopili boljši časi.« In tako je Abija ob svoji smrti edini izmed vse svoje rodbine prejel solze in grob. Umrli je obžalovan in pokopan je bil s častjo, medtem, ko so vse ostale v Jerobeamovi hiši požrli psi in jastrebi.¹⁹

Blagoslov je, ko je v naših otrocih takšna dobra stvar, da kljub majhnosti in nepomembnosti postanejo priljubljeni. Nimajo takšnega položaja, da bi si zagotovili splošno občudovanje, ki ga je užival ta mladi princ, toda vseeno je Božja milost v otroku zelo ljubka stvar in sproži splošno odobravanje. Mladostna bogaboječnost je zame zelo ganljiva stvar. Z veliko hvaležnostjo vidim Božjo milost v možeh in ženah, toda ko jo vidim pri otrocih, me oblijejo solze navdušenja. Izjemna lepota je v teh cvetnih popkih GOSPODOVEGA vrta. Imajo prijeten vonj, ki ga pri najlepših zemeljskih lilijah ne najdemo. S pomočjo teh malih GOSPODOVIH puščic ljubezen do GOSPODA Jezusa

19 Prva knjiga Kraljev 14,11 Tistega, ki bo od Jerobeamovih umrl v mestu, bodo žrli psi. Tistega pa, ki umre na polju, bo žrla perjad neba, kajti GOSPOD je *to* govoril.

osvoji marsikatero srce. Prav njihova majhnost je del prednosti, da prodrejo v srce drugih.

Brezbožni morda ne ljubijo milosti, ki je v otrocih, toda ker ljubijo otroke, v katerih to milost najdemo, ne morejo več govoriti proti veri, kot bi to sicer počeli. Da, še več, Sveti Duh te otroke uporablja za še višje cilje in tisti, ki jih vidijo, so pogosto prevzeti od želje po boljših stvareh.

21. poglavje

Abijevega »nekaj dobrega« – II

Abija ni nosil širokega molitvenega jermena, toda bil je krotkega in mirnega duha. Morda ni bil kaj prida govorec, sicer bi bilo rečeno: »Kar zadeva Izraelovega Boga, je govoril le dobre stvari.« Lahko je bil plašen, samotarski, skoraj tihi deček, toda »dobra stvar je bila v njem«. In to je tista stvar, ki si jo želimo za vsakega izmed naših prijateljev – delovanje Božje milosti znotraj njih. Veličastno bistvo ni v sijajni obleki, niti v močnih čevljih religije. Imejmo v sebi Božje življenje in zaradi tega notranjega življenja čutimo ter razmišljajmo, kot bi to storil Jezus. Le majhna je vrednost zunanje religije, razen če je produkt notranjega življenja. Resnična milost ni kot obleka, ki jo oblečemo in slečemo, temveč je bistven del osebe. Ta otroška bogaboječnost je resnične, osebne, ponotranjene vrste. Naj imajo vsi naši otroci v sebi neko dobro stvar!

Rečeno nam je, da se je ta dobra stvar »našla« v njem. To pomeni, da je bila vidna v njem brez posebnih težav, ker se izraz »najti« uporablja tudi, kadar ne vključuje kakšne velike preiskave. Ali ne pravi GOSPOD:

Poiskam sem od *tistih, ki niso spraševali po meni*; ...

Pismo Rimljanom 10,20

Goreča bogaboječnost, ki je podobna otroški, se kmalu izkaže. Otrok je navadno veliko manj zadržan kot mož. Male ustnice niso zamrznjene s hladno opreznostjo, temveč razodevajo srce. Bogaboječnost pri otroku se pokaže celo na površju, tako da so osebe, ki pridejo k hiši kot obiskovalci, presenečene ob odkritosrčnih izjavah, ki izdajajo mladega kristjana.

Mnogo jih je bilo v Tirci, ki so enostavno vedeli, da je imel ta otrok v sebi neko dobro stvar v odnosu do Jahveja. Morda jim ni bilo mar, da bi to videli. Morda so upali, da bo po zgledu dvorjanov, ki so ga obdajali, to iztisnjeno iz njega, toda še vedno so vedeli, da je bila tam. Prepoznali so jo brez težav.

Izraz v sebi nosi še drugi odtenek. To pomeni, da ko je Bog, natančen preiskovalec src, ki preizkuša vajeti človeških otrok, obiskal tega otroka, je v njem našel nekaj, kar ga je hvalilo in slavilo. »Nekaj dobrega« so v njem odkrile tiste oči, ki ne morejo biti prevarane. Ni vse zlato, kar se sveti, toda kar je bilo v tem otroku, je bila pristna kovina. Oh, da bi bilo to lahko resnično za vsakega izmed nas, ko bomo kot z ognjem preizkušeni! Ker je služil Jahveju je bil morda njegov oče jezen nanj. Toda ne glede na to, kakšna je bila njegova preizkušnja, je iz nje prišel nepoškodovan.

Izraz me nekoliko napeljuje na misel o presenečenju. Kako je ta dobra stvar prišla v otroka? »V njem se je našlo nekaj dobrega,« – kot kadar mož na polju najde zaklad. Kmet ni mislil na drugega kot na svoje vole, na svoje premoženje in na svoj pridelek, ko je nenadoma plug razkril skriti zaklad. Našel ga je, toda kako je tja prišel, tega ni mogel izvedeti. Tako tudi v tem otroku, tako neugodno postavljenim, na presenečenje vseh, najdemo nekaj dobrega v odnosu do GOSPODA, Izraelovega Boga. Poglejte, njegova spreobrnitev je zavita v skrivnost. Ni nam povedano o tem, katera milost je bila v njegovem srcu, niti od kod je prišla, prav tako ne, kakšna posebna ravnanja je povzročila. Toda *najdena* je bila tam, kjer je ne bi nihče pričakoval. Verjamem, da je ta primer značilen za mnoge izbrane otroke, ki jih Bog na dvoriščih in ozkih ulicah Londona pokliče po Svoji milosti. Ne smete pričakovati, da boste zabeležili njihovo izkušnjo, njihove občutke in njihova življenja ter jih v celoti sešteli. Ne smete se zanašati, da boste natančno poznali datume in sredstva, temveč morate vzeti otroka, kot moramo vzeti Abija, in se razveseliti, da najdemo v njem mali čudež milosti, ki nosi na sebi Božji pečat. Stari prerok je v GOSPODOVEM imenu potrdil mladega princa kot iskrenega

sledilca Najvišjega. Na podoben način Gospod postavi svoj potrditveni znak milosti na otroke, ki se na novo rodi jo, in zadovoljni moramo biti, da to vidimo, čeprav manjkajo nekatere druge stvari. Tista dela Svetega Duha, ki jih ne moremo natančno opisati, pozdravimo z zadovoljstvom.

Vse, kar je o tem primeru povedanega, je, da je bilo v njem »nekaj dobrega.« To se bere, kot da je bilo božansko delo doslej samo iskra milosti, začetek duhovnega življenja. Ničesar zelo osupljivega ni znanega, sicer bi bilo omenjeno bolj določno. On ni bil junaški sledilec Jahveja in njegova dejanja zvestobe Bogu niso zapisana, ker zaradi svojih nežnih let ni imel niti moči niti priložnosti, da bi storil nekaj, kar bi bilo zapisano. Glede na to, da beremo, da je bilo v njem »nekaj dobrega«, je videti, da to ni bilo popolno in ni bilo pospremljeno z vsemi dobrimi stvarmi, ki bi jih nekdo lahko želel. Mnoge dobre stvari so manjkale, toda »nekaj dobrega« se je pokazalo, zato je bil otrok sprejet in po Božanski ljubezni rešen pred sramotno smrtjo.

V slabi hiši smo sposobni spregledati »nekaj dobrega«. Da je bil milosten otrok rojen na Jerobeamovem dvoru, je bila najbolj čudovita stvar izmed vsega. Mati običajno obvladuje hišo, toda kraljica je bila egiptovska princesa in malikovalka. Oče ima velikanski vpliv, toda v tem primeru je Jerobeam grešil in Izraela zapeljal v greh. Preseneča me kot čudež, da bi lahko Izraela zapeljal v greh, toda svojega otroka ni mogel pripraviti, da bi grešil. Vsa dežela občuti kužni Jerobeamov vpliv, a vendar je blizu njegovih nog svetla točka, ki jo je suverena milost obvarovala pred okužbo. Njegov prvorojenec, ki bi naravno posnemal svojega očeta, je bil njegovo pravo nasprotje. V Jerobeamovem dediču se je našlo »nekaj dobrega proti Jahveju, Bogu Izraela«. Na takem kraju milosti ne iščemo in nagnjeni smo k temu, da jo spregledamo.

Če greste na slepe ulice naših velikih mest, ki so vse prej kot luksuzne, boste videli, da so preplavljene z množico revnih otrok, in kjer je očitno obilje greha, komaj pričakujete, da boste videli milost.

V vročinskih brlogih in pogubnih ozkih ulicah velikih mest slišite preklinjanje in vidite pijanost na vseh straneh, toda zaradi tega ne recite, da tam ni Božjega otroka. Ne recite v sebi: »Izvoljujoča Božja ljubezen se nikoli ni odločila za katerega od teh.« Kako veste? Eden izmed teh ubogih malih razcapanih otrok, ki se igrajo na kupih prahu, je lahko našel Kristusa v šoli za revne otroke in mu je morda namenjeno mesto na Kristusovi desnici. Ta dragulj je dragocen, čeprav je odvržen v vso tisto navlako. Čeprav leži na kupu gnoja, je ta diamant lesketajoč. Če je v otroku »nekaj dobrega do GOSPODA, Izraelovega Boga, ga ne smemo nič manj ljubiti zgolj zato, ker je njegov oče tat in njegova mati pije gin. Nikoli ne prezirajte najbolj razcapanega otroka.

Kristusov služabnik na Irskem, ki je služil v majhnem protestantskem združenju, je že nekaj nedelj opazoval zelo razcapanega dečka, ki je v cerkveni ladji stal blizu vrat in zelo željno poslušal pridigo. Želel je izvedeti, kdo bi ta fant lahko bil, toda vedno je izginil takoj, ko se je pridiga končala. Prosil je enega ali dva prijatelja, da bi pazila, toda na nek način je fantu vedno uspelo ulti in nikoli ga niso mogli odkriti. Prišla je neka nedelja, ko je služabnik pridigal: »Njegova lastna desnica in Njegova sveta roka sta mu priborila zmago« in po tem je fanta povsem pogrešil. Šest tednov je minilo in otrok ni več prišel, toda pojavil se je mož s hribov in prosil Božjega služabnika, naj pride obiskat njegovega sina, ki je umiral. Živel je v bedni kolibi zgoraj v planinah. Slabih deset kilometrov hoje v dežju skozi močvirja in čez hribe in Božji služabnik je prišel do vrat kolibe. Ko je vstopil, je ubogi fant sedel na postelji in takoj, ko je zagledal pridigarja, je pomahal z roko in zavpil: »Njegova lastna desnica in Njegova sveta roka sta mu priborila zmago.« To je bil njegov zaključni govor na zemlji, njegov umirajoči vzklík zmage. Kdo ve, toda kljub revščini, grehu in nevednosti, ki so gotovo obdajali mladega spreobrnjenca, mu je v mnogih primerih GOSPODOVA desnica in sveta roka priborila zmago? Zato ne prezirajmo milosti, kjerkoli je že, temveč pogumno cenimo, kar smo sposobni videti.

Ne moremo razumeti, da so dragi Božji malčki, ki ljubijo Njega, pogosto poklicani, da trpijo. Mi pravimo: »V redu, če bi bil moj otrok, bi ga takoj zdravil in mu olajšal njegovo trpljenje.« Vsemogočni Oče pa dopušča, da so Njegovi dragi malčki prizadeti. Bogaboječ Jerobeamov otrok leži bolan vendar njegov hudobni oče in njegova mati nista bolna. Skoraj bi si želeli, da bi bila onadva in bi morda povzročila manj zla. V družini je samo eden bogaboječ in ravno on leži bolan! Zakaj je bilo tako? Zakaj je tako v drugih primerih?

Videli boste milostnega otroka pohabljenega, videli boste dekle z nebeškim umom jetično. Pogosto boste videli težko Božjo roko počivati tam, kjer je svoj izbor določila Njegova večna ljubezen. V vsem tem je pomen in o njem nekaj vemo. In če ne bi ničesar vedeli, bi vseeno verjeli v Gospodovo dobroto. Jerobeamov sin je bil kot smokva iz egiptovske smokve, ki ne dozori, dokler ni poškodovana s svojo boleznijo, potem je na hitro dozorela za slavo. Poleg tega je bila njegova bolezen v dobro njegovemu očetu in materi. Če bi se hotela učiti iz bolečine, bi jima lahko bila v velik blagoslov. Pripeljala ju je do Božjega preroka. Oh, da bi ju pripeljala do Boga samega! Bolan otrok je mnoge zaslepljene starše vodil do Odrešenika, da so se jim oči odprle.

Tam je še vedno nekaj bolj pomembnega in to je, da naj bi nekateri izmed Božjih najdražjih otrok umrli, dokler so še mladi. Moral bi reči, pusti Jerobeama umreti in tudi njegovo ženo, toda prizanesi otroku. Da, toda otrok mora oditi, ker je najprimernejši. Njegov odhod je bil namenjen, da dá slavo Božji milosti v odrešitvi takšnega otroka in ga tako kmalu naredi popolnega. To naj bi bila nagrada milosti, ker je bil otrok vzet pred zlom, ki je prihajalo. Umrli naj bi v miru in bil pokopan, medtem ko je bil preostali del družine pogubljen z mečem in dan šakalom ter jastrebnom, da jih raztrgajo na kosce. V primeru tega otroka je bila njegova zgodnja smrt dokaz milosti. Če kdo reče, da spreobrnjeni otroci ne bi smeli biti vzeti v cerkev, jim odgovarjam, kako to, da jih Gospod toliko izmed njih vzame v nebesa? Če so primerni za Njega, so gotovo tudi za nas?

GOSPOD v neskončni milosti pogosto otroke vzame k Sebi domov in jih reši pred preizkušnjami dolgega življenja in skušnjav. Ne samo, ker je v njih milost, temveč, ker je v njih toliko več milosti kot običajno, da ni potrebe po odlogu, saj so že dozoreli za žetev. Čudovito je, kakšna veličastna milost lahko biva v otrokovem srcu. Otrokova bogaboječnost ni nikakor nižje vrste, včasih je že zrela za nebesa.

22. poglavje

Sin žene iz Šunema – I

Naj obrnem vašo pozornost na najpoučnejši čudež, ki je bil narejen po preroku Elizeju, kot je zabeleženo v Knjigi kraljev.²⁰ Gostoljubnost Šunemke je bila nagrajena z darilom – s sinom. Toda gorje! Vse zemeljske milosti ne trajajo večno in po določenih dneh je otrok zbolel in umrl.

Nesrečna, toda verujoča mati je takoj pohitela k Božjemu možu. Po njem je Bog govoril oblubo, ki je izpolnila njeno srčno željo in trdno se je odločila, da se bo borila za svoj primer pri Elizeju, da ga bo prinesel pred svojega Božanskega GOSPODARJA in zanjo prejel odgovor miru. Elizejevo ravnanje je zabeleženo v naslednjih verzih:

Potem je rekel Gehaziju: »Opaši svoja ledja in v svojo roko vzemi mojo palico in pojdi svojo pot. Če srečaš kateregakoli človeka, ga ne pozdravi in če kdorkoli pozdravi tebe, mu ravno tako ne odgovori, in mojo palico položi na otrokov obraz.« Otrokova mati je rekla: »*Kakor* GOSPOD živi in *kakor* tvoja duša živi, te ne bom zapustila.« Vstal je in ji sledil. Gehazij je šel pred njima in palico položil na otrokov obraz, toda *ni bilo* niti glasu niti uslišanja. Zatorej je ponovno odšel, da ga sreča in mu povedal, rekoč: »Otrok se ni prebudil.« Ko je Elizej prišel v hišo, glej, je bil otrok mrtev *in* položen na njegovo posteljo. Vstopil je torej in zaprl vrata za njima ter molil h GOSPODU. Povzpел se je in legel na otroka ter svoja usta položil na njegova usta in svoje oči na njegove oči in svoje roke na njegove roke. Raztegnil se je nad otrokom in otrokovo meso se je ogrelo. Potem se je vrnil in po hiši hodil sem ter tja, se povzpел in sebe raztegnil nad njim. Otrok je sedemkrat kihnil in otrok je odprl svoje oči. Poklical je Gehazija in rekel: »Pokliči to Šunémko.« Tako

20 Druga knjiga Kraljev 4,8–37.

jo je poklical. Ko je vstopila k njemu, je rekel: »Vzemi svojega sina.« Potem je vstopila, padla k njegovim stopalom, se priklonila do tal, vzela svojega sina in odšla ven.

Druga knjiga Kraljev 4,29–37

Elizej se je moral soočiti z mrtvim otrokom. Res je, da je šlo v njegovem primeru za naravno smrt. Toda smrt, s katero morate vi priti v stik, ni zato, ker je duhovna, nič manj realna. Dečki in deklice so enako kot odrasli ljudje »mrtvi v prestopkih in grehih«. Naj nihče v polnosti ne zgreši spoznati stanja, v katerem naravno najdemo vsa človeška bitja. Če nimate zelo jasnega občutka popolnega uničenja in duhovne smrti otrok, boste nesposobni postati zanje blagoslov. Pojdite k njim, prosim vas, ne kot k spečim, ki jih lahko z vašo močjo zbudite iz njihovega dremeža, temveč k duhovnim truplom, ki so lahko poživljeni edino z božansko močjo. Elizej ni hotel doseči nič manj, kot vrnitev otroka v življenje. Nikoli ne bodite zadovoljni z drugotnimi pridobitvami ali celo z njihovim uresničenjem. Prizadevajte si za najveličastnejšega vseh izhodov, to je odrešitev nesmrtnih duš. Vaš posel ni zgolj učiti otroke branja Svetega pisma, niti vtisniti jim v spomin moralnih dolžnosti, niti poučevati jih evangelij, temveč je vaša visoka poklicanost, da v Božjih rokah prinašate življenje iz nebes mrtvim dušam.

Vstajenje je torej naš cilj! Naša naloga je obuditi mrtve! Kako se lahko tako nenavadno delo opravi? Če popustimo neveri, nas bo omajalo očitno dejstvo, da je delo, h kateremu nas je poklical GOSPOD, precej nad našimi močmi. Mi ne moremo obuditi mrtvih. Vendar nismo nič bolj nemočni kot Elizej, ker on sam po sebi ne bi mogel obuditi Šunemkinega sina. Ali je treba, da nam to dejstvo vzame pogum? Ali nas raje s tem, ko nam jemlje zaupanje v na naše lastne opevane zmožnosti, ne usmerja k resnični moči? Verjamem, da se mi vsi zavedamo, da mož, ki živi v območju vere, biva v kraljestvu čudežev.

Elizej sedaj, ko je bil nad njim Božji Duh, ni bil običajen mož. Klical ga je k Božjemu delu in mu pri tem pomagal. In vi, predani, željni, bogaboječi učitelji, niste več običajna bitja. Postali ste tempelj

Svetega Duha. Bog biva v vas in vi ste po veri vstopili na poklicno pot delavca čudežev. Niste poslani v ta svet, da bi delali stvari, ki so mogoče ljudem, temveč tiste nemogoče stvari, ki jih Bog dela po Svetem Duhu, tako da uporablja Svoje verujoče ljudi. Vi naj bi delali čudeže, naredili čudesa. Zato ne glejte na vstajenje teh mrtvih otrok, ki ste jih poklicani pripeljati v Božjem imenu, kot na nekaj neverjetnega ali težavnega. Spomnite se, kdo je ta, ki uporablja vaša slabotna telesa.

Dobro bi bilo, če bi se Elizej spomnil, da je bil nekoč Elijev služabnik in bi tako proučil zgled svojega gospodarja, da bi ga posnemal. Če bi bilo tako, ne bi pošiljal Gehazija s palico, temveč bi takoj storil, kar je bil nazadnje tudi prisiljen storiti. V Prvi Knjigi kraljev²¹ boste našli zgodbo o Eliju, ki obudi mrtvega otroka in tam boste videli, da je Elija, gospodar, zapustil svojemu služabniku popoln zgled. Dokler ga Elizej ni posnemal v vseh pogledih, se čudežna moč ni pokazala. Rekel bi, da bi bilo modro, če bi Elizej na začetku posnemal zgled gospodarja, čigar plašč je nosil. Z večjo močjo vam lahko povem, da bo dobro, če bomo mi kot učitelji posnemali načine in postopke našega slavljenega GOSPODARJA in se pri Njegovih nogah učili umetnosti osvajanja duš. Prav tako, kot je On v najglobljem sočutju prišel v najbližji stik z našo pomilovanja vredno človečnostjo in se ponižal, da bi se pripognil našemu žalostnemu stanju, tako se moramo tudi mi približati dušam, s katerimi se moramo ukvarjati. Po dušah moramo hrepeneti z Njegovim hrepenenjem in nad njimi jokati z Njegovimi solzami, če jih hočemo videti obujene iz stanja greha. Samo s posnemanjem hotenja in načina GOSPODA Jezusa bomo postali modri, da bomo osvajali duše.

Vi ste moji prijatelji, če storite, karkoli vam zapovem. Odslej vas ne imenujem služabnike, kajti služabnik ne ve, kaj dela njegov gospodar, toda vas sem imenoval prijatelje, kajti dal sem vam spoznati vse stvari, ki sem jih slišal od svojega Očeta.

Evangelij po Janezu 15,14–15

21 Prva knjiga Kraljev 17,17–24.

Kdor veruje vame, bo dela, ki jih jaz opravljam, tudi sam opravljal; in opravljal bo večja *dela* kakor ta, ker grem k svojemu Očetu.

Evangelij po Janezu 14,12

Bojim se, da je zelo pogosto resnica, ki jo podamo kot palica, ki jo držimo v naši roki – zunanja, tuja in ni del nas. Vzamemo doktrinalno ali praktično resnico, kot je Gehazi vzel palico, in jo položimo otroku na obraz, vendar se mi sami ne borimo za njegovo dušo. Poskušamo s to doktrino in tisto resnico, neko anekdoto in drugo ilustracijo, s tem načinom učenja lekcije in tistim načinom podajanja nagovora. Toda tako dolgo kot bo resnica, ki jo podajamo, ločena od nas samih in nepovezana z našim najbolj notranjim bitjem, tako dolgo ne bo imela nič učinka na mrtvo dušo, kot ga ni imela Elizejeva palica nad mrtvim otrokom. Ne vemo zagotovo, ali je bil Gehazi prepričan, da je bil otrok resnično mrtev. Govoril je, kot bi samo zaspal in bi ga bilo treba prebuditi. Bog ne bo blagoslovil tistih učiteljev, ki v svojih srcih ne doumejo resnično padlega stanja njihovih otrok. Če mislite, da otrok v resnici ni pokvarjen, če prizanašate neumnim stališčem o nedolžnosti otroštva in dostojanstvu človeške narave, vas ne sme presenetiti, če ostanete neplodni in brez sadu.

Pazljivo opazujte, kaj je storil Elizej, ko je bil tako zavržen v prvem poskusu. Ko nam spodleti v prvem poskusu, našega dela zaradi tega ne smemo opustiti. Če ste bili doslej neuspešni, ne smete sklepati, da k temu delu niste poklicani. Podobno bi Elizej lahko rekel, da otroka ni mogoče obuditi. Lekcija vašega resničnega ravnanja ni – opustiti delo, temveč – spremeniti metodo. Težava ni v osebi, ki ni na pravem mestu, temveč v načrtu, ki ni moder. Če vaša prva metoda ni bila uspešna, jo morate izboljšati. Proučite, v čem ste zgrešili, in nato vas bo lahko GOSPOD s spremembo vašega načina ali duha pripravil za stopnjo uporabnosti, ki je daleč nad vašim pričakovanjem. Ko je Elizej ugotovil, da otrok ni bil obujen, ni postal malodušen. Zavihal si je rokave in se podvihal s še večjo silo na delo, ki je bilo pred njim.

23. poglavje

Sin žene iz Šunema – II

Opazite, kam je bil mrtev otrok položen! To je bila postelja, ki jo je Šunemka gostoljubno pripravila za Elizeja. Slavna postelja, ki skupaj z mizo, stolom in svetilko v Božji cerkvi nikoli ne bo pozabljena.

Ko je Elizej prišel v hišo, glej, je bil otrok mrtev *in* položen na njegovo posteljo.

Druga knjiga Kraljev 4,32

Pri nadaljnjem branju najdemo:

Vstopil je torej in zaprl vrata za njima ter molil h GOSPODU.

Druga knjiga Kraljev 4,33

Sedaj je prerok pri svojem delu v pravi resnosti in imamo odlično priložnost, da se od njega naučimo skrivnosti obujanja otrok od mrtvih. Če pogledate pripoved o Eliju, boste našli, da je Elizej privzel priznano metodo ravnanja in postopek svojega gospodarja Elija:

Rekel ji je: »Daj mi svojega sina.« Vzel ga je iz njenega naročja in ga odnesel gor na podstrešje, kjer je prebival in ga položil na svojo lastno posteljo. Klical je h GOSPODU in rekel: »O GOSPOD, moj Bog, mar si zlo privedel tudi nad to vdovo, pri kateri se mudim, s pokončanjem njenega sina?« Trikrat se je raztegnil nad otrokom, klical h GOSPODU in rekel: »O GOSPOD, moj Bog, prosim te, naj se duša tega otroka ponovno vrne vanj.« GOSPOD je uslišal Elijev glas in otrokova duša se je ponovno vrnila vanj in je oživel.

Prva knjiga Kraljev 17,19–22

Veličastna skrivnost v veliki meri leži v moči ponižne prošnje.

... vrata za njima ter molil h GOSPODU.

Druga knjiga Kraljev 4,33

Star pregovor pravi: »Vsaka resnična prižnica je postavljena v nebesa«, s čimer je mišljeno, da je resnični pridigar veliko z Bogom. Če ne prosimo Boga za blagoslov, če temelji prižnice niso položeni v osebni molitvi, naše javno služenje ne bo uspešno. Tako je tudi z vami. Moč vsakega resničnega učitelja mora prihajati od zgoraj.

Če nikoli ne stopite v vašo sobico in ne zaprete vrat, če za vašega otroka nikoli ne prosite pri sedežu milosti, kako lahko pričakujete, da vas bo Bog počastil z njegovo spreobrnitvijo? Pravzaprav menim, da je to odlična metoda, če vzamete otroke enega za drugim posamično v vašo sobo in z njimi molite. Vaše otroke boste videli spreobrnjene, ko vam Bog da, da poosebite njihove primere – da se za njih borite in da jih drugega za drugim vzamete in za zaprtimi vrati z njimi in za njih molite. Nekoliko vplivnejša je prošnja, ki jo z nekom izrečemo na samem, kot v javno izraženi molitvi v razredu – seveda ni vplivnejša pri Bogu, temveč pri otroku. Taka molitev bo pogosto postala sama sebi odgovor, kajti Bog, medtem, ko izlivate svojo dušo, lahko naredi vašo molitev kot kladivo, ki bo odprlo srce, ki se ga zgolj naslavljanja nikoli niso dotaknila.

Po molitvi je Elizej uporabil sredstva. Prošnja in sredstva morajo biti združeni. Sredstva brez prošnje – domišljavost! Prošnja brez sredstev – hinavščina! Tam je ležal otrok in zraven je stal spoštovanja vreden Božji mož! Opazujte njegovo edinstveno ravnanje. Sklonil se je nad truplo in svoja usta dal na otrokova usta. Hladnih mrtvih otrokovih ust so se dotaknile tople, žive ustnice preroka in življenjska moč svežega vročega diha je bila poslana v hladne, kamnu podobne prehode mrtvih ust, sapnika in pljuč. Nato je sveti mož z ljubečo gorečnostjo upanja postavil svoje oči nad otrokove oči in svoje roke nad otrokove roke. Tople roke starega moža so pokrile hladne dlani umrlega otroka. Potem se je raztegnil na otroka in ga pokril s svojim celotnim telesom, kot bi svoje lastno življenje prenašal v telo brez življenja in bi bodisi umrl z njim ali ga oživel.

Slišali smo o lovcu na divje koze, ki je vodil strahopetnega popotnika. Ko sta prišla do zelo nevarnega dela poti, je popotnika čvrsto navezal nase in rekel: »Oba ali nobeden,« to se pravi, »živela bova oba ali nobeden od naju. Midva sva eno.« Na ta način je prerok uresničil skrivnostno zvezo med seboj ter fantom in v svojem umu se je trdno odločil, da bo bodisi ohlajen z otrokovo smrtjo ali pa bo s svojim življenjem ogrel otroka.

O čem nas to uči? Lekcije so številne in očitne. Tukaj vidimo v prisposodbi, da če hočemo otroku prinesiti duhovno življenje, moramo otrokovo stanje kar najbolj jasno spoznati. On je mrtev mrtev. Bog hoče, da občutite, da je otrok enako mrtev v prestopkih in grehih, kot ste bili nekoč vi. Bog želi, da bi po bolečem, skrušujočem in ponižujočem sočutju prišli v stik s to smrtjo.

Pri osvajanju duš bi morali opazovati, kako je to delal naš GOSPODAR. Torej, kako je On delal? Ko bi nas On obujal od smrti, kaj bi bilo treba, da naredi? Potrebno je bilo, da On sam umre: ni bilo druge poti. Tako je tudi z vami. Če bi želeli obuditi mrtvega otroka, morate sami občutiti hlad in grozo otrokove smrti. Umirajoči mož je potreben, da obudi umrlega moža. Ne morem verjeti, da boste kdajkoli iz gorečega kupa potegnili vejo, ne da bi se zares približali ognju in ga občutili. Imeti morate bolj ali manj jasen občutek o strašnem Božjem srdi in o strahotah sodbe, ki pride. Sicer vam bo pri vašem delu manjkala odločnost, kar je ena bistvenih sestavin uspeha.

Mislim, da pridigar nikoli ne more dobro govoriti o temi, dokler ne čuti, kako pritiska nanj kot osebno breme od GOSPODA. »V verigah sem pridigal,« je rekel John Bunyan, »možem v verigah.« Zanesite se na to, da kadar vas smrt, ki je v vaših otrocih, preplaši, potre in preplavi, takrat vas bo Bog blagoslovil. Ko tako jasno spoznate otrokovo stanje in daste svoja usta na otrokova usta in svoje roke na njegove roke, si morate nato prizadevati, da se, kolikor je le mogoče, prilagodite naravi, navadam in značaju otroka. Vaša usta morajo poiskati otroške besede, tako da otrok lahko razume, kaj mislite. Na stvari morate gledati z otroškimi očmi. Vaše srce mora občutiti

otrokove občutke. Tako boste njegov družabnik in prijatelj. Proučevati morate greh mladostnikov, sočustvovati morate z mladostnimi preizkušnjami. Kolikor je le mogoče, morate stopiti v radosti in bridkosti otroštva. Ne smete se vznemirjati zaradi težavnosti te zadeve ali jo občutiti kot ponižujočo. Če bo od vas zahtevano karkoli težavnega, morate to storiti in tega ne doživljati kot težko. Bog po vas ne bo obudil mrtvega otroka, če niste otroku pripravljeni postati vse, kar je treba, da bi lahko na vsak način osvojili njegovo dušo.

Prerok »se je raztegnil na otroka«. Nekdo bi mislil, da bi moralo pisati: »skrčil se je.« Elizej je bil odrasel mož in drugi je bil zgolj deček. Ali ne bi moralo pisati: »on se je skrčil? Ne, »on se je raztegnil!« Zapomnite si, nobeno raztezanje ni težje za moža, kot to, da se raztegne do otroka. Ni norec tisti, ki zmore govoriti otrokom. Bedak se zelo moti, če misli, da njegova neumnost lahko zanima fante in dekleta. Potrebne so naše najboljše sposobnosti, naše najbolj marljivo proučevanje, naše najtehtnejše misli, naše najzrelejše moči, da lahko učimo malčke. Ne boste oživili otroka, dokler niste »raztegnili sami sebe«. In čeprav je videti čudno, je vendarle tako. Najmodrejši mož bo moral uporabiti vse svoje sposobnosti, če bo želel postati uspešen učitelj mladih.

Pri Elizeju torej vidimo, da je spoznal otrokovo smrt in poiskal način za oživitev, toda predvsem vidimo sočutje. Medtem, ko je Elizej sam občutil hlad trupla, je njegova osebna toplota stopala v mrtvo telo. To samo po sebi ni obudilo otroka, toda Bog je deloval po njem – telesna toplota starega moža je prehajala na otroka in je postala sredstvo poživitve. Naj vsak učitelj pretehta te Pavlove besede:

Toda med vami smo bili nežni, tako kakor dojilja neguje svoje otroke. Tako smo vas bili vdano željni, da smo vam bili voljni podeliti ne samo Božji evangelijski, temveč tudi naše lastne duše, ker ste nam bili dragi.

Prvo pismo Tesaloničanom 2,7–8

Bog bo po Svojem Duhu blagoslovil naše prisrčno sočutje s Svojo lastno resnico in jo naredil, da bo storila tisto, česar samo hladna resnica ne bi dosegla. Tukaj je torej skrivnost. Mladim morate podeliti vašo lastno dušo, čutiti morate, kot bi bila poguba tega otroka vaša lastna poguba.

Rezultat prerokovega dela se je kmalu pokazal:

... in otrokovo meso se je ogrelo.

Druga knjiga Kraljev 4,34

Kako zadovoljen je moral biti Elizej, toda ne najdem, da bi to zadovoljstvo in veselje povzročilo, da bi opustil svoje prizadevanje. Nikoli ne bodite zadovoljni, da najdete vaše otroke zgolj v stanju upanja. Kar vi hočete, ni zgolj prepričanje, ampak spreobrnitev. Ne želite si zgolj vtisa, temveč novo duhovno rojstvo. Življenje, Božje življenje, Jezusovo življenje. To vaši učenci potrebujejo in zadovoljiti vas ne sme nič kar je manj od tega.

Potem se je vrnil in po hiši hodil sem ter tja ...

Druga knjiga Kraljev 4,35

Opazite nemir Božjega moža. Ne more se sprostiti. Otrok se ogreje (blagoslovljen bodi Bog za to), toda še vedno ne živi. Namesto da bi sedel pri mizi, prerok hodi sem ter tja z nemirno hojo, vznemirjen, stokajoč, sopihajoč, hrepeneč in slabega počutja. Ni zmožen prenesti pogleda na neutolažljivo mater ali jo slišati vprašati: »Ali je otrok obujen?« temveč nadaljuje, koraka po hiši, kot bi njegovo telo ne moglo počivati, ker njegova duša ni bila zadovoljna. Posnemajte ta posvečeni nemir. Ko vidite fanta, ki postaja nekoliko ganjen, se ne usedite in recite: »Za otroka je veliko upanja, hvala Bogu; popolnoma sem zadovoljen.« Na tak način nikoli ne boste osvojili neprecenljivega dragulja odrešene duše. Če želite kdajkoli postali starš v cerkvi, se morate počutiti žalostne, nemirne in razburjene.

Po kratkem času hoje sem ter tja, je prerok spet »šel gor in se raztegnil na otroka«. Kar je dobro storiti enkrat, je primerno storiti

tudi drugič. Kar je dobro dvakrat, je dobro tudi sedemkrat. Potrebujemo vztrajnost in potrpežljivost. Tako gotovo, kot je toplota šla od Elizeja k otroku, tako gre lahko od vas hlad na vaš razred, razen če ste v iskrenem stanju uma.

Elizej se je na postelji ponovno raztegnil z marsikatero prošnjo in marsikaterim vzdihom, z veliko vere in nazadnje je bila njegova prošnja uslišana.

Otrok je sedemkrat kihnil in otrok je odprl svoje oči.

Druga knjiga Kraljev 4,35

Kakršnakoli reakcija bi označevala življenje in zadovoljila preroka. Nekateri pravijo, da je otrok »kihnili«, ker je umrl za boleznijo glave, kajti svojemu očetu je rekel: »Moja glava! Moja glava!« in kihanje je očistilo življenjske prehode, ki so bili zaprti. Tega ne vemo. Svež zrak, ki je na novo zavel v pljučih, bi lahko povzročil kihanje. Zvok ni bil nič zelo jasnega ali melodičnega, toda pomenil je življenje. To je vse, kar lahko pričakujemo od malih otrok, ko jim Bog da duhovno življenje. Nekateri člani cerkve pričakujejo veliko več, toda kar se mene tiče, sem zadovoljen, če otrok kihne – če daje kakršnokoli resnično znamenje milosti, kakorkoli slabotno ali nerazločno.

Morda si Gehazi, če bi bil tam, ne bi kaj dosti mislil o tem kihanju, ker se ni nikoli raztegnil na otroka, toda Elizej je bil z njim zadovoljen. Kakorkoli že, če smo se vi in jaz resnično strastno borili v prošnji za duše, bomo zelo hitro opazili prve znake milosti in bomo hvaležni Bogu, čeprav bo dokaz zgolj kihanje. Potem je otrok odprl svoje oči in drznili si bomo reči, da si je Elizej mislil, da še nikoli poprej ni videl tako ljubkih oči. Ne vem, kakšne barve oči so bile: svetlo rjave ali modre, toda vem, da vam bo lepo katerokoli oko, ki vam ga bo Bog pomagal odpreti.

Dodatek

Knjiga brez besed

Knjiga brez besed je krščanska evangelizacijska knjiga. Dokazi kažejo, da jo je izumil londonski baptistični pridigar Charles Haddon Spurgeon v sporočilu, ki ga je 11. januarja 1866 namenil več sto sirotam v zvezi s Psalmom 51,7:

"Umij me in bom bolj bel kot sneg."

Imenuje se "knjiga", ker je običajno predstavljena s stranmi, čeprav je lahko prikazana na eni strani ali transparentu.

Knjiga je sestavljena iz več blokov čistih barv, ki v zaporedju predstavljajo neverbalni nauk o krščanskih temeljih za poučevanje otrok, nepismenih ali ljudi različnih kultur. "Bralcu" pa naj bi predstavitev knjige pomenila verbalno izkušnjo, saj mu zagotavlja vizualni namig za razlaganje krščanskega nauka.

Spurgeonov koncept je vseboval le tri barve:

- prva je bila črna, druga rdeča, tretja pa čisto bela
- črna: predstavlja grešno stanje človeštva po naravi. Običajno se imenuje temna stran.
- rdeča: predstavlja Jezusovo kri.
- bela: predstavlja popolno pravičnost, ki jo je Bog dal vernikom po spravi žrtvi svojega Sina Jezusa Kristusa; običajno se imenuje čista stran.

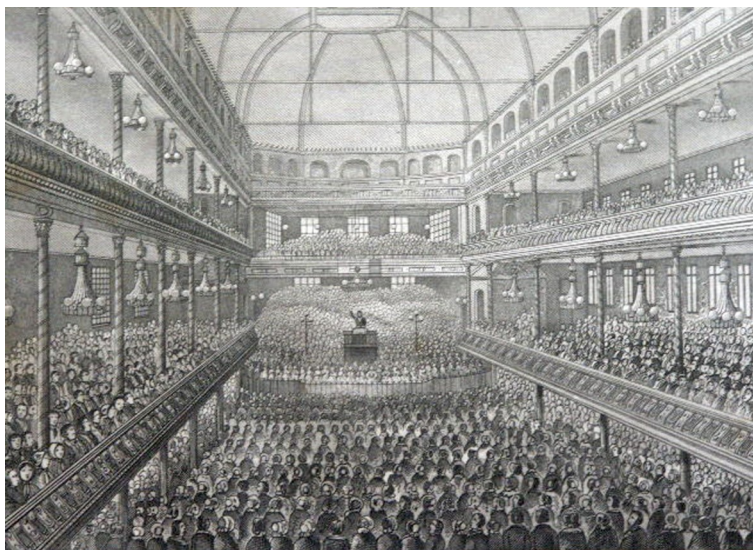
Pridiganje na prostem na Kitajskem z uporabo knjige brez besed

Charles Haddon Spurgeon

Življenjepis

(1834 – 1892)

C. H. Spurgeon je bil v devetnajstem stoletju v Angliji to, kar je bil D. L. Moody v Ameriki. Čeprav Spurgeon nikoli ni obiskoval teološke šole, je bil pri starosti enaindvajsetih let najpopularnejši pridigar v Londonu. V dvoranah Exeter Hall in Surrey Music Hall je goreče pridigal deset tisočglavim množicam. Potem ko so zgradili Metropolitan Tabernacle s pet tisoč petsto sedeži, ki je bila v tistih dneh največja cerkvena stavba, so se vsako nedeljo štirideset let tisoči zbirali, da slišijo njegove živahne pridige.

Spurgeonovo pridiganje v dvorani Surrey Music Hall okoli leta 1858.

Ob svojih rednih pastorskih dolžnostih je ustanavljal nedeljske šole, cerkve, sirotišnice in kolidž za pastorje. Urejal je mesečno cerkveno revijo in spodbujal razširjanje literature. Iskreno in neposredno je žigosal napake angleške cerkve in tudi napake baptistov, ki jim je pripadal.

Bil je zelo vpliven med različnimi denominacijami, ki ga še vedno poznajo kot »Princa pridigarjev«. V svojem življenju je pridigal milijonom ljudem, pogosto do desetkrat tedensko na različnih krajih. Njegove pridige so bile še za časa njegovega življenja prevedene v mnogo jezikov. Mnogo kristjanov je odkrilo, da so njegove knjige, pridige, komentarji, molitvene knjige, posvetitve, pesmi in himne med najboljšimi v krščanski literaturi. Zelo znan teolog Helmut Thielke je napisal: »Prodajte vse, kar imate [vse knjige] in kupite Spurgeona.«

Rodil se je v pokrajini Essex, Johnu Spurgeonu, priložnostnemu pridigarju. Revščina je primorala družino, da so ga preselili k dedku, uspešnemu pridigarju, kjer je živel od svojega petega leta dalje.

Pri petih letih je prebral svojo prvo knjigo Napredek romarjev. Njegov oče je kasneje omenil, da se nikoli ni igral in kopal po vrtu ali gojil golobov, kot so jih ostali otroci. Vedno so bile samo knjige, knjige ... Pri devetih letih je bral teološke študije, predvsem knjige puritancev.

Njegova inteligenca se je izkazala tudi na drugih področjih. Pri starosti petnajstih let je razvil matematične operacije, ki so se izkazale za zelo koristne in jih je Londonska zavarovalniška družba uporabljala še nadaljnjih petdeset let.

Kot Martin Luther je imel tudi Spurgeon obsežno znanje, toda manjkalo mu je ponovno rojstvo. In podobno kot Luther je prišel pod globoko in izrazito prepričanje, za katero ni mogel najti rešitve.

Njegovo trpljenje je bilo korenito. Kot je sam rekel: »Rajši bi pretrpel sedem let največjega bolezenskega propadanja, kot da bi še enkrat šel skozi strašno odkritje zlega greha.«

Spurgeon takole opisuje svoje spreobrnjenje: »Po GOSPODOVI milosti in svetem vplivu svojega očeta in dedka na moje zgodnje domače življenje, mi je bilo preprečeno, da bi se vpletel v nekatere zunanje oblike greha, v katere so se vpletali drugi. Včasih, ko sem bil poln samega sebe, sem resnično mislil, da sem precej spodoben dečko in mogoče sem bil na pol nagnjen k samohvali, ker nisem bil kot ostali fantje – lažniv, neiskren, neposlušen, poln kletvic, kršilec nedelj in tako naprej.

Toda nenadoma sem srečal Mojzesa, ki je v svoji roki nosil Božjo postavo, in ko me je pogledal, je bilo videti, da me s svojimi ognjenimi očmi preiskuje skoz in skoz. Ukazal mi je, naj preberem »Božjih deset besed« – deset zapovedi – in ko sem jih bral in se spomnil, kaj so me naučili o njihovem duhovnem pomenu, kot ga je pojasnil GOSPOD Jezus Kristus, je bilo videti, da so se mi vse pridružile v obtoževanju in obsojanju v očeh troedinega Boga. Potem sem se počutil podobno kot Daniel:

moja ljubkost je bila v meni spremenjena v pokvarjenost in
nobene moči nisem ohranil.

Daniel 10,8

in razumel sem, kaj je mislil Pavel, ko je napisal:

Torej mi vemo, da katerekoli besede govori postava, govori
tistim, ki so pod postavo, da se vsaka usta lahko zamaše in
ves svet lahko postane kriv pred Bogom.

Pismo Rimljanom 3,19

Pri starosti petnajstih let se je nekega zimskega dne spreobrnil. Zaradi snežne nevihte se je moral odreči napovedanemu srečanju in vrnil se je v majhno metodistično kapelo, kjer je Bog odprl njegovo srce, da je sprejel sporočilo odrešenja. Prevezl ga je odlomek iz knjige preroka Izaija:

Poglejte k meni in bodite rešeni, vsi konci zemlje, kajti jaz
sem Bog in nobenega drugega ni.

Izaija 45,22

Kasneje tega leta je bil aprila sprejet v cerkev v mestu Newmarket. Mesec dni kasneje se je krstil v reki in še isto leto se je preselil v Cambridge, kjer je kasneje postal učitelj v nedeljski šoli. Svojo prvo pridigo je imel pri šestnajstih letih, ko je vskočil namesto svojega prijatelja.

Nek starejši evangelist je bil nad njim tako navdušen, da ga je povabil s seboj na pridiganje po sosednjih vaseh. V neki vasi so bile Spurgeonove besede tako napete, da je po zaključku neka starejša ženska vzkliknila: »Blagoslovljeno bodo tvoje srce. Koliko let imaš?« »Imam jih manj kot šestdeset,« je odgovoril nadarjeni mladenič.

Isto leto je kot pastor že izdal svoje prvo literarno delo – evangelijski traktat. V štirih letih, pri starosti samo devetnajst let, je že postal pastor znane cerkve v Southwarku. Čeprav je bilo v cerkvi prostora za tisoč dvesto ljudi, se je obisk zmanjšal na samo okoli osemdeset ljudi. V enem samem mesecu po njegovem prihodu je postal slaven zaradi svoje zmožnosti za pridiganje. Množice so čakale na ulici, da bi ga lahko slišale.

Ko so ga ljudje vprašali o skrivnosti njegovega uspeha, je Spurgeon odgovoril: »Moji ljudje molijo zame.« To je resno mislil. Člani njegove cerkvene skupnosti so se redno sestajali in zanj naskakovali nebesa.

Še isto leto je bila objavljena njegova prva pridiga. Njegove pridige so se tiskale vsak teden v veliki nakladi petindvajset tisoč izvodov.

Star je bil dvajset let. Njegov uspeh bi brez njegove ponižnosti lahko postal njegov propad. Napisal je: »Ko sem postal pridigar v Londonu, me je moj uspeh osupnil in misel o karieri, ki se mi je odprla, bi me skoraj upijanila in me vrgla v najhujše globine.« Toda tudi nenehna preganjanja v posvetnem tisku so ga prav tako ohranjala ponižnega.

V tem času je srečal in se zaročil s Sussanah, hčerko Roberta Thompsona iz Londona. Charles je obupno potreboval pomočnico in

Sussanah je bila idealna izbira. Mnogi so rekli, da se je njuna poroka zgodila v nebesih. Brez nje Charlesovo služenje nikoli ne bi postalo to, kar je bilo. Pri dvaindvajsetih letih sta se poročila in leto dni kasneje je rodila dvojčka, Charlesa in Thomasa.

Bog je Spurgeonu naklonil mnogo preizkušenj. Mnogi so ga želeli slišati pridigati, toda niso mogli v njegovo cerkev. Tako se je mesec dni po rojstvu dvojčkov odločil, da bo pridigal v Surrey Gardens, največji londonski dvorani. Čeprav je lahko sprejela deset tisoč ljudi, so že prvi večer napolnili vse sedeže, prehode in vsak drug prazen prostor. Mnogo ljudi je čakalo zunaj. V občinstvu pa so bili tudi sovražniki. Kmalu potem, ko se je služenje pričelo, je nekdo zavpil: »Ogenj!« Pričelo se je panično bežanje. Sedem ljudi je umrlo in osemindvajset jih je bilo resno poškodovanih.

Spurgeon je bil pretresen in žalosten, da je bil več naslednjih tednov popolnoma nesposoben pridiganja in videti je bilo, da se je njegovo služenje zaključilo. Toda Bog ga je ohranil in čeprav je bil zaradi tega zaznamovan do konca življenja, je nadaljeval s pridiganjem in v nekaj letih je Bog njegova služenja v Surrey Music Hall bogato blagoslovil z rešitvijo mnogih duš. Kasneje je o tem dogodku napisal: »Najbrž duša še nikoli ni prišla tako blizu talilne peči in odšla proč brez praske.«

Pri svojih tridesetih letih je Sussanah zbolela za boleznijo, od katere se ni nikoli popolnoma opomogla. Do konca svojega življenja je bila zelo bolehnna. Pogosto je bila tako bolna, da s svojim možem ni mogla niti v cerkev.

Približno v istem času je revmatizem prvič prizadel tudi Charlesa. Ta se je nadaljeval do konca njegovega življenja in je pravzaprav tudi povzročil njegovo smrt v starosti šestinpetdesetih let.

Ljudi po zaključku pridige nikoli ni klical k oltarju, temveč je vedno vsakogar, ki je bil po njegovem nedeljskem pridiganju prevzet od želje po iskanju Kristusa, povabil, da se sreča z njim naslednje jutro v zakristiji. Brez izjeme je bil naslednji dan vedno nekdo pri vratih.

Svoje pridige je napisal v celoti, še preden je pridigal, toda s seboj je na prižnico odnesel le zabeležko s povzetki. Stenografisti so pridigo zapisali in Spurgeon je imel tako priložnost primerjati besedila in jih popraviti in naslednji dan je pridigo dal v tisk.

Bil je neverjetno produktiven. Njegova skrivnost je bila v trdem delu. S pomočjo dveh tajnic je na teden odgovoril na petsto pisem.

V enainpetdesetem letu svojega življenja je izdal sedem knjig komentarjev na Psalme in jih poimenoval »Davidovi zakladi.« Do svoje smrti je napisal okoli petindvajset milijonov besed in sestavil največjo zbirko knjig enega samega krščanskega avtorja, ki so bile kdaj natisnjene, in prodal več kot milijon izvodov. Imel je knjižnico z več kot dvanajst tisoč knjigami, od katerih je bilo tisoč natisnjenih pred letom tisoč sedemsto. Pred dvajsetim letom je napisal šeststo pridig. V povprečju je prebral šest knjig tedensko, napisal sto štirideset knjig in pridigal najmanj desetim milijonom.

Toda kot je sam v svojih pridigah večkrat povedal: »Ne želim, da se me spominjate po mojih delih ali da se spominjate mojega imena.

Jezus je edino ime, ki si ga zapomnite. Jezus in samo Jezus.»

